

2014

ÅRSRAPPORT

BANK 1 OSLO AKERSHUS AS

INNHOLD

Side

3	Hovedtall / nøkkeltall	23	Resultatregnskap
4	Redegjørelse fra administrerende direktør	24	Balanse
5	Organisasjonskart	25	Endring i egenkapital
6	Om banken	26	Kontantstrømoppstilling
7	Våre lokalbanker i Oslo og Akershus	27	Resultater fra kvartalsregnskapene
8	Aktivitet på flytogserrongen	28	Innholdsfortegnelse noter
8	Flytt med hjertet	29	Noter
9	Nordens første klokkebank lansert	75	Erklæring fra styret og administrerende direktør
10	Mobilbank turnè, skapte glede – og kø	76	Revisjonsberetning
10	Stolt partner for Stabæk Fotball	78	Kontrollkomitéens melding
11	Samfunnsansvar	79	Kontrollkomitéens uttalelse
16	Styrets årsberetning for 2014	80	Bankens organer
		81	SpareBank 1-alliansen
		82	SpareBank 1 Banksamarbeidet DA
		83	Finanskalender 2015
		83	Investorkontakter

HOVDETALL / NØKKELTALL BANK 1 OSLO AKERSHUS KONSERN

Resultatsammendrag (i prosent av gj.sn.forv.kap.)	2014		2013	
	mill. kr	i %	mill. kr	i %
Netto renteinntekter	459	1,39	484	1,63
Netto provisjons- og andre inntekter	617	1,87	594	2,00
Netto resultat fra finansielle investeringer	166	0,50	49	0,17
Sum inntekter	1 241	3,76	1 127	3,79
Sum kostnader	719	2,17	690	2,32
Resultat før tap	523	1,58	437	1,47
Tap på utlån og garantier	-18	-0,05	18	0,06
Resultat før skatt	541	1,64	419	1,41
Skatt på ordinært resultat	89	0,27	91	0,31
Resultat for perioden	452	1,37	328	1,10

	31.12.14	31.12.13
Lønnsomhet		
Egenkapitalavkastning ¹⁾	16,2 %	14,0 %
Rentenetto ²⁾	1,39 %	1,63 %
Kostnadsprosent ³⁾	57,9 %	61,3 %
Balansetall		
Brutto utlån til kunder	27 626	24 809
Brutto utlån til kunder inkl SB 1 Boligkredit AS	42 459	40 408
Innskudd fra kunder	21 846	19 022
Innskuddsdekning ⁴⁾	79,1 %	76,7 %
Utlånsvekst siste 12 mnd	11,4 %	6,2 %
Utlånsvekst siste 12 mnd inkl. SB1 Boligkredit AS	5,1 %	13,6 %
Innskuddsvekst siste 12 mnd	14,8 %	4,6 %
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	33 054	29 759
Forvaltningskapital	35 573	31 711
Forretningskapital ⁵⁾	50 407	47 310
Tap og mislighold		
Tap på utlån i % av brutto utlån	-0,06 %	0,07 %
Misligholdte engasjemerter i % av brutto utlån	0,45 %	0,81 %
Andre tapsutsatte engasjemerter i % av brutto utlån	0,13 %	0,40 %
Soliditet		
Kapitaldekning i % ⁶⁾	16,5 %	14,9 %
Kjernekapitaldekning i % ⁷⁾	15,0 %	14,0 %
Ren kjernekapitaldekning	14,6 %	13,1 %
Netto kjernekapital	2 589	2 234
Netto ansvarlig kapital	2 850	2 371
Kontorer og bemanning		
Antall bankkontorer	18	18
Antall eiendomsmeglerkontorer	25	24
Totalt antall årsverk	411	417

¹⁾ Resultat etter skatt i forhold til gjennomsnittlig egenkapital, beregnet som et snitt av kvartalsvis egenkapital og per 01.01. og 31.12.

²⁾ Sum rentenetto hittil i år i forhold til gjennomsnittlig forvaltningskapital.

³⁾ Sum kostnader i forhold til sum netto inntekter.

⁴⁾ Innskudd fra kunder i prosent av brutto utlån (eks. utlån overført til SpareBank 1 Boligkredit AS).

⁵⁾ Forvaltningskapital + utlån overført til SpareBank 1 Boligkredit AS.

⁶⁾ Netto ansvarlig kapital i prosent av beregnet risikovektet balanse.

⁷⁾ Kjernekapital i prosent av beregnet risikovektet balanse.

Redegjørelse fra administrerende direktør

2014 ga et historisk godt resultat for Bank 1 Oslo Akershus konsern. Resultat etter skatt ble 452 mill. kroner og egenkapitalavkastningen endte på 16,2 %.

Konsernet hadde i 2014 en total utlånsvekst til person- og bedriftskunder på 5,1 % (inkludert boliglån overført til SpareBank 1 Boligkreditt). Veksten i innskudd endte på 14,8 %. Eiendoms-Megler 1 Oslo Akershus opprettholdt en stabil markedsandel på rundt 10 %. Konsernet holder fast ved ambisjonen om å styrke sin markedsposisjon. Banken opplever økende press på sine marginer som følge av økt konkurransen mellom bankene om nye lån- og innskuddskunder. En vekst større enn markedets vekst fremover vil derfor kreve en løpende tilpassing av kostnadsstrukturen.

Konsernets soliditet er styrket i 2014 gjennom gode resultater samt utstedelse av nytt ansvarlige lån og nye fondsobligasjonslån. Banken har opplevd svært god etterspørsel ved sine obligasjonsutstedelser, og har en robust finansieringsstruktur som vil tåle betydelig uro i finansmarkedene.

Den nye bankvirkeligheten preges av to hoved drivere, og disse vil være førende

for bankens strategiske avveininger og tilpassinger.

Den første er stadig nye regulatoriske regelverk og endringer i de eksisterende. De fremtidige regulatoriske rammebetingelsene oppleves likevel i større grad å ha blitt avklart for banken det siste året. Overgangsregler i CRD IV med fradagsreglene for ikke-vesentlige eierandeler, som trådte i kraft 30.09.2014, har gitt banken et økt handlingsrom i forhold til om reglene var blitt innført fullt ut fra første dag.

Den andre driveren er endret kundeadferd. Kunder blir vant til å bruke nettløsninger i mange bransjer. Mange vil derfor velge selvbetjente løsninger eventuelt i samarbeid med bankrådgiverne. Kundene viser også en økt bruk av kombinerte distribusjonskanaler. I en hverdag fylt med utallige muligheter og tilbud, søker forbrukeren enkle og tidsbesparende løsninger, samtidig som man søker personlig kontakt når det oppstår kompliserte behov og/eller økonomisk avgjørende beslutninger skal fattes. Konsernets mål er at våre kunder skal ha den beste kundeopplevelsen i sitt møte med banken og meglerforetaket, uansett hvilken kanal man velger for å ta,

og videreføre, kontakt. Med dette som bakgrunn legges det ned et omfattende arbeide for å oppnå kontinuerlig forbedring i hele organisasjonen. Kompetanseutvikling hos hver enkelt medarbeider er et meget viktig ledd i dette arbeidet.

Bank 1 Oslo Akershus er medlem av og deltaker i SpareBank 1-alliansen hvor vi deler kunnskap, utvikler tekniske løsninger og arbeider med kontinuerlig produktutvikling. På denne måten sikrer vi at våre kunder til enhver tid kan tilbys de beste løsninger og produkter.

Kapitaleffektiv vekst, topplinjevekst og lønnsomhet vil ha høyeste prioritet fremover. For å oppnå dette må vi ha god kundetilfredshet og sterkt evne til omstilling i en stadig mer digital hverdag. Jeg er optimistisk i forhold til bankens muligheter i 2015. En solid utlånsportefølje, stort kundegrunnlag, gode produkter og bred distribusjon i kontorer og digitale kanaler gir gode muligheter til å styrke bankens markedsposisjon.

Bank 1 Oslo Akershus konsern

Om banken

Forretningsidé

Bank 1 Oslo Akershus AS opererer under markedsnavnet SpareBank 1 Oslo Akershus og tilbyr produkter innen områdene finansiering, sparing og plassering, betalingsformidling, forsikring og økonomisk rådgivning. Gjennom datterselskapet EiendomsMegler 1 tilbyr banken også eiendomsmeglertjenester. Salg av produkter skal være basert på rådgivning med høy kompetanse og kvalitet.

Visjon

«Kunden opplever trygghet, nærbetennelse og enkelt hverdag».

Kundens ønsker og behov står i fokus. Kunden skal føle tillit til banken og få utført tjenester i de kanaler kunden måtte ønske. Banken skal legge til rette for enkle prosesser og tilby produkter som har verdi for kunden.

Verdier

«Nær, dyktig og rask»

Banken skal være tilgjengelig for kunden, tilby god kvalitet på produkter og tjenester på en forsvarlig og effektiv måte.

Organisasjon

SpareBank 1 Oslo Akershus er organisatorisk inndelt i person-, bedrifts- og organisasjonsmarked samt støtte- og kontrollfunksjoner. Personmarkedet er bankens største forretningsområde, og av bankens 282 årsverk er 187 av dem plassert i dette forretningsområdet. Personmarkedet er inndelt i fire regioner – Sentrum, Romerike, Øst-Follo og Asker/Bærum, hvor bankens 18 lokalbanker er organisert. I tillegg til dette har banken innenfor Personmarkedet et kundesenter, avdeling for formuende kunder (Private Banking) samt produktstøtte, markeds- og opplæringsfunksjoner.

Bedriftsmarkedet er inndelt i storkundeteam, bedriftssenter for SMB-segmentet, rente- og valutaavdeling, Cash

Management-avdeling, samt støttefunksjoner. Banken har i tillegg sentrale stabsfunksjoner som dekker risikostyring, juridiske tjenester og støttetjenester for linjen.

Banken er hovedbankforbindelse for LO med tilhørende fag forbund. Divisjon Organisasjonsmarked er et område i banken som jobber for å bevare og utvikle samarbeidet mellom banken og fagbevegelsen lokalt og sentralt.

EiendomsMegler 1 Oslo Akershus er et heleid datterselskap av banken. Med 25 kontorer har selskapet god dekning i lokalmarkedet. I løpet av 2014 ble det formidlet 3 364 boligsalg. I mai åpnet selskapet ny avdeling på Eidsvoll i samarbeid med banken.

Kundetilfredshet knyttet til eiendomsmeglring har hatt en god forbedring i 2014. Boligselgerne scoret EM1OA til hele 93 % gjennom året. Selskapet er en sterk pådriver i SpareBank 1-allianseen for å etablere innovative løsninger som bidrar til å styrke posisjonen som attraktiv aktør i bransjen.

Nettstedet Visomharsolgt.no ble etablert høsten 2014 og er en landsdekkende nettjeneste hvor potensielle boligselgere kan kontakte tidlige kunder for å innhente erfaringer og referanse-utspill. Dette har hatt en positiv effekt både eksternt og internt i selskapet.

Lokalmarkedet

Oslo og Akershus er et område med høy befolkningsvekst og aktivitet, som gir banken rom for vekst. Bankens lokalbanker har lenge vært viktige kontaktpunkter mot privatmarkedet og næringslivet, og vil fortsette å være viktig fremover. Samtidig har satningen på digitale kanaler vært en viktig kilde til den veksten banken har hatt de siste årene. Særlig har digital rekruttering av nye kunder, lån og innskudd vært

vellykket, både gjennom selvbetjeningsløsninger og ikke minst via digital samhandling med EiendomsMegler 1. Det er betydelig potensial i å utnytte nettverket som de 18 lokalbankene har etablert i sine nærområder. For å forsterke posisjonen i lokalmarkedet ytterligere, planlegges det å utvide lokalbanknettet med en ny lokalbank i 2015. Denne vil bli lokalisert på Fornebu. Dette vil bli en tydelig satsing i et lokalmarked med betydelig boligbygging og befolkningsvekst. Lokalbanken vil tilby både banktjenester og eiendomsmeglertjenester.

I tillegg legger banken til rette for den stadig økende kundegruppen som ønsker selvbetjening, gjennom å tilpasse de kanaler som benyttes til å nå ut til kunden. Det er derfor en kontinuerlig utvikling av digitale løsninger og tilpasning av organisasjonen i tråd med kundens ønsker og behov. I arbeidet med å tilpasse organisasjonen har banken i 2014 bygget opp en sentral fagavdeling for å ta imot et økende antall lånehenhenvendelser fra kunder gjennom digitale kanaler.

VÅRE LOKABANKER I OSLO OG AKERSHUS

Oslo Sentrum

Youngstorget 5,
0181 Oslo.

Asker

Bankveien 7
1383 Asker

Bekkestua

Signaturgården
Gamle Ringeriks vei 45A
1357 Bekkestua

Fornebu

åpner våren 2015

Grorud

Bergensveien 2-8
- Grorud Nærcenter
0963 Oslo

Jessheim

Storgata 1
2050 Jessheim

Lambertseter

Langbølgen 7
1150 Oslo

Kolbotn

Kolbotnveien 38
1410 Kolbotn

Lillestrøm

Adolph Tidemanns gate 22
2000 Lillestrøm

Lørenskog

Bibliotekgata 30
1473 Lørenskog

Majorstuen

Majorstuveien 38
- inngang Kirkeveien
0367 Oslo

Eidsvoll

Gladbakkveien 1
- Råholt Senter
2070 Råholt

Sandvika

Claude Monets allé 18
- vis à vis Sandvika
Storsenter
1338 Sandvika

Ski

Jernbaneveien 10
- i den nye delen av
Ski Storsenter
1400 Ski

Skøyen

Sjølyst plass 1
0278 Oslo

Storo

Vitaminveien 7-9
- Storosenteret
0485 Oslo

Strømmen

Stasjonsveien 23
2010 Strømmen

Tveita

Tvetenveien 150
- Tveitasenteret
0671 Oslo

Vika

Olav Vs gate 5
0161 Oslo

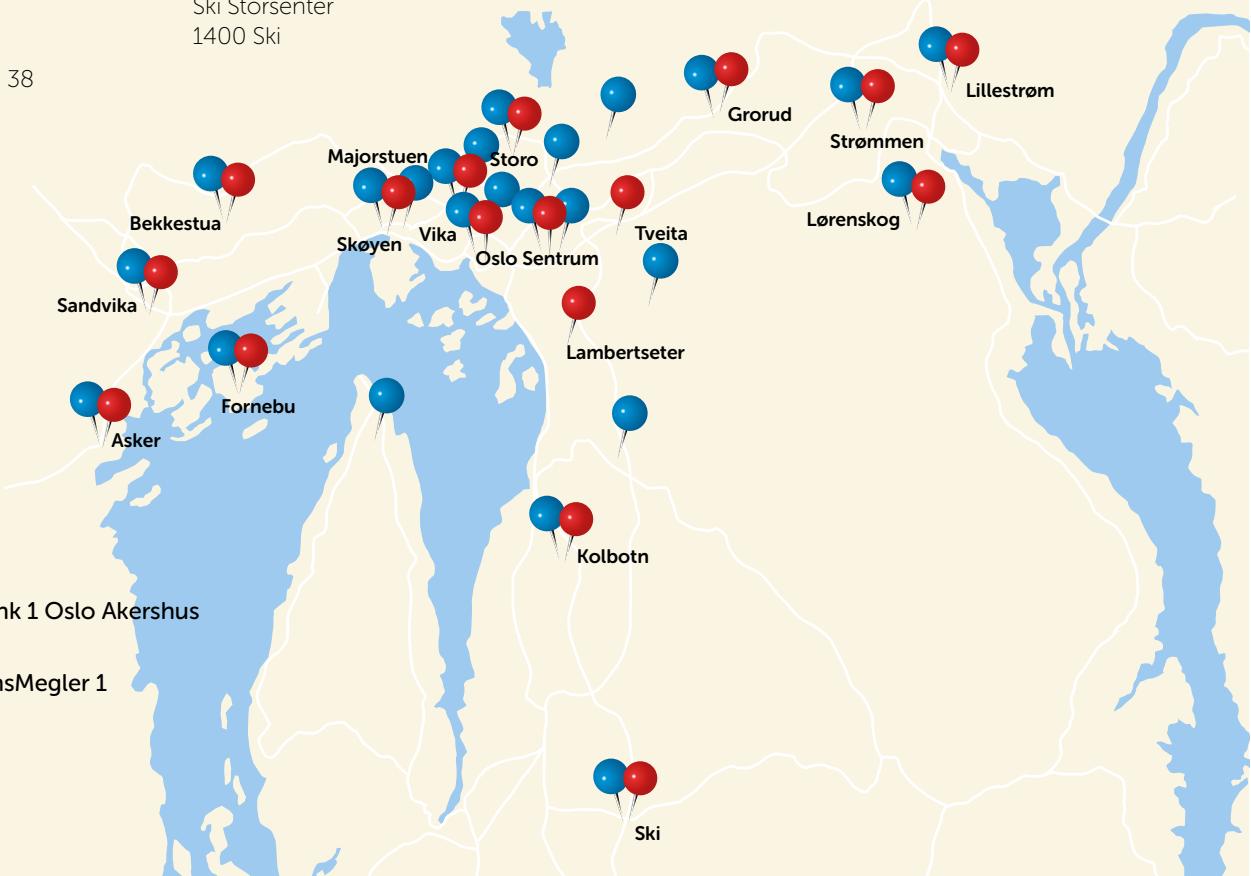
Eidsvoll

Jessheim

SpareBank 1 Oslo Akershus

EiendomsMegler 1

Aktivitet på Flytogg Perrongen: Vi møter kundene med kaffe og avis

At SpareBank 1 Oslo Akershus er en bank for privatkundene, er godt kjent. At vi også er en bank for SMB-bedriftenes, er ikke like godt kjent i vårt område, og dette er derfor en av bankens klart definerte kommunikasjonsoppgaver. En av aktivitetene har derfor vært å møte reisende med Flytoget med nytrukket kaffe og en fersk utgave av Dagens Næringsliv, og i 2014 delte vi ut hele 1600 kopper kaffe og 1550 avis.

Tid og sted er ikke tilfeldig - sannsynligheten er stor for at det er forretningsfolk på forretningsreise man treffer. Budskapet er rett og slett en hyggelig gest fra SpareBank 1, samt informasjon om PRO, vårt konsept for SMB-markedet. Avisene som ble delt ut var pakket inn i et «magebånd» der PRO og PRO-skolen promoteres, og i kombinasjon med PRO-filmer på skjermene inne på Flytoget vil vi etterlate et inntrykk av SpareBank 1 Oslo Akershus som en kompetent bank for bedrifter.

Flytt med hjertet: En kampanje banken og eiendomsmeglere hadde sammen

Målet med kampanjen var å komme i kontakt med personer med planer om å kjøpe eller selge bolig – eller begge deler. Kampanjen skulle kun gå i digitale og sosiale medier, og rettet seg mot et ungt publikum som normalt sett ikke er lett å nå med produkter og tjenester fra bank og eiendomsmegler. I samarbeid med reklamebyrået satte vi i gang en konkurranser på sosiale medier der vinneren av konkurransen enten kunne vinne:

- utvask av bolig de flyttet fra
- et flyttebyrå
- boligstyling av boligen som skulle selges eller
- et reisegavekort

Det å flytte eller selge bolig, skulle bli assosiert med noe positivt. De som var med i konkurransen fikk i tillegg fire nyhetsbrev med ulike temaer rundt det å kjøpe og selge bolig. I kampanjeperioden hentet vi inn hele 2800 potensielle kunder til lokalbankene og meglerkontorene, noe som var langt flere enn våre prognoser.

I 2014 var det tid for klokkebank

07. NOV 2014

SpareBank 1

Klokkebank

Nordens første klokkebank lansert

Nå kan kunder i SpareBank 1 sjekke saldo og siste transaksjoner på smartklokken sin. Vi startet med smartklokker fra Pebble, senere vil vi kunne tilby tjenester på Apple Watch og Android Wear.

Først i Norden

Banktjenester på mobilen er en braksuksess. I løpet av få år har 64 % av vår digitale trafikk flyttet fra PCen til mobilen. Nå ser vi på neste steg som er å gjøre banktjenester tilgjengelige på folks ting, som for eksempel smartklokker. Mange ønsker å sjekke saldoen mens de er på farten. Derfor er det naturlig å tilby denne tjenesten på en enda enklere og mer tilgjengelig måte enn i mobilbanken. Det er bare å trykke på en knapp, så vises saldoen og siste transaksjoner på kundens brukskonto.

Forsker på nye enkle løsninger for kundene

Vi ser på muligheter innenfor «Internet of Things» og hvordan bankløsninger kan være relevante i forhold til denne typen teknologi. Det forventes en stor økning av såkalte «tilkoblede» enheter,

og vi som bank har her en mulighet til å forenkle våre banktjenester på skjermer og enheter som for eksempel kjøleskap, biler, briller, klokker og lignende.

Mobilbank-turnè skapte glede – og kø

Noe av det viktigste vi gjorde i 2014, var å hjelpe kundene i gang med mobilbank og enklere innlogging.

Vi rullet i gang en mobilbank-turnè der vi møtte våre kunder på kjøpesentre med morsomme aktiviteter og enkle løsninger. Selv om mobilbanken er en kjempeseksess, har kunder opplevd tekniske utfordringer med å komme i gang. Å møte kundene ansikt til ansikt er fortsatt viktig, også når vi snakker om digitale løsninger.

Verdens største mobilbank

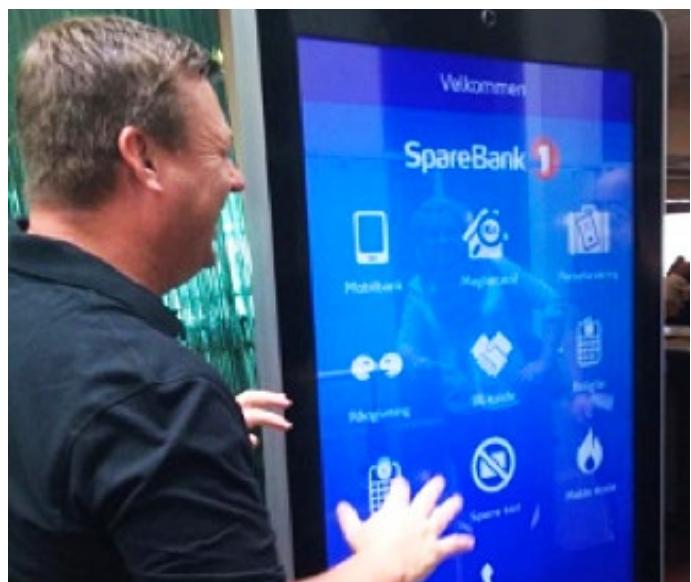
Med «på veien» spilte verdens største mobilbank, Mobilbank XXL, hovedrollen. Den gjorde møtet med de digitale utfordringene både enkel og gøyal. Selv om det faktisk dannet seg køer her og der, var dette et initiativ våre kunder satte stor pris på.

Moro

Det lønner seg å høre på kundene. De ba om hjelp til å komme i gang med mobilbanken, og vi ga dem nettopp dette tilbudet. Konkurransen «Hvem er raskest til å betale regninger» slo også godt an. Det var flere enn en som hevdet at «nå er det nesten moro å betale regninger....».

Forbrukerøkonom Magne Gundersen møtte mange kunder i forbindelse med Mobilbank-turneen.

Stolt partner for Stabæk Fotball

2014 var vårt åttende år som hovedsamarbeidspartner for Stabæk Fotball. Vi har vært med klubben fra Nadderud til Blue Dream arena på Forebu, til nedrykk i Adecco-ligaen og tilbake igjen til Tippeligaen og Nadderud stadion. For 2014-sesongen samlet vi hele klubben i én avtale, og kunne oppleve både herrene, damene og ikke minst rekruttene måle krefter med de antatt beste lagene. For oss er det et uttalt mål å ikke bare støtte opp om enerne og elitespillerne, men være med å bidra til at de unge talentene får rom til å utvikle seg.

Det er utvilsomt et stort engasjement rundt Stabæk i lokalmiljøet blant supportere og samarbeidende bedrifter, og det er viktig at befolkningen i våre områder skal oppfatte oss som en positiv medspiller i lokalmiljøet. Klubben legger i utstrakt grad til rette for at sponsorene i klubben skal ha sine møteplasser, og her skapes lønnsom forretning bedriftene imellom.

Samfunnsansvar

Finanskrisen har vist hvor viktig det er for samfunnsøkonomien med stabile banker. Bank 1 Oslo Akershus har i 2014 levert et historisk godt resultat og vil gjennom solid drift også fremover hjelpe kundene våre med å realisere sine ambisjoner, uansett om de er enkeltpersoner, familier eller foretak. Alle bankens interesser skal kunne ståle på at banken dekker deres behov, er en troverdig og kompetent samarbeidspartner på lang sikt. Dette er en viktig del av bankens samfunnsansvar.

Helt siden stiftelsen i 1898 har videreutvikling av samfunnet banken er en del av stått sentralt i våre valg og disponeringer. Med lokalkunnskap og nærbetning til kundene gjør banken vurderinger som i tillegg til økonomi og risiko baserer seg på et samfunnsperspektiv, og hvor banken arbeider tett med kunder og lokalsamfunn for å utvikle gode virksomheter og gode levevilkår.

VISJON, VERDIER OG STRATEGI

Bank 1 Oslo Akershus sin visjon:

«Kunden opplever trygghet, nærbetning og en enklere hverdag»

Banken vil skape verdier for kunder, eiere, ansatte og samfunnet.

Bank 1 Oslo Akershus sine verdier:
«Nær, dyktig og rask»

Verdiene reflekterer hva som skal kjenne tegne Bank 1 Oslo Akershus. Kompetente ansatte med rask respons ovenfor kundene, skal sørge for at kundene alltid opplever relevant betjening og i alle kanaler får gode opplevelser i sitt møte med banken.

Bankens visjon og verdier handler om å sette kundene i sentrum. Gjennom tilfredse kunder, som får dekket sine behov for finansielle tjenester på en god måte, ønsker banken å være en sentral total av finansielle produkter og tjenester i Oslo og Akershus.

STRATEGI

Bankens soliditet er styrket i 2014 gjennom utstedelse av nytt ansvarlig lån og nye obligasjonslån og et godt

årsresultat, slik at banken kan fortsette å dekke kundenes behov for finansiering. Usikkerhet knyttet til fremtidig økonomisk utvikling og nye krav fra myndighetene vil imidlertid kreve betydelig omstillingsevne og være førende for bankens strategiske avveininger. Kapitaleffektiv vekst, styrket kundetilfredshet og økt topplinjevekst vil ha høy prioritet fremover.

DEN TREDELTE BUNNLINJE

Solid bankdrift skaper fundament for samfunnsøkonomisk utvikling. Banken forsøker å balansere hensyn til samfunn og miljø med økonomiske målsettinger. Banken har definert nøkkelområder som er viet spesiell oppmerksomhet og hvor det er utviklet spesifikke tiltak for hvert område.

Bank 1 Oslo Akershus har ikke formulert en særskilt policy for samfunnsansvar, da arbeidet med samfunnsansvar er integrert i bankens løpende planarbeid. Nedenfor beskrives hvordan banken i sin løpende drift setter ulike aspekter ved samfunnsansvar på agendaen.

ETIKK

Konsernet er avhengig av omverdenens tillit. Kunder, offentlige myndigheter, andre finansinstitusjoner og samfunnet for øvrig må til enhver tid ha tillit til konsernets profesjonalitet og integritet. Konsernet har etiske retningslinjer som skal bidra til bevissthet om og etterlevelse av den høye etiske standarden som kreves av medarbeidere i Bank 1 Oslo Akershus. Retningslinjene krever at konsernet og dets ansatte og tillitsvalgte opptrer med aktsomhet, redelighet og objektivitet, herunder lojalt følger det regelverk og de vilkår som myndighetene fastsetter.

Bank 1 Oslo Akershus har lagt opp til følgende formaliserte og gjentagende gjennomgang av bankens etiske retningslinjer overfor bankens ansatte, og

slik at dette til sammen skal utgjøre det formelle grunnlaget for den faktiske adfærd hos samtlige av konsernets ansatte:

- De etiske retningslinjene er en del av HR-portalen (personalhåndboken), og derav en del av ansettelsesavtalen.
- De etiske retningslinjene gjennomgås, med tilhørende eksempler for nyansatte.
- Etikk inngår som en obligatorisk modul i bankens elektroniske læringshus og alle ansatte må bestå testen.
- Etiske retningslinjer er en sentral del av konsernets lederutviklingsprogram.
- Alle finansielle rådgivere i banken er sertifiserte i henhold til en felles nasjonal autorisasjonsordning for hele finansnæringen.

Kunnskap om innholdet i de etiske retningslinjene følges opp i bankens årlige lederbekreftelse. Den enkelte leder er ansvarlig for at medarbeiderne er godt kjent med regelverket og må i lederbekreftelsen bekrefte at de etiske retningslinjene er gjort kjent og gi tilbake-

melding på om det er drøftet etiske problemstillinger i for eksempel avdelingsmøter. Lederbekreftelsen for 2014 viser at de etiske retningslinjene er godt kjent blant bankens ansatte og at etiske problemstillinger drøftes jevnlig.

LEVERANDØROPPFØLGING

Alle leverandører i SpareBank 1-allianseen må skrive under på at de ikke medvirker til brudd på menneske- og arbeidstakerrettigheter, miljøødeleggelse eller korruption.

ØKONOMISK KRIMINALITET

Finansielle tjenester utgjør en av grunnpillarene i et velfungerende samfunn. Banker gjør handel, sparing og investeringer enklere – det som får hjulene til å gå rundt i en moderne økonomi. Samtidig kan bankene utnyttes av kriminelle nettverk. Myndigheter over hele verden investerer i dag betydelig med energi og ressurser på å bekjempe hvitvasking av penger, og mange av de nye reglene i banksektoren omhandler dette. Bank 1 Oslo Akershus ønsker dette velkommen. Som en ansvarlig bank støtter banken opp om alle tiltak

for å bekjempe organisert kriminalitet og terrorvirksomhet.

I begrepet økonomisk kriminalitet inn-går blant annet følgende:

- Hvitvasking og terrorfinansiering
- Datakriminalitet
- Interne misligheter og korupsjon

Hvitvasking og terrorfinansiering

Hvitvasking går ut på å få midler eller verdier som er oppnådd gjennom kriminell aktivitet, til å fremstå som tilsynelatende lovlige midler. Terrorfinansiering omfatter både det å samle inn, skaffe til veie eller motta midler til å finansiere terrorhandlinger. Banken er underlagt myndighetenes hvitvaskingsregelverk som skal bidra til å bekjempe hvitvasking og terrorfinansiering, og har i samarbeid med de andre bankene i Sparebank 1-alliansen en rekke tiltak innrettet mot bekjempelse av denne typen kriminalitet. Opplæring av bankens medarbeidere i disse temaene foregår både gjennom interne klasseromskurs, internettbaserte kurs og temagjennomganger på samlinger og lignende.

Datakriminalitet

SpareBank 1-alliansen er som alle større bedrifter/allianser utsatt for virusangrep og angrep fra hackere over hele verden. Hensikten er ofte økonomisk kriminalitet. Bank 1 Oslo Akershus veileder alle kunder om bruk av antivirusprogrammer via nettbanken. I tillegg har banken deltatt i nasjonale sikkerhetsøvelser (katastrofeøvelser).

Interne misligheter og korupsjon

Interne misligheter omfatter handlinger hvor en medarbeider, vikar, tillitsvalgt eller medlem av styrende organer i Bank 1 Oslo Akershus bevisst og uberettiget begår handlinger som fører til vinning eller økonomisk fordel for vedkommende selv eller andre. Banken tolererer ikke slike handlinger og har gjort dette kjent gjennom etiske retningslinjer, ref. kapittel vedrørende etikk. Disse retningslinjene inneholder også en klar rutine for varsling og håndtering av eventuelle varsel om misligheter og korupsjon.

MENNESKERETTIGHETER

Konsernet støtter anerkjente prinsipper for menneskerettigheter.

BIDRAG TIL SAMFUNNET

Bank 1 Oslo Akershus støtter idrett, kultur, ideelle organisasjoner og andre samfunnsviktige formål. Banken ser det som en viktig samfunnsoppgave å avholde kursaktiviteter innenfor økonomitemaer. Temaene har vært ny pensjonsreform, eiendomsutvikling, produktopplæring, økonomisk rådgiving, tjenestepensjon, betalingsformidling og makroøkonomi. Opplæringsaktivitetene bidrar til at våre ulike kundegrupper er oppdatert på hva som skjer i markedet og på nye løsninger og produkter som gir økt trygghet for egen økonomi.

KUNDER

Hvordan Bank 1 Oslo Akershus sine kunder og markedet generelt opplever Bank 1 Oslo Akershus påvirker konsernets drift og resultater. Både omdømme og kundetilfredshet er viktige fokusområder for konsernet.

Banken gjennomfører årlege posisjonsmålinger som kartlegger bankenes markedsposisjoner i befolkningen basert på et omfattende spørreskjema med mange ulike tema som markedsbeskrivelse, omdømme og kundelasjoner. Det er TNS Gallup som gjennomfører målingene. Annethvert år gjennomfører i TNS Gallup i tillegg en TRIM-indeks undersøkelse hvor kundetilfredsheten måles. Målinger av kundenes oppfatning av og tilfredshet med banken viser at både personkundenes og bedriftskundenes relative tilfredshet økte fra 2010 til 2012. I tillegg foretar SpareBank 1-alliansen månedlige målinger av kundetilfredshet knyttet til alliansens kundesentre. Bank 1 Oslo Akershus sitt kundesenter scorer fortsatt høyest i målingene. På bakgrunn av disse kartleggingene setter banken fokus på relevante initiativer for opprettholde god kundetilfredshet, slik som gode rådgivningsprosesser, åpningstider på kundesentre og funksjonalitet i nettbank og mobile løsninger.

Bankens breddesalg og rådgivningsprosesser er basert på «Beste kunde-prosess». Denne er nøkkelen til gode forberedelser til alle rådgivningsmøter, og er satt i system gjennom rådgiver-skolen i PM. Det er etablert gode måle-systemer som fremhever og belønner gode rådgivningsopplevelser hos lokalbankene, og kundeopplevelsen følges opp jevnlig gjennom blant annet «Mystery Shoppers».

MEDARBEIDERE/ARBEIDSFORHOLD

Ved utgangen av 2014 (2013) hadde konsernet 411 årsverk (417), hvorav 282 (277) var ansatt i morbanken og 129 (140) var ansatt i EiendomsMegler 1.

Banken legger vekt på å gi kvinner og menn de samme mulighetene for faglig og personlig utvikling, lønn og avansement. Av totalt antall ansatte i morbanken er 48 % kvinner og 52 % menn. Selskapet har gjennom ulike tiltak søkt å stimulere til økt kvinneandel blant lederne i selskapet, og kvinneandelen er nå 42 %. I morbankens øverste ledelse er 3 av 7 medlemmer

kvinner. Styret i banken har i alt 9 medlemmer. Av disse er 2 kvinner. Gjennomsnittlig alder på ansatte i banken er pt. 44,1 år, mens gjennomsnittlig alder for nyansatte i 2014 var 30,1 år.

Av totalt antall ansatte i EiendomsMegler 1 er 55 % kvinner og 45 % menn. I selskapets øverste ledelse er 2 av 6 medlemmer kvinner. Styret i EiendomsMegler 1 har i alt 5 medlemmer. Av disse er 1 kvinne.

Ved nyansettelse vurderer konsernet de ulike kandidatene på bakgrunn av deres formelle utdannelse og erfaringsbakgrunn. I tillegg legger banken betydelig vekt på personlige ferdigheter og holdninger. På den måten sikrer konsernet en nøytral vurdering og ivaretar intensjonen i diskriminerings- og tilgjengelighetsloven.

Konsernet legger til grunn at HR-arbeidet skal understøtte forretningsstrategien. Konsernet har utarbeidet en egen HR-strategi. Det overordnede målet for HR-arbeidet er å tilrettelegge for at konsernet skal:

- Tiltrekke de rette medarbeiderne gjennom fokus på konsernets verdigrunnlag.
- Beholde de beste medarbeiderne gjennom å tilby utfordrende arbeidsoppgaver, konstruktiv kommunikasjon og belønning av gode prestasjoner.
- Utvikle medarbeidere gjennom å skape forretningsforståelse ved å involvere og gi ansvar i forhold til klare mål.

Det gjennomføres årlige organisasjonsundersøkelsjer i hele konsernet med systematiske aktiviteter i etterkant for å møte selskapenes utfordringer og mulige forbedringsområder. Organisasjonsundersøkelsen, som ble gjennomført i 2014, viste en fremgang fra året før når det gjaldt tilfredsheten med å jobbe i banken. Sammenlignet med andre banker i SpareBank 1-alliansen scorer banken meget høyt på medarbeidertilfredshet. I EiendomsMegler1, som bruker en alternativ undersøkelse, er den totale scoren for medarbei-

dertilfredshet solid, men på noen delområder jobbes det med konkrete forbedringer.

Gjennom årlige medarbeidersamtaler er målet at den enkelte medarbeider sammen med sin leder skal drøfte utviklingspotensialet for å skape ytterligere engasjement og trivsel og gjennom det øke prestasjonene. Konsernet har etablert et felles lederutviklingsprogram for banken og eiendomsmeglerselskapet, samt iverksatt et forretningsutviklingsprogram for nøkkelressurser.

Banken utøver en aktiv livsfasepolitikk. Livsfasepolitikken har tiltak for å sikre god tilrettelegging av medarbeidernes arbeidsforhold gjennom hele arbeidskarrieren.

Banken og EiendomsMegler1 har egne arbeidsmiljøutvalg som arbeider sammen med vernetjenesten etter behov. Det er etablert AKAN-utvalg i tilknytning til bankens arbeidsmiljøutvalg.

Samarbeidet med de ansattes organisasjoner oppleves som konstruktivt. Det er etablert et samarbeidsutvalg bestående av representanter for ledelsen og de ansattes organisasjoner. Utvalget har hatt fire møter i 2014 hvor aktuelle saker med betydning for bankens forretningsmessige situasjon drøftes.

Banken og EiendomsMegler 1 arbeider systematisk med samhandling for å styrke de forretningsmessige resultatarene gjennom bedre utnyttelse av felles kundestrømmer.

Banken har fornyet avtalen om inkluderende Arbeidsliv. Gjennomsnittlig sykefravær for 2014 var på 3,1 prosent, en reduksjon fra 3,4 prosent i 2013. Det ble ikke rapportert om noen arbeidsulykker eller yrkesskader i løpet av året.

Banken har utarbeidet en godtgjørelsespolitikk, som er styregodkjent i tråd med godtgjørelsесforskriften som trådde i kraft 1. januar 2011. Godtgjørelsесpolitikken identifiserer ledende ansatte og risikotagere, samt beskriver aktuelle godtgjørelsесordninger i banken.

Fra og med 1. januar 2015 ble bonusordninger for ledelsen og overskuddsdelingsordninger for ansatte avviklet.

MILJØ

Konsernets direkte klima- og miljøpåvirkning er i hovedsak knyttet til avfall fra kontorvirksomheten. Konsernet gjennomfører stadig tiltak som skal bidra til å redusere forbruk av strøm, papir og andre ressurser, samt sikre at resurskrevende reiseaktivitet begrenses. Håndtering av teknologisk avfall og innkjøp av miljøvennlige løsninger har også høy oppmerksomhet. Banken arbeider kontinuerlig for å sikre riktige innkjøp av teknologisk utstyr der vi legger energi og miljøkrav inn som spesifikke vurderingskriterier. Alt teknologisk utstyr håndteres som spesialavfall noe som sikrer miljøriktig håndtering av utstyret.

Banken har en egen reisepolicy for medarbeidere for å begrense omfanget av tjenestereiser. Alternativer som bruk av videokonferanser, telefonkonferanser og digitale verktøy for samhandling og kunnskapsdeling benyttes dersom dette kan være tilfredsstillende i forhold til behovet.

Konsernet tilbyr stadig flere papirløse tjenester som reduserer belastningen på miljøet. Banken har fokus på digitale løsninger, noe som innebærer mest mulig papirløse prosesser for kunder og medarbeidere. Det jobbes bevisst for å øke bruken av våre selvbetjente løsninger både i lokalbankene og på kundesenteret. Elektronisk signering ved bruk av BankID for boliglånsøknader med pant i bolig ble tilbudt kundene fra 1. kvartal 2014. Alle avtaler som signeres elektronisk, skal tilbys kunden på en enkel og sikker måte, og de skal være lettere å finne tilbake til i kundenes elektroniske arkiv.

Virksomheten driver ikke forsknings- og/eller utviklingsaktiviteter utover normal forretningsmessig utvikling for å fremme virksomhetens videre vekst og konkurransesevne.

Styrets årsberetning for 2014

(Konserntall. Tall i parentes gjelder for 2013 hvis ikke annet er nevnt).

- Historisk godt resultat for 2014, som følge av realisasjon av eierposten i Nets Holding og inngang på tap.
- Resultat etter skatt: 452 mill. kroner (328 mill. kroner)
- Egenkapitalavkastning: 16,2 % (14,0 %)
- Netto renteinntekter: 459 mill. kroner (484 mill. kroner)
- Netto provisjons- og andre inntekter: 617 mill. kroner (594 mill. kroner)
- Netto resultat fra finansielle investeringer: 166 mill. kroner (49 mill. kroner)
- Driftskostnader: 719 mill. kroner (690 mill. kroner)
- Tap på utlån og garantier: -18 mill. kroner (18 mill. kroner)
- Utlånsvekst siste 12 måneder inkl. SB1 Boligkreditt: 5,1 % (13,6 %)
- Innskuddsvekst siste 12 måneder: 14,8 % (4,6 %)
- Styrket kapitalisering gjennom utstedelse av nytt fondsobligasjonslån på 200 mill. kroner i 1. kvartal og nytt ansvarlig lån på 200 mill. kroner og et nytt fondsobligasjonslån på 200 mill. kroner i 4. kvartal.
- Banken fikk 24. februar Finanstilsynets tillatelse til å benytte Avansert IRB-metode til å beregne kapitalkrav for foretaksgjenger. Estimert effekt ren kjernekapitaldekning er i overkant av ett prosentpoeng.
- Ren kjernekapitaldekning: 14,6 % (13,1 %)
- Styret foreslår et utbytte på 30 % av årets resultat, tilsvarende 27,71 kroner per aksje
- Avviklet bonusordninger for ledelse og ansatte

KONSERNETS VIRKSOMHETSMÅRÅDE

Konsernregnskapet omfatter datterselskapet EiendomsMegler 1 Oslo Akershus AS, samt bankens eierandeler i SpareBank 1 Boligkreditt AS, SpareBank 1 Gruppen AS og SpareBank 1 Kredittkort AS.

Bank 1 Oslo Akershus AS har hovedkontor i Oslo og har til sammen 18 lokalbanker, hvor 9 er lokalisert i Oslo og 9 i Akershus. EiendomsMegler 1 Oslo Akershus AS har hovedkontor i Oslo og har til sammen 25 meglerkontor, hvor 14 er lokalisert i Oslo og 11 i Akershus.

Konsernet har som mål å være en totalleverandør av finansielle produkter og tjenester i Oslo og Akershus. Dette innebefatter foruten lån, innskudd og betalingsformidling, også de fleste spareprodukter, samt liv- og skadeforsikring. I tillegg driver konsernet eiendomsmegling. Det samlede produkt- og tjenestespekteret leveres av banken, dens datterselskaper og av produktelskapene i SpareBank 1 Gruppen.

Konsernet har en multikanalstrategi for distribusjon av sine produkter og tjenester; personlig gjennom lokalbankene, gjennom et kundesenter på telefon og via internett og mobile løsninger.

KONSERNETS UTVIKLING

Konsernet har i 2014 hatt en totalutlånsvekst til person- og bedriftskunder på 5,1 %. Dette inkluderer boliglån overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS. Veksten i personmarkedet var 6,7 %, mens bedriftsmarkedet viste en reduksjon på -1,8 %. Generell kreditvekst blant husholdningene ifølge SSB utgjorde for 2014 5,4 %.

Marksandelen for EiendomsMegler 1 Oslo Akershus var 10,1 %, mot 10,2 % ved utgangen av 2013.

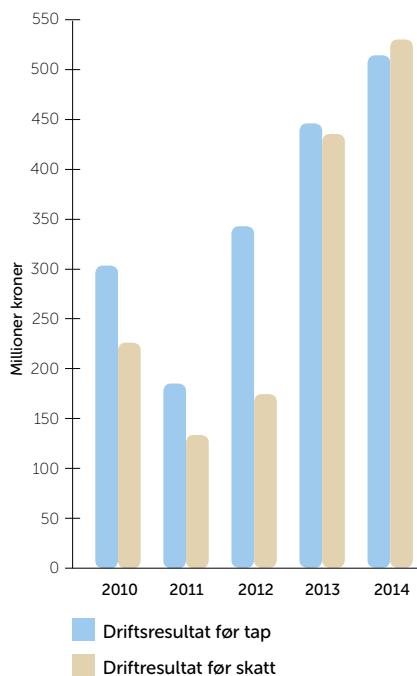
De viktigste kundegruppene for konsernet er personmarkedet, små og mellomstore bedrifter, samt organisa-

sjonsmarkedet – primært fagbevegelsen. Konsernets gjeldende strategi innebefører omfattende fysisk tilstedeværelse i bankens markedsområde, med spesiell fokus på bred rådgivning.

Arbeidet med økt lønnsomhet har fortsatt gjennom 2014. Divisjon personmarked (PM) har fokus på effektivitetsforbedring, innskuddsvekst, trening og utvikling innenfor rådgivningsprosessen, tilpasning av distribusjonsnettet, kompetanseutvikling og riktig prising av utlån i lys av nye kapitalkrav. Divisjon bedriftsmarked (BM) har fortsatt fokus på kredittkvalitet og kapitaleffektivisering, samt reprising av kreditter og økt salg av andre finansielle produkter mot nye og eksisterende kunder. Meglerselskapet har prioritert tiltak fort bedret drift og effektivitet.

Endret kundeadferd mot mer selvbetjente løsninger og tiltagende automatisering av arbeidsprosesser skaper et behov for ny innretning av distribusjon av bankens produkter og tjenester. Dette er avgjørende for å opprettholde konkurransekraft og markedsposisjon. Banken foretar gjennom SpareBank 1-alliansen betydelige investeringer i utvikling av fremtidsrettende systemløsninger for selvbetjening og effektiv kunderådgiving.

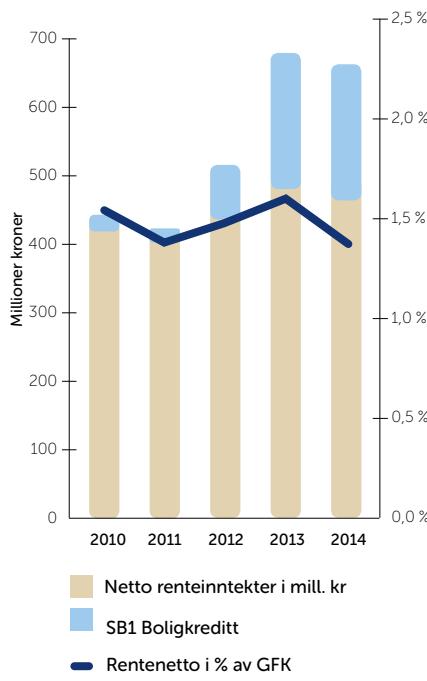
RESULTATUTVIKLING

Konsernets resultat etter skatt for 2014 ble 452 mill. kroner (328 mill. kroner). Resultatøkningen skyldes i hovedsak gevinst ved realisasjon av bankens aksjer i Nets Holding og inngang på tap.

Konsernets egenkapitalavkastning for 2014 ble 16,2 %, mot 14,0 % for 2013. Konsernets egenkapitalavkastning fra trukket oppskrivning av bankens aksjer i Nets Holding for 2014 ble 11,6 %.

Netto renteinntekter

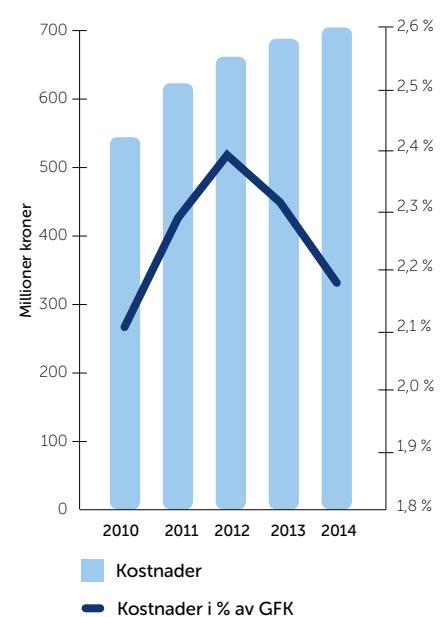
fra 2013. Økningen skyldes i hovedsak økte provisjonsinntekter fra forsikring, sparing og SpareBank 1 Boligkredit.

Netto resultat fra finansielle investeringer

Netto resultat fra finansielle investeringer var for 2014 på 166 mill. kroner (49 mill. kroner). Økningen skyldes i hovedsak gevinst ved realisasjon av bankens aksjer i Nets Holding med 128 mill. kroner.

Bankens øvrige investeringer er hovedsakelig i obligasjoner med lav risiko som et ledd i likviditetsstyringen.

Driftskostnader

Netto renteinntekter endte for 2014 på 459 mill. kroner (484 mill. kroner), en reduksjon på 25 mill. kroner. Reduksjonen skyldes reduserte rentemarginer og økt innskuddsvolum, mens utlånsvekst isolert sett bidrar til økte netto renteinntekter.

Netto renteinntekter må ses i sammenheng med provisjonsinntekter fra SpareBank 1 Boligkredit. For 2014 utgjorde disse provisjonsinntekten 210 mill. kroner (197 mill. kroner). Renteinntekten i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital ble 1,39 % (1,63 %).

Netto provisjonsinntekter og andre inntekter

Netto provisjonsinntekter og andre inntekter for 2014 ble 617 mill. kroner (594 mill. kroner), en økning på 3,9 %

Driftskostnadene for 2014 endte på 719 mill. kroner (690 mill. kroner), en økning på 28 mill. kroner, tilsvarende 4,1 %.

Kostnadsøkningen skyldes i hovedsak nye felles IT-løsninger i SpareBank 1-alliansen og økte personalkostnader. Pensjonskostnadene har økt med 5 mill. kroner og gjennomsnittlig antall årsverk har i 2014 vært 6 flere enn i 2013. Årsverkene er blant annet knyttet til styrking av bankens satsing på salg av forsikringsprodukter og betjening av SMB-segmentet.

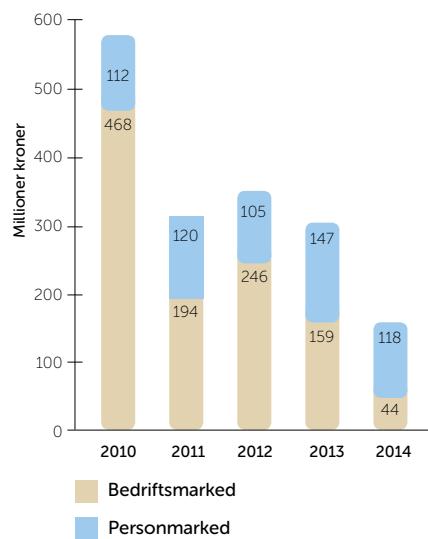
De relative driftskostnadene for konsernet utgjorde 2,17 % (2,32 %) av gjennomsnittlig forvaltningskapital. Konser-

nets kostnadsprosent (kostnader i forhold til inntekter) ble 57,9 % (61,3 %).

Mislighold og tap på utlån

Tap på utlån for 2014 viste netto inngang på 18 mill. kroner (tap 18 mill. kroner). Tapsprosenteren (tap i prosent av brutto utlån) utgjorde -0,06 % (0,07 %).

Misligholdte engasjementer

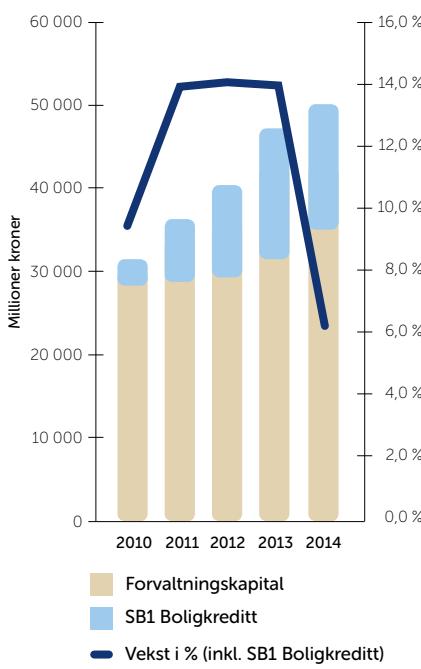

Brutto misligholdte og tapsutsatte utlån var ved utgangen av 2014 på 162 mill. kroner (306 mill. kroner). Målt mot brutto utlån utgjorde dette 0,6 % (1,2 %).

Individuelle nedskrivninger ved utgangen av 2014 utgjorde 44 mill. kroner (138 mill. kroner). Gruppevis nedskrivninger ved utgangen av 2014 utgjorde 85 mill. kroner (85 mill. kroner).

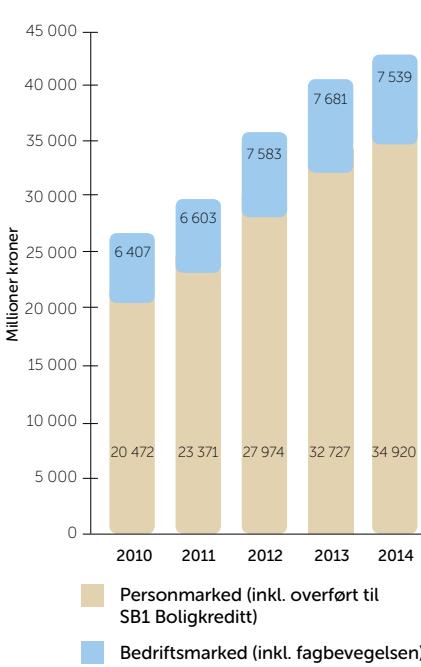
Av samlet mislighold over 90 dager på 125 mill. kroner (205 mill. kroner) var det ved utgangen av 2014 tapsavsass 28 mill. kroner (58 mill. kroner), tilsvarende 22,3 % (28,2 %). Redusjonen i mislighold og avsetningsgrad skyldes konstatering av tap knyttet til ett stort engasjement. Andre misligholdte og tapsutsatte engasjementer utgjorde 37 mill. kroner (102 mill. kroner), hvorav 16 mill. kroner (81 mill. kroner) tilsvarende 43,0 % (79,5 %) var tapsavsass.

BALANSEN

Forvaltningskapitalen var ved utgangen 2014 på 35,6 mrd. kroner (31,7 mrd. kroner), en økning på 12,2 %. Forretningsskapitalen (forvaltningskapital tillagt overførte lån til SpareBank 1 Boligkredit AS) var på 50,4 mrd. kroner (47,3 mrd. kroner) etter en vekst på 3,1 mrd. kroner, tilsvarende 6,5 %.

Utlån

I 2014 økte utlån til kunder med 2,1 mrd. kroner, tilsvarende 5,1 %, til 42,5 mrd. kroner. Dette inkluderer boliglån overført til SpareBank 1 Boligkredit AS som utgjorde 14,8 mrd. kroner. Veksten fordele seg med 2,2 mrd. kroner, tilsvarende 6,7 %, i personmarkedet, mens bedriftsmarkedet viste en reduksjon på 0,1 mrd. kroner, tilsvarende -1,8 %.

Fordelingen mellom person- og bedriftsmarked endte ved utgangen av 2014 på 82/18 % (81/19 %) inklusiv overførte boliglån til SpareBank 1 Boligkredit AS. Eksklusiv disse overførte lånene ville fordelingen ha vært 73/27 % (69/31 %).

Innskudd

Innskudd fra kunder var ved utgangen av 2014 på 21,8 mrd. kroner (19,0 mrd. kroner). Dette gir en økning på 2,8 mrd. kroner, tilsvarende 14,8 %. Personmarked økte med 2,9 mrd. kroner, tilsvarende 41,8 %. Innskudd i bedriftsmarkedet (inklusiv organisasjonsmarkedet) ble redusert med 40 mill. kroner, tilsvarende -0,3 %.

Innskuddsdekningen (innskudd/utlån) var ved utgangen av 2014 på 79,1 % (76,7 %).

Likviditet

Bank 1 Oslo Akershus likviditets situasjon vurderes som god. Redusert utlånsvekst og økt innskuddsvekst har redusert fundingbehovet gjennom året. Banken har dekket opp fundingbehovet i verdipapirmarkedet og ved overføring av boliglån til SpareBank 1 Boligkredit AS. Beholdning av likvider, definert som kontanter, innskudd i Norges Bank og fordringer på finansinstitusjoner, var ved utgangen av 2014 på 1,4 mrd. kroner (1,8 mrd. kroner). Banken har ved utgangen av året likviditetsreserver til å dekke mer enn de neste 18 måneders forventet refinansieringsbehov og utlånsvekst uten bruk av verdipapirmarkedet.

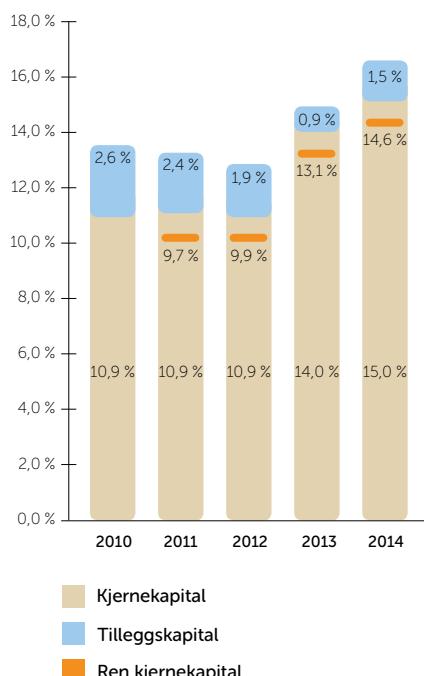
Ved utgangen av 2014 var samlet utlånsvolum overført til SpareBank 1 Boligkredit AS på 14,8 mrd. kroner (15,6

mrd. kroner). Ut over allerede overførte lån hadde banken på egen balanse lån som kvalifiserer til overføring på 5,4 mrd. kroner. Dette utgjør en del av bankens likviditetsreserve, sammen med portefølje av likvide rentepapirer. Porteføljen av likvide rentepapirer var ved utgangen av 2014 på 4,6 mrd. kroner (2,8 mrd. kroner). Økningen i 2014 skyldes dels økt likviditet og dels at tidligere plasseringer i Norges Bank og i interbankmarkedet nå er plassert i verdipapirmarkedet.

Kapitaldekning og kapitalbehov

Banken benytter IRB-grunnleggende metode for å beregne kapitalkrav for kredittrisiko. Som følge av videreføringen av overgangsreglene i kapitalkravsforskriftene må IRB-banker benytte regulatorisk kapitalkrav beregnet som 80 % etter tidligere regelverk (Basel I) dersom dette viser høyere kapitalkrav enn IRB-metoden. For Bank 1 Oslo Akershus er denne begrensningen p.t. ikke effektiv og bankens kapitaldekning gjenspeiler IRB-beregninger.

Konsernets kapital- og kjernekapitaldekning var ved utgangen av 2014 hhv. 16,5 % og 15,0 %. Ren kjernekapitaldekning var 14,3 %. Ansvarlig kapital i konsernet var 2,9 mrd. kroner. Det vises for øvrig til note 3.

Styret i Bank 1 Oslo Akershus gjør løpende vurderinger av kapitalsituasjonen og fremtidige kapitalkrav. Styret legger vekt på at konsernet skal være tilstrekkelig kapitalisert for til enhver tid å oppfylle alle regulatoriske krav inkludert buffere.

Finanstilsynet meddelte Bank 1 Oslo Akershus AS 24.02.2015 at de har gitt banken tillatelse til bruk av avansert IRB-metode for beregning av regulatorisk kapitalkrav for kredittrisiko for foretakskunder. Med tillatelsen vil banken kunne bruke interne modeller i kapitaldekningsberegningene.

Banken utstedte i 1. kvartal 2014 et fondsobligasjonslån på 200 mill. kroner. I 4. kvartal utstedte banken nytt ansvarlig lån på 200 mill. kroner og et nytt fondsobligasjonslån på 200 mill. kroner. Fondsobligasjonslånet kommer delvis til erstatning for et eksisterende lån som ble innfridd ved utgangen av 2014, da det ikke lenger tilfredsstilte kravene i kapitaldekningsregelverket som fullt ut tellende kjernekapital.

Bank 1 Oslo Akershus AS

Bankens resultat før tap endte for 2014 på 505 mill. kroner (445 mill. kroner). Det var bokført netto inngang på tap på utlån med 5 mill. kroner (netto tap på utlån og garantier på 18 mill. kroner), slik at resultat etter tap ble på 510 mill. kroner (428 mill. kroner). Beregnet skatt utgjorde 88 mill. kroner (90 mill. kroner), og resultat etter skatt ble dermed 422 mill. kroner (338 mill. kroner).

Bankens kapital- og kjernekapitaldekning var ved utgangen av 2014 hhv. 16,5 % og 15,0 %, mot 15,1 % og 14,2 % ved utgangen av 2013. Ren kjernekapitaldekning viste 14,6 % (13,3 %). Bankens ansvarlige kapital var på 2,8 mrd. kroner.

Datterselskaper og felleskontrollert virksomhet

EiendomsMegler 1-konsern holder en stabil markedsandel på rundt 10 %. Selskapet viste for 2014 et resultat før skatt på 2,5 mill. kroner (4,8 mill. kroner). Reduksjonen i resultatet skyldes i hovedsak høyere kostnader. Selskapet

har intensivert arbeidet med kostnads-effektivitet og har besluttet å samordne utvalgte stab- og støttetjenester med morbanken gjennom etablering av konsernstaber.

Invest 3 viste for 2014 et resultat før skatt på -3,5 mill. kroner (-6,8 mill. kroner). Invest 4 viste for 2014 et resultat før skatt på 0,3 mill. kroner (-2,2 mill. kroner). Invest 5 viste for 2014 et resultat før skatt på -0,8 mill. kroner (-8,7 mill. kroner).

Invest 3 og 4 ble solgt i november 2014, mens Invest 5 ble solgt i juli 2014. Investselskapene var selskaper banken etablerte for å eie og forvalte eiendeler overtatt i forbindelse med tapsutsatte kredittengasjementer. Banken har nå ett slike selskap igjen, Invest 6 AS, som foreløpig er uten aktivitet.

SpareBank 1 Boligkreditt AS er opprettet av bankene i SpareBank 1-alliansen for å utstede obligasjoner med fortrinnsrett. Bankene overfører godt sikrede boliglån med lav risiko til selskapet. Bankens eierandel var 9,52 % frem til 29.12.2014 og 9,36 % etter. For 2014 ble resultateffekten i konsernet knyttet til aksjene i SpareBank 1 Boligkreditt AS på -3,5 mill. kroner (7,9 mill. kroner).

SpareBank 1 Gruppen AS er SpareBank 1-bankenes felleside holdingselskap, med underliggende skade- og livsforsikringsvirksomhet. Bankens eierandel var ved utgangen av 2014 1,4 %. For 2014 ga virksomheten en resultateffekt i konsernet på 23,3 mill. kroner.

SpareBank 1 Kredittkort AS var i ordinær drift fra 1. juli 2014. Selskapet eies av bankene i SpareBank 1-alliansen, og Bank 1 Oslo Akershus sin eierandel var ved utgangen av 2014 9,28 %. SpareBank 1 Kredittkort gjennomførte i juni en vellykket konvertering av SpareBank 1-bankene sin kredittkortportefølje fra Entercard. For 2014 ga virksomheten en resultateffekt i konsernet på 1,1 mill. kroner (-2,6 mill. kroner).

Disponering av overskudd

Styret foreslår at 30 % av netto resultat utbetales som utbytte. Dette utgjør

126,7 mill. kroner eller 27,71 kroner per aksje.

Resten av overskuddet for 2014, 295,6 mill. kroner foreslår styret å overføre til annen egenkapital.

EGENKAPITALEMISJON, EIER-STYRING OG SELSKAPSLEDELSE

Banken har følgende eierstruktur: Sparebanken Hedmark (40,5 %), Landsorganisasjonen i Norge/fagforbund tilknyttet LO (29,9 %), Samarbeidende Sparebanker AS (15,2 %), SpareBank 1 Nord-Norge (4,8 %), SpareBank 1 SMN (4,8 %) og SpareBank 1 SR-Bank (4,8 %).

Aksjene i Bank 1 Oslo Akershus AS er ikke børsnotert, men selskapet hadde per 31. desember 2014 obligasjonslån notert på Oslo ABM. Selskapet har en konsentrert eierstruktur, og alle aksje-eiergrupperinger er representert i styret enten direkte eller indirekte. Styret har i tillegg ett aksjonærvælt uavhengig styremedlem.

Styret i Bank 1 Oslo Akershus AS slutter seg til «Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse» der disse føringene er aktuelle og relevante for et selskap som ikke har aksjer notert på børs. Styringen av virksomheten skjer med utgangspunkt i norsk lovgivning og selskapets vedtekter, samt de strategiske mål og interne retningslinjer styret har trukket opp.

Styret har etablert både et revisjonsutvalg og et risikoutvalg. Utvalgene består av tre medlemmer fra bankens styre og medlemmene utnevnes til utvalgene for en periode på to år. For 2014 var det de samme medlemmene som deltok i begge utvalgene. Revisjonsutvalget har i 2014 blant annet gjennomgått utkast til kvartals- og årsregnskaper før de har blitt styrebehandlet. Utvalgene har i tillegg behandlet saker som angår konsernets risiko, kapitalstyring og intern kontroll. Utvalgene har også gjennomgått rapporter og brev fra konsernets interne og eksterne revisor, og har bistått styret med å se til at begge revisjonsordninger fungerer tilfredsstillende. Banken har et eget godtgjørelsесutvalg som består av tre

medlemmer av bankens styre. Medlemmene utnevnes til utvalget for en periode på to år. Normalt møtes utvalget to ganger årlig. Utvalget har i 2014 vært involvert i utarbeidelsen av retningslinjer og godtgjørelse for konsernets ledende ansatte, og har bistått styret ved utarbeidelse av godtgjørelsесordning for adm. direktør.

RISIKOSTYRING OG RISIKOFORHOLD

Konsernet styrer risiko på overordnet nivå gjennom egen styrevedtatt policy for risiko- og kapitalstyring. Denne inneholder måltall og retningslinjer for blant annet konsernets risikotoleranse, beskriver prosesser for risikostyring, samt ansvar og roller i risikostyringen i konsernet.

Konsernets virksomhet er hovedsakelig knyttet opp mot fire risikoområder – kreditrisiko, markedsrisiko, likviditetsrisiko og operasjonell risiko. Konsernet legger stor vekt på å identifisere og følge opp sentrale risikoer på en slik måte at konsernet kan oppnå sine strategiske målsettinger, og til enhver tid ha tilstrekkelig ansvarlig kapital.

Konsernet uttrykker og kvantifiserer risiko gjennom et beregnet risikojustert kapitalbehov. Dette kapitalbehovet ble i 2014 redusert med 42 mill. kroner (fra 1.056,4 mill. kroner til 1.014,0 mill. kroner, tilsvarende 4 %).

<i>Beløp i mill. kroner</i>	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Kreditrisiko inkl. konsentrationsrisiko	692,9	623,9
Markedsrisiko (inkl. spreadrisiko)	187,4	237,3
Likviditetsrisiko	6,7	13,9
Operasjonell risiko	158,2	115,4
Eierrisiko	71,5	173,3
Forretningsrisiko	10,0	10,0
Kapitalbehov før diversifisering	1.126,7	1.173,8
Diversifiseringseffekt (10 %)	-112,7	-117,4
Kapitalbehov etter diversifiseringseffekter *)	1.014,0	1.056,4
Ren kjernekapital etter fradrag	2.510,9	2.083,9
Utnyttesesgrad ift. ren kjernekapital	40,4 %	50,7 %
Totalkapitalkrav **)	1.285,5	1.358,5
Netto ansvarlige kapital/risikokapital	2.849,7	2.370,6
Utnyttesesgrad ift. risikokapital	45,1 %	57,3 %
*) Krav til ren kjernekapital	10,0 %	9,0 %
**) Totalkapitalkrav	13,5 %	12,5 %

Tabellen viser fordelingen av beregnet kapitalbehov på risikoområder og utviklingen siden forrige årsskifte. De viktigste risikoområdene omtales enkeltvis nedenfor. Tabellen viser også at utnyttelsen av bankens totale risikokapital har gått vesentlig ned, fra 57,3 % til 45,1 %. Denne nedgangen skyldes både forbedringer i risikonivå, men også i vesentlig grad økning av bankens totale kapitalnivå.

Kreditrisiko

Kreditrisikoen representerer den største enkeltrisikoen i konsernet, og er definert som risikoen for tap som kan oppstå som følge av at kunder ikke har evne eller vilje til å oppfylle sine forpliktelser overfor banken. Bankens kreditstrategi er forankret i bankens forretningsstrategi, og legger forutsetningene for en lav til moderat risikoprofil. Kreditstrategien revideres av styret minimum en gang årlig.

Økt kreditrisiko fra 623,9 mill. kroner til 692,9 mill. kroner skyldes både vekst i utlån samt økte sikkerhetsbuffere i interne modeller som beregner risikoen. Underliggende portefølje viser positiv utvikling, både gjennom høyere andeler lån i gode risikoklasser og lavere andel lån i misligholdte- og tapsutsatte klasser. Styret oppfatter utviklingen i bankens kreditrisiko gjennom året som god, og vil karakterisere kreditriskostatus ved utgangen av året som moderat.

Markedsrisiko

Markedsrisiko er knyttet til verdendringer i renter, valutaposisjoner, verdipapirer og fast eiendom. Styringen av markedsrisiko skjer gjennom detaljerte rammer for blant annet investeringer i sertifikater, obligasjoner og posisjoner i valuta. Rammene revurderes minst en gang i året og vedtas av bankens styre. Eksponering i forhold til vedtatte rammer rapporteres kvartalsvis til styret. Bankkonsernets markedsrisiko viser en reduksjon i 2014 hovedsakelig som følge av redusert eiendomsrisiko (salg av Invest 3, 4 og 5). Markedsrisikoen for banken sett under ett anses å være lav.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risiko for at banken ikke klarer å oppfylle sine forpliktelser ved forfall. Samtidig innebærer likviditetsrisikoen et priselement, definert som risikoen for at banken ikke klarer å finansiere virksomheten uten ekstrakostnader i perioder med markedsuro.

Konsernet har gjennom hele 2014 hatt en tilfredsstillende likviditetssituasjon. Alle måltallene lå ved utgangen av 2014 innenfor de rammer som styret har fastsatt. Likviditetsrisikoen anses som lav.

Likviditetsrisikoen beregnes i kapital-behovssammenheng som en merkostnad i tilfelle bortfall av deler av den ordinære innskuddsporteføljen.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko omfatter risiko for økonomisk tap ved menneskelige eller systemmessige feil, enten internt eller påført banken eksternt fra. Risiko for tap av renommé, juridisk risiko, risiko ved manglende kompetanse, etikk og holdninger hos personalet er alle elementer i operasjonell risiko.

Gjennom 2014 har banken fortsatt arbeidet med registrering og oppfølging av operasjonelle tap og andre uønskede hendelser. Banken har kontinuerlig fokus på videreutvikling av effektive interne kontrollsystemer. Retningslinjer angir hvordan ansatte skal rapportere hendelser knyttet til operasjonell risiko videre.

Banken har også gjennom 2014 hatt perioder med nedetid for IT-systemene, noe som blant annet har påvirket kundenes tilgang til selvbetjente kanaler. Banken har de siste årene lagt ned

betydelig innsats for å identifisere underliggende årsaker og sette i verk tiltak som skal bidra til stabil drift. Dette har resultert i høyere driftsstabilitet i 2014 enn de foregående årene.

Styret anser at konsernet har en god kontroll med den operasjonelle risikoen totalt sett, som et resultat av både forebyggende og avdekkende kontrolltiltak.

Eierrisiko

I tillegg til de fire risikokategoriene som er omtalt ovenfor, må bankkonsernet også holde en høy andel egenkapital for å møte beregnet risiko knyttet til strategiske eierposisjoner. Den største posten er her bankens eierandel i SpareBank 1 Boligkredit.

Reduksjonen fra 2013 skyldes hovedsakelig salget av bankens aksjer i Nets Holding.

For mer informasjon om bankens risiko- og kapitalstyring, henvises det til notene 5 og 6, samt bankens Pilar III-dokument (tilgjengelig på sparebank1.no\oslo-akershus\hovedside-om-oss-ir).

SAMFUNNSANSVAR

Informasjon om konsernets arbeid for å ivareta sitt samfunnsansvar er beskrevet i eget temakapittel i årsrapporten. Her finnes også opplysninger om arbeidsmiljø, likestilling og tiltak i henhold til ytre miljø.

Fortsatt drift

Årsoppgjøret er avgjort under forutsetning om fortsatt drift.

Utsiktene fremover

Usikkerhet knyttet til fremtidig økonomisk utvikling anses økt mot slutten

av året. Bankens soliditet er styrket i 2014 gjennom gode resultater, samt utstedelse av nytt ansvarlige lån og nye fondsobligasjonslån. Banken har opplevd svært god etterspørsel ved sine obligasjonsutstedelser, og har en robust finansieringsstruktur som vil tåle betydelig uro i finansmarkedene.

Konsernet holder fast ved ambisjonen om å styrke sin markedsposisjon. Banken opplever økende press på sine marginer, som følge av økt konkurranse mellom bankene om nye låne- og innskuddskunder. En vekst større enn markedets vekst fremover vil derfor kreve løpende tilpasning av kostnadsstrukturen.

Samtidig oppleves de fremtidige regulatoriske rammebetingelsene i større grad å ha blitt avklart for banken det siste året. Overgangsregler i CRD IV med fradragsreglene for ikke-vesentlige eierandeler, som trådte i kraft 30.09.2014, har gitt banken et betydelig økt handlingsrom i forhold til hva som tidligere var forutsatt. Disse forholdene, i sammen med forventninger fra kunder, vil være førende for bankens strategiske avveininger og tilpasninger.

Kapitaleffektiv vekst, styrket kundetilfredshet, økt topplinjevekst og økt lønnsomhet vil derfor ha høyeste prioritet fremover.

Styret er optimistisk i forhold til bankens muligheter i 2015. En solid utlånsportefølje, stort kundegrunnlag, gode produkter og bred distribusjon i kontorer og digitale kanaler gir gode muligheter til å styrke bankens markedsposisjon.

Styret vil rette en takk til konsernets ansatte for innsatsen i året som gikk.

Oslo, 13. mars 2015

Richard Heiberg
Leder

Roar Flåthen
Nestleder

Tore Anstein Doblog

Jan-Egil Pedersen

Arve Bakke

Tone Bjørneboe

Finn Haugan

Knut Oscar Fleten

Dordi Formoe
Ansattes representant

Thorbjørn Vik
Adm. direktør

STYRET I BANK 1 OSLO AKERSHUS AS

Richard Heiberg
Leder

Roar Flåthen
Nestleder

Tore Anstein Dobloug

Jan-Egil Pedersen

Arve Bakke

Tone Bjørnov

Finn Haugen

Knut Oscar Fleten

Dordi Formoe
Ansattes repr.

Tøbjørn Vik
Adm. direktør

RESULTATREGNSKAP

Morbank			Konsern		
2013	2014	(mill. kroner)	Noter	2014	2013
1 160	1 201	Renteinntekter	20	1 199	1 154
663	734	Rentekostnader	20	740	669
497	467	Netto renteinntekter		459	484
398	424	Provisjonsinntekter	21	613	589
-28	-29	Provisjonskostnader	21	-29	-28
11	10	Andre driftsinntekter	21	33	33
381	405	Netto provisjons- og andre inntekter		617	594
28	37	Utbytte		11	19
0	0	Netto resultat fra eierinteresser	33	47	14
35	115	Netto resultat fra andre finansielle investeringer	22	123	35
0	0	Verdiregulering investeringseiendom	22	-14	-19
63	151	Netto resultat fra finansielle investeringer		166	49
941	1 023	Sum netto inntekter		1 241	1 127
247	257	Personalkostnader	23, 24	376	364
248	262	Andre driftskostnader	25	343	326
496	518	Sum driftskostnader før tap på utlån		719	690
445	505	Resultat før tap		523	437
18	-5	Tap på utlån og garantier	11	-18	18
428	510	Resultat før skatt		541	419
90	88	Skattekostnad	26	89	91
338	422	Resultat for regnskapsåret		452	328
Resultatet tilordnes:					
338	422	Kontrollerende eierinteresser		452	328
0	0	Ikke kontrollerende eierinteresser		0	0
Utvilket resultatregnskap					
338	422	Periodens resultat		452	328
Poster som ikke vil bli reklassifisert til resultat					
-52	-35	Estimatavvik pensjoner	24	-35	-52
14	9	Skatt på estimatavvik pensjoner	26	9	14
Poster som senere vil bli reklassifisert til resultat					
-12	3	Verdiendring finansielle eiendeler tilgjengelig for salg		4	2
-50	-22	Sum resultatposter ført mot egenkapitalen		-21	-36
288	400	Totalresultat		431	292
Totalresultatet tilordnes:					
288	400	Kontrollerende eierinteresser		431	292
0	0	Ikke kontrollerende eierinteresser		0	0

Note 1 til 47 er en integrert del av konsernregnskapet

BALANSE

KLIKK PÅ NOTERTALL ▼

Morbank				Konsern	
31.12.13	31.12.14	(mill. kroner)	Noter	31.12.14	31.12.13
EIENDELER					
750	690	Kontanter og fordringer på sentralbanker		690	750
1 072	712	Utlån til og fordringer på kreditinstitusjoner	7	712	1 072
24 945	27 497	Utlån til og fordringer på kunder	8	27 497	24 585
2 441	4 497	Sertifikater, obligasjoner og rentefond	30	4 497	2 441
405	633	Finansielle derivater	31	633	405
286	123	Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	32	123	286
916	1 027	Investering i felleskontrollert virksomhet	33	1 069	937
58	58	Investering i datterselskaper	33	0	0
187	211	Eiendom, anlegg og utstyr	34	216	192
0	0	Investeringseiendommer	35	0	0
0	0	Virksomhet og anleggsmidler holdt for salg	36	0	342
0	0	Goodwill og andre immaterielle eiendeler	37	30	34
0	0	Eiendel ved utsatt skatt	26	0	0
623	54	Andre eiendeler	38	108	668
31 683	35 502	Eiendeler		35 573	31 711
GJELD					
184	350	Innskudd fra og gjeld til kreditinstitusjoner	7	350	184
19 060	21 872	Innskudd fra og gjeld til kunder	39	21 846	19 022
8 503	8 773	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	40	8 773	8 503
111	206	Finansielle derivater	31	206	111
100	93	Forpliktelse ved periodeskatt	26	94	102
27	12	Forpliktelse ved utsatt skatt	26	8	24
497	215	Annен gjeld og balanseført forpliktelse	41	264	557
651	1 102	Ansvarlig lånekapital og fondsobligasjoner	42	1 102	651
29 134	32 621	Gjeld		32 642	29 153
457	457	Aksjekapital	45	457	457
653	653	Overkursfond		653	653
1 438	1 771	Annen egenkapital		1 821	1 448
2 548	2 881	Egenkapital		2 931	2 558
31 683	35 502	Gjeld og egenkapital		35 573	31 711

Oslo, 13. mars 2015

Richard Heiberg
LederRoar Flåthen
Nestleder

Tore Anstein Dobloug

Jan-Egil Pedersen

Arve Bakke

Tone Bjørnov

Finn Haugan

Knut Oscar Fleten

Dordi Formoe
Ansattes representantThorbjørn Vik
Adm. direktør

ENDRING I EGENKAPITAL

Morbank (mill. kroner)	Innskutt egenkapital			Opptjent egenkapital
	Aksjekapital	Overkursfond	Andre egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital per 01.01.13	356	254	1 150	1 760
Resultat 2013	0	0	338	338
Endringer i estimatavvik pensjon	0	0	-52	-52
Skatt på estimatavvik pensjoner	0	0	14	14
Verdiendring finansielle eiendeler tilgjengelig for salg	0	0	-12	-12
Årets totalresultat	0	0	288	288
Kapitalforhøyelse	101	399	0	500
Egenkapital per 31.12.13	457	653	1 438	2 548
Egenkapital per 01.01.14	457	653	1 438	2 548
Resultat 2014	0	0	422	422
Endringer i estimatavvik pensjon	0	0	-35	-35
Skatt på estimatavvik pensjoner	0	0	9	9
Verdiendring finansielle eiendeler tilgjengelig for salg	0	0	3	3
Årets totalresultat	0	0	400	400
Utbetalt utbytte	0	0	-68	-68
Egenkapital per 31.12.14	457	653	1 771	2 881
Konsern (mill. kroner)	Innskutt egenkapital			Opptjent egenkapital
	Aksjekapital	Overkursfond	Andre egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital per 01.01.13	356	254	1 153	1 764
Resultat 2013	0	0	328	328
Endringer i estimatavvik pensjon	0	0	-52	-52
Skatt på estimatavvik pensjoner	0	0	14	14
Verdiendring finansielle eiendeler tilgjengelig for salg	0	0	2	2
Årets totalresultat	0	0	292	292
Kapitalforhøyelse	101	399	0	500
Korreksjon øvrige poster	0	0	2	2
Egenkapital per 31.12.13	457	653	1 447	2 558
Egenkapital per 01.01.14	457	653	1 447	2 558
Resultat 2014	0	0	452	452
Endringer i estimatavvik pensjon	0	0	-35	-35
Skatt på estimatavvik pensjoner	0	0	9	9
Verdiendring finansielle eiendeler tilgjengelig for salg	0	0	4	4
Årets totalresultat	0	0	431	431
Utbetalt utbytte	0	0	-68	-68
Gjeldskonvertering	0	0	9	9
Korreksjon øvrige poster	0	0	1	1
Egenkapital per 31.12.14	457	653	1 820	2 931

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Morbank			Konsern		
31.12.13	31.12.14	(mill. kroner)	Noter	31.12.14	31.12.13
428	510	Resultat før skatt		541	419
-1 157	-1 282	Resultatførte renter på lån til kunder		-1 282	-1 157
389	461	Resultatførte renter på innskudd fra kunder		461	389
1 071	1 201	Innbetaling av renter fra kunder		1 211	1 071
-363	-426	Utbetaling av renter til kunder		-426	-363
-33	-115	Verdiendring finansielle instrumenter		-115	-33
0	0	Verdiregulering investeringseiendom	22	14	19
0	0	Resultat fra felleskontrollert virksomhet	33	-47	-14
20	19	Av- og nedskrivninger	34, 37	24	21
18	-5	Tap på utlån/garantier	11	-18	18
-28	-37	Poster klassifisert som investeringsaktivitet		-11	-19
-20	-97	Periodens betalte skatt	26	-98	-22
324	230	Tilført fra årets virksomhet		255	329
-455	341	Reduksjon/(økning) øvrige fordringer	31, 38	332	-444
303	-93	Økning/(reduksjon) annen kortsiktig gjeld	31, 41	-81	301
35	33	Forskjellen mellom kostnadsført pensjon og inn-/utbetalinger	24	33	35
-1 432	-2 466	Reduksjon/(økning) utlån	8	-2 490	-1 427
809	2 777	Økning/(reduksjon) innskudd kunder	39	2 789	804
-501	165	Økning/(reduksjon) innskudd kreditinstitusjoner	7	165	-501
-4 385	-13 140	Kjøp av obligasjoner og sertifikater	30	-13 140	-4 385
4 716	11 105	Salg av obligasjoner og sertifikater	30	11 105	4 716
-585	-1 048	A) Netto likviditetsendring fra virksomheten		-1 032	-573
-8	-71	Utbetaling ved kjøp av varige driftsmidler	34	-73	-25
0	1	Innbetaling fra salg av varige driftsmidler	34	1	0
-305	-111	Innbetalt kapital felleskontrollert virksomhet, tilknyttede selskap og datterselskap	33	-111	-305
0	0	Tilbakebetalt kapital felleskontrollert virksomhet, tilknyttede selskaper og datterselskap	33	0	0
0	0	Kjøp av aksjer	32	0	0
0	342	Salg av aksjer	32	342	0
28	37	Innbetaling av utbytte		11	19
-285	198	B) Netto likviditetsendring investeringer		169	-311
0	-150	Utbetaling vedrørende ansvarlig lånekapital og fondsobligasjoner	42	-150	0
500	600	Innbetaling vedrørende ansvarlig lånekapital og fondsobligasjoner	42	600	500
3 876	1 426	Emiterte verdipapirer	40	1 426	3 876
-2 928	-1 366	Innløste verdipapirer	40	-1 366	-2 928
-14	-80	Avgitt konsernbidrag/utbytte		-68	0
0	0	Mottatt konsernbidrag		0	0
0	0	Aksjeutvidelse		0	0
1 434	430	C) Netto likviditetsendringer finansiering		442	1 448
564	-420	A) + B) + C) Netto endringer i likvider i året		-420	564
1 258	1 822	Likviditetsbeholdning periodens start		1 822	1 258
1 822	1 402	Likviditetsbeholdning periodens slutt		1 402	1 822
564	-420	Netto endring likvider i perioden		-420	564
		Likviditetsbeholdning spesifisert			
750	690	Kontanter og fordringer på sentralbanken		690	750
1 072	712	Fordringer på kreditinstitusjoner		712	1 072
1 822	1 402	Likviditetsbeholdning		1 402	1 822

RESULTATER FRA KVARTALSREGNSKAPENE - KONSERN

(mill. kroner)	4. kvt. 2014	3. kvt. 2014	2. kvt. 2014	1. kvt. 2014	4. kvt. 2013	3. kvt. 2013	2. kvt. 2013	1. kvt. 2013
Renteinntekter	311	306	293	289	297	297	284	275
Rentekostnader	196	192	182	171	170	170	163	167
Netto renteinntekter	115	114	112	118	127	128	120	109
Provisjoner og inntekter fra banktjenester	148	152	163	152	150	154	157	128
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	-8	-8	-7	-7	-8	-8	-7	-6
Andre driftsinntekter	5	8	10	10	10	8	8	7
Netto provisjons- og andre inntekter	145	151	165	155	152	154	158	130
Utbytte	0	-2	3	10	-0	1	18	0
Inntekter av eierinteresser	15	15	10	8	5	4	-0	5
Netto verdieredninger på finansielle eiendeler	-3	6	-2	121	19	31	-16	2
Verdiregulering investeringseiendom	-3	-0	-10	-1	-8	-4	-8	0
Netto resultat fra finansielle investeringer	9	19	0	138	16	32	-5	7
Sum inntekter	269	284	277	411	295	314	273	245
Personalkostnader	96	93	99	88	93	91	96	84
Andre driftskostnader	98	80	82	82	84	81	83	79
Sum driftskostnader	194	174	181	170	177	172	179	162
Driftsresultat før tap	75	111	96	241	118	142	94	83
Tap på utlån og garantier	-31	12	-2	3	18	-1	10	-10
Resultat før skatt	106	99	98	238	100	142	83	93
Skattekostnad	21	26	14	28	16	30	20	25
Periodens resultat	85	73	84	210	84	112	63	68
Lønnsomhet								
Egenkapitalavkastning ¹⁾	11,7 %	10,2 %	12,1 %	32,0 %	13,2 %	18,3 %	10,8 %	13,5 %
Rentenetto ²⁾	1,31 %	1,34 %	1,39 %	1,52 %	1,66 %	1,69 %	1,65 %	1,50 %
Kostnadsprosent ³⁾	72,2 %	61,0 %	65,3 %	41,4 %	59,9 %	54,8 %	65,7 %	66,2 %
Balansetall								
Brutto utlån til kunder	27 626	26 375	25 966	24 919	24 809	25 269	24 742	23 745
Brutto utlån til kunder inkl. SB 1 Boligkredit	42 459	41 209	41 100	40 053	40 408	40 301	39 129	37 009
Innskudd fra kunder	21 846	21 288	20 267	18 712	19 022	17 846	18 338	16 582
Innskuddsdekning ⁴⁾	79,1 %	80,7 %	78,1 %	75,1 %	76,7 %	70,6 %	74,1 %	69,8 %
Utlånsvekst siste 12 mnd	11,4 %	4,4 %	4,9 %	4,9 %	6,2 %	8,6 %	10,4 %	8,5 %
Utlånsvekst siste 12 mnd inkl. SB 1 Boligkredit	5,1 %	2,3 %	5,0 %	8,2 %	13,6 %	16,2 %	19,0 %	19,7 %
Innskuddsvekst siste 12 mnd	14,8 %	19,3 %	10,5 %	12,8 %	4,6 %	1,5 %	4,0 %	-1,2 %
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	34 840	33 845	32 120	31 369	30 524	29 984	29 219	29 376
Forvaltningskapital	35 573	34 671	33 518	31 766	31 711	30 585	30 651	29 253
Forretningskapital ⁵⁾	50 407	49 504	48 652	46 900	47 310	45 616	45 038	42 517
Tap og mislighold								
Tap på utlån i prosent av brutto utlån	-0,11%	0,05%	-0,01%	0,01%	0,07%	0,00%	0,04%	-0,04%
Misligholdte engasjement (over 90 dager) i % av brutto utlån	0,45%	0,76%	0,78%	1,07%	0,81%	1,33%	1,05%	1,24%
Øvrige tapsutsatte engasjement i % av brutto utlån	0,13%	0,43%	0,35%	0,19%	0,40%	0,08%	0,17%	0,07%
Soliditet								
Kapitaldekning i % ⁶⁾	16,5 %	14,3 %	13,3 %	13,3 %	14,9 %	15,6 %	12,5 %	13,1 %
Kjernekapitaldekning i % ⁷⁾	15,0 %	13,6 %	13,3 %	13,0 %	14,0 %	14,1 %	12,5 %	13,1 %
Netto kjernekapital	2 589	2 450	2 514	2 359	2 234	2 285	2 061	2 087
Netto ansvarlig kapital	2 850	2 587	2 514	2 410	2 371	2 522	2 061	2 087

¹⁾ Resultat etter skatt i forhold til gjennomsnittlig egenkapital, beregnet som et snitt av kvartalsvis egenkapital og per 01.01. og 31.12.

²⁾ Sum rentenetto hittil i år i forhold til gjennomsnittlig forvaltningskapital

³⁾ Sum kostnader i forhold til sum netto inntekter

⁴⁾ Innskudd fra kunder i prosent av brutto utlån (eks. SB1 Boligkredit)

⁵⁾ Forvaltningskapital + utlån overført til SpareBank 1 Boligkredit AS

⁶⁾ Netto ansvarlig kapital i prosent av beregnet risikovektet balanse

⁷⁾ Kjernekapital i prosent av beregnet risikovektet balanse

INNHOLDSFORTEGNELSE NOTER

Note	Side
1	29 Generell informasjon
2	29 Regnskapsprinsipper IFRS
3	32 Kritiske estimer og vurderinger vedrørende bruk av regnskapsprinsipper
4	33 Segmentinformasjon
5	34 Kapitaldekning og kapitalstyring
6	35 Risikoforhold
	KREDITTRISIKO
7	37 Kredittinstitusjoner - fordringer og gjeld
8	38 Utlån til og fordringer på kunder
9	41 Overføring av utlån til SpareBank 1 Boligkreditt AS
10	41 Aldersfordeling på forfalte, men ikke nedskrevne utlån
11	42 Tap på utlån og garantier
12	43 Kredittekspansjon for hver interne risikorating
13	44 Maksimal kredittekspansjon, ikke hensyntatt pantstillelser
14	44 Finansielle instrumenter og motregning
15	45 Kredittkvalitet per klasse av finansielle eiendeler
	MARKEDSRISIKO
16	46 Markedsrisiko knyttet til renterisiko
17	47 Markedsrisiko knyttet til valutarisiko
	LIKVIDITETSRISIKO
18	47 Likviditetsrisiko
19	49 Forfallsanalyse av eiendeler og gjeld / forpliktelser
	RESULTATREGNSKAPET
20	51 Netto renteinntekter
21	51 Netto provisjons- og andre inntekter
22	52 Netto resultat fra finansielle investeringer
23	52 Personalkostnader og ytelsjer til ledende ansatte og tillitsvalgte
24	54 Pensjoner
25	56 Andre driftskostnader
26	57 Skatt
	BALANSE
27	58 Klassifikasjon av finansielle instrumenter
28	60 Virkelig verdi av finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost
29	62 Vurdering av virkelig verdi på finansielle eiendeler
30	64 Sertifikater og obligasjoner
31	64 Finansielle derivater
32	65 Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser
33	66 Investeringer i eierinteresser
34	67 Eiendom, anlegg og utstyr
35	68 Investeringseiendommer
36	68 Virksomhet og anleggsmidler holdt for salg
37	69 Goodwill og andre immaterielle eiendeler
38	69 Andre eiendeler
39	70 Innskudd fra og gjeld til kunder
40	71 Gjeld ved utstedelse av verdipapirer
41	71 Annen gjeld og forpliktelse
42	72 Ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonlån
	ØVRIGE OPPLYSNINGER
43	73 Oppkjøp av virksomheter / virksomhetssammenslutning
44	73 Vesentlige transaksjoner med nærmilande selskaper
45	74 Aksjekapital og eierstruktur
46	74 Forslag til utbytte
47	74 Hendelser etter balansedagen

NOTE 1 - GENERELL INFORMASJON

Konsernet Bank 1 Oslo Akershus består av morbanken Bank 1 Oslo Akershus samt de heleide datterselskapene EiendomsMegler 1 Oslo Akershus AS og Invest 6 AS. I tillegg inkluderes følgende selskaper i konsernet som tilknyttet virksomhet; SpareBank 1 Boligkredit (eierandel 9,52 frem til 29.12.2014, og 9,36 % etter), SpareBank 1 Banksamarbeidet DA (eierandel 7,74 %), SpareBank 1 Kredittkort AS (eierandel 9,28 %) og SpareBank 1 Gruppen (eierandel 1,40 %). Invest 3 og 4 ble solgt i november 2014, mens Invest 5 ble solgt i juli 2014. Resultatene frem til salgstidspunktene for disse selskapene er inkludert i konsernregnskapet.

Bank 1 Oslo Akershus har hovedkontor i Oslo og har til sammen 18 lokalbanker, hvorav 9 er lokalisert i Oslo og 9 i Akershus. Noen av lokalbankene er samlokalisert med EiendomsMegler 1 Oslo Akershus. Alle datterselskapene har hovedkontor i Oslo.

Bank 1 Oslo Akershus er en forretningsbank.

Konsernets kjernevirksomhet er salg og videreforsyning av finansielle produkter og tjenester, samt eiendomsmegling.

Konsernregnskapet er endelig godkjent av generalforsamlingen 8. april 2015.

NOTE 2 - REGNSKAPSPrINSIPPER

Nedenfor gjengis de viktigste regnskapsprinsippene som er benyttet ved utarbeidelsen av konsernregnskapet. Dersom ikke annet fremgår er disse prinsippene benyttet på samme måte for alle regnskapsperioder.

Rammeverk for regnskapsavleggelsen

Konsernregnskapet 2014 til Bank 1 Oslo Akershus i konsernet utarbeidet i samsvar med internasjonale standarder (IFRS) og fortolkninger fra IFRS fortolkningskomité (IFRIC), som fastsatt av EU. For det avgjorte konsernregnskapet er det ingen forskjeller mellom IFRS som er fastsatt av EU og IASB.

Konsernregnskapet er basert på et modifisert historisk kost-prinsipp. Avvikene gjelder i hovedsak verdiregulering av tomter og bygninger, finansielle eiendeler tilgjengelig for salg og finansielle eiendeler og forpliktelser (herunder derivater) til virkelig verdi over resultatet.

Utarbeidelse av regnskaper i samsvar med IFRS krever bruk av estimer. Videre krever anvendelse av selskapets regnskapsprinsipper at ledelsen må utøve skjønn. Områder med stor grad av skjønnsmessige vurderinger, høy kompleksitet, eller områder hvor forutsetninger og estimer er vesentlige for regnskapet, er beskrevet i note 3.

Nye og endrede regnskapsstandarder som er tatt i bruk

Fra 1. januar 2014 er følgende nye standarder og fortolkninger (som kan ha effekt for konsernet) tatt i bruk:

IFRS 10 Konsernregnskap. Standarden erstatter IAS 27 på de områdene som vedrører konsernregnskap. Kontrollbegrepet er noe endret fra IAS 27. Kontroll over et selskap foreligger når banken er eksponert for eller har rettig-

heter til variabel avkastning fra sitt engasjement i selskapet, og har mulighet til å påvirke denne avkastningen gjennom sin makt over selskapet. Den nye standarden vil medføre økt grad av skjønn med hensyn til hvilke selskaper som skal anses kontrollert av banken. Det endrede kontrollbegrepet har ikke medført endringer av betydning for banken sitt regnskap.

IFRS 11 Felleskontrollerte ordninger. Standarden fokuserer på rettigheten og forpliktelsene til partene i ordningen mer enn den juridiske strukturen. Fellesordningene deles i to ulike slag: Felleskontrollerte driftsordninger og Felleskontrollerte virksomheter. Felles drift oppstår når deltakerne har rettigheter over eiendelene og er ansvarlig for forpliktelsene til ordningen. En deltaker i felles drift regnskapsfører sin andel av eiendeler, gjeld, inntekter og kostnader. Felles virksomhet oppstår når deltakere har rettigheter knyttet til netto eiendeler i ordningen. Slike ordninger regnskapsføres etter egenkapitalmetoden. Den såkalte bruttometoden eller proporsjonal konsolidering er ikke lenger tillatt. Den nye standarden har ikke medført endringer av betydning for banken sitt regnskap.

IFRS 12 Noteopplysninger om investeringer i andre enheter inneholder alle noteopplysninger for eierinteresser i andre enheter inkludert fellesordninger, tilknyttede selskap, strukturerte enheter og andre selskaper som ikke konsolideres. Standarden har kun påvirket noteopplysninger i årsregnskapet for 2014.

Endringer i IAS 32 knyttet til motregning av finansielle eiendeler og forpliktelser. Endringene klargjør reglene knyttet til hvilke forhold som må foreligge for motregning av finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser foretas med henblikk på presentasjon i banken sitt regnskap. Endringen har ikke medført endringer av betydning for banken sitt regnskap.

Andre standarder, endringer og fortolkninger som trådte i kraft for regnskapsåret 2014 var ikke vesentlige for konsernet.

Nye regnskapsstandarder og fortolkninger som ennå ikke er tatt i bruk

En rekke nye standarder, endringer til standardene og fortolkninger er pliktige for fremtidige årsregnskap. Blant de som konsernet har valgt å ikke tidlig anvende, er de vesentligste opplyst om nedenfor.

IFRS 9 Finansielle instrumenter omhandler klassifikasjoner, måling og innregning av finansielle eiendeler og forpliktelser samt sikringsbokføring. Den komplette versjon av IFRS 9 ble utgitt i juli 2014. Den erstatter de deler av IAS 39 som omhandler tilsvarende problemstillinger. Etter IFRS 9 skal finansielle eiendeler klassifiseres i tre kategorier: virkelig verdi over utvidet resultat, virkelig verdi over resultatet og amortisert kost. Målekategori bestemmes ved første gangs regnskapsføring av eiendelen. Klassifiseringen avhenger av enhetens forretningsmodell for styring av sine finansielle instrumenter og karakteristikene av kontantstrømmene til det enkelte instrumentet.

Egenkapitalinstrumentene skal i utgangspunktet måles til virkelig verdi over resultatet. Foretaket kan velge å presentere verdiendringene over utvidet resultat, men valget er bindende, og ved senere salg kan ikke gevinst/tap reklassifiseres over resultatet. Verdfall som skyldes kreditrisiko skal nå innregnes basert på forventet tap istedenfor dagens modell der tap må være pådratt. For

finansielle forpliktelser viderefører standarden stort sett kravene i IAS 39. Den største endringen er at i tilfeller der virkelig verdi-opsjonen er tatt i bruk for en finansiell forpliktelelse, skal endringer i virkelig verdi som skyldes endring i egen kreditrisiko innregnes i utvidet resultat. IFRS 9 forenkler kravene til sikringsbokføring ved at sikringseffektiviteten knyttes nærmere ledelsens risikostyring og gir større rom for vurdering. Samtidig sikringsdokumentasjon kreves fortsatt. Standarden trer i kraft for regnskapsåret 2018, men tidlig anvendelse er tillatt. Konsernet har fortsatt ikke fullt ut vurdert virkningen av IFRS 9.

IFRS 15 Inntekter fra kontrakter med kunder. IASB har publisert den nye standarden IFRS 15 Inntekter fra kontrakter med kunder. Den nye standarden skisserer en helhetlig modell for regnskapsføring av inntekter, og vil erstatter IAS 18. Den nye standarden gjelder for regnskapsår som begynner 1. januar 2017 eller senere, men tidligere anvendelse er tillatt. Det er forventet at EU-kommisjonen vil vedta standarden i løpet av andre kvartal 2015. Standarden gjelder ikke for finansielle instrumenter. Banken har ikke sluttført konsekvensutredningen.

Det er ingen andre standarder eller fortolkninger som ikke er trådt i kraft som forventes å gi en vesentlig påvirkning på konsernets regnskap.

Presentasjonsvaluta

Presentasjonsvalutaen er norske kroner (NOK), som også er funksjonelle valuta. Alle beløp er angitt i millioner kroner med mindre noe annet er angitt.

Konsolidering

Konsernregnskapet omfatter banken og alle datterselskap som ikke er planlagt avhendet i nær fremtid og derfor skal klassifiseres som holdt for salg etter IFRS 5. Som datterselskap regnes alle selskap hvor banken har kontroll, det vil si makt til å styre et selskaps finansielle og driftsmessige prinsipper i den hensikt å oppnå fordele av selskapets aktiviteter. Datterselskap er konsolidert fra det tidspunkt banken har overtatt kontroll, og det tas ut av konsolideringen fra det tidspunkt banken gir fra seg kontroll. Gjenstående balanseposter og alle vesentlige resultatelementer er eliminert.

Ved overtakelse av kontroll i et selskap (virksomhets-sammenslutning) blir alle identifiserbare eiendeler og forpliktelser oppført til virkelig verdi i samsvar med IFRS 3. En positiv differanse mellom virkelig verdi av kjøpsvederlaget og virkelig verdi av identifiserbare eiendeler og forpliktelser oppføres som goodwill, mens en eventuell negativ differanse inntektsføres ved kjøpet. Regnskapsføring av goodwill etter førstegangsinnregning er omtalt under avsnittet om immaterielle eiendeler.

Alle transaksjoner innad i konsernet blir eliminert ved utarbeidelse av konsernregnskap.

Tilknyttet selskap

Dersom et foretak direkte eller indirekte kontrollerer 20 % eller mer av stemmerettene i foretaket som det er investert i, antas det at foretaket har en betydelig innflytelse med mindre det klart kan godtgjøres at dette ikke er tilfelle. Styringsstrukturen for SpareBank 1-samarbeidet er regulert i en avtale mellom eierne.

Tilknyttede selskap regnskapsføres etter kostmetoden i selskapsregnskapet og etter egenkapitalmetoden i konsernregnskapet. Investeringen førstegangssinnregnes til anskaffelseskost og justeres deretter for endring i bankens andel av nettoeiendelene til det tilknyttede selskapet.

Banken eier 7,74 % av SpareBank 1 Banksamarbeidet DA, hvor de andre eierne er banker i SpareBank 1-alliansen og SpareBank 1 Gruppen. Banken eier også 9,36 % av SpareBank 1 Boligkredit AS, 9,28 % av SpareBank 1 Kredittkort AS og 1,40 % av SpareBank 1 Gruppen.

Felleskontrollert virksomhet

Felleskontrollert virksomhet kan bestå av felleskontrollert drift, felleskontrollerte eiendeler og felleskontrollerte selskap. Felles kontroll innebærer at banken gjennom avtale ute over kontroll sammen med andre deltagere. Felleskontrollert selskap regnskapsføres etter kostmetoden i selskapsregnskapet og etter egenkapitalmetoden i konsernregnskapet.

Overføring av utlån

Banken har inngått avtale om juridisk salg av utlån med høy sikkerhet og pant i fast eiendom til SpareBank 1 Boligkredit AS. Banken vurderer at det vesentlige av risiko og fordeler ved eierskap knyttet til solgte utlån er overført. Alle overførte lån er fraregnet i bankens balanse. Det vises til nærmere omtale i note 9.

Utlån og tap på utlån

Utlån måles til amortisert kost i samsvar med IAS 39. Amortisert kost er anskaffelseskost minus tilbakebetalinger på hovedstolen, pluss eller minus kumulativ amortisering som følger av en effektiv rentemetode, og fratrukket eventuelle beløp for verdifall eller tapsutsatthet. Den effektive renten er den renten som nøyaktig diskonterer estimerte framtidige kontante inn- eller utbetalinger over det finansielle instrumentets forventede levetid.

Fastrentelån til kunder bokføres til virkelig verdi. Gevinst og tap som skyldes endring i virkelig verdi bokføres over resultatregnskapet som verdiendring. Oppjente renter og over-/underkurs regnskapsføres som renter. Renterisikoen i fastrenteutlånen styres med renteswapper som bokføres til virkelig verdi. Det er konsernets oppfatning at vurdering av fastrenteutlån til virkelig verdi gir mer relevant informasjon om verdiene i balansen.

Nedskrivning

Balanseført beløp av bankens eiendeler blir gjennomgått på balansedagen for å vurdere om det foreligger indikasjoner på verdifall. Dersom det foreligger slike indikasjoner estimeres eiendelens gjenvinnbare beløp. Årlig beregnes gjenvinnbart beløp på balansedagen for goodwill, eiendeler som har en ubegrenset utnyttbar levetid, og immaterielle eiendeler som ennå ikke er tilgjengelig for bruk. Nedskrivninger foretas når balanseført verdi av en eiendel eller kontantstrømgenererende enhet overstiger gjenvinnbart beløp. Nedskrivninger foretas over resultatregnskapet. Nedskrivning av goodwill reverseres ikke. For andre eiendeler reverseres nedskrivninger dersom det er en endring i estimerer som er benyttet for å beregne gjenvinnbart beløp.

Individuelle nedskrivninger på utlån

Verditap på individuelle finansielle eiendeler er pådratt dersom, og bare dersom, det eksisterer objektive bevis

på verdifall som kan medføre redusert fremtidig kontantstrøm til betjening av engasjementet. Verdifallet må være et resultat av en eller flere hendelser inntruffet etter første gangs innregning (en tapshendelse), og resultatet av tapshendelsen (eller hendelsene) må også kunne måles pålitelig. Objektive bevis på at verdien av en finansiell eiendel er redusert omfatter observerbare data som blir kjent for konsernet om følgende tapshendelser:

- vesentlige finansielle vanskeligheter hos utsteder eller låntaker
- ikke uvesentlig mislighold av kontrakt, som manglende betaling av avdrag og renter
- konsernet innvilger låntaker spesielle betingelser med bakgrunn i økonomiske eller legale forhold knyttet til låntakers økonomiske situasjon
- sannsynlighet for at skyldner vil inngå gjeldsforhandlinger eller andre finansielle reorganiseringer
- på grunn av finansielle problemer opphører de aktive markedene for den finansielle eiendelen

Konsernet vurderer først om det eksisterer individuelle objektive bevis på verdifall for finansielle eiendeler som er individuelt signifikante.

Dersom det er objektive bevis på at en verdireduksjon har inntruffet, beregnes størrelsen på tapet til differansen mellom eiendelens bokførte verdi og nåverdien av estimerte fremtidige kontantstrømmer (eksklusiv fremtidige kredittap som ikke er pådratt) diskontert med den finansielle eiendelens siste fastsatte effektive rentesats. Bokført verdi av eiendelen reduseres ved bruk av en nedskrivningskonto og tapet bokføres over resultatregnskapet.

Eiendeler som vurderes individuelt med hensyn på verdireduksjon, og hvor et verditap identifiseres eller fortsatt er identifisert, tas ikke med i beregning av gruppevis nedskrivninger.

Gruppevis nedskrivninger på utlån

For finansielle eiendeler som ikke er individuelt signifikante, vurderes de objektive bevisene på verdifall individuelt eller kollektivt. Dersom konsernet bestemmer at det ikke eksisterer objektive bevis på verdifall for en individuell finansiell eiendel, signifikant eller ikke, inkluderes eiendelen i en gruppe av finansielle eiendeler med samme kreditrisikokarakteristikk.

I vurderingen av gruppevis nedskrivninger hensyntas blant annet:

- Observerbare data indikerer at det er en målbart reduksjon i fremtidige kontantstrømmer fra en gruppe finansielle eiendeler siden første gangs bokføring, selv om reduksjonen ennå ikke fullt ut kan identifiseres til et individuelt finansiell eiendel i gruppen inkludert:
 - ugunstig utvikling i betalingsstatus for låntakere i gruppen
 - nasjonale eller lokale økonomiske betingelser som korrelerer med mislighold av eiendelene i gruppen

Verdifallet på grupper av finansielle eiendeler måles ved utvikling i rating på grupper av finansielle eiendeler ved å følge utviklingen i negativ migrering og endring i forventet tap over porteføljens løpetid.

Migrering av kunder utarbeides ved løpende å kreditvurdere hver enkelt kunde i bankens kreditvurderingssystemer.

For hendelser som har inntruffet, men som ennå ikke har gitt utslag i bankens porteføljeovervåkingssystemer,

estimeres gruppevis nedskrivningsbehov ved bruk av stresstestmodeller.

Misligholdte/tapsutsatte lån

Samlet engasjement fra en kunde regnes som misligholdt når forfallte avdrag eller renter ikke er betalt 90 dager etter forfall eller rammekreditter er overtrukket i 90 dager eller mer. Utlån og andre engasjementer som ikke er misligholdte, men hvor kundens økonomiske situasjon gjør det sannsynlig at konsernet vil bli påført tap, og det dermed er foretatt individuell nedskrivning, klassifiseres som tapsutsatte.

Verdireduksjon av lån bokført til virkelig verdi

På hver balansedag vurderer konsernet om det eksisterer bevis på at en finansiell eiendel eller gruppe av finansielle eiendeler bokført til virkelig verdi er utsatt for verdireduksjon. Tap som følge av verdireduksjon er bokført over resultatregnskapet i den perioden de oppstår.

Konstaterete tap

Når det er overveiende sannsynlig at tapene er endelige, klassifiseres tapene som konstaterete tap. Konstaterete tap som er dekket ved tidligere foretatte individuelle nedskrivninger føres mot nedskrivningene. Konstaterete tap uten dekning i de individuelle nedskrivningene samt overeller underdekning i forhold til tidligere nedskrivninger resultatføres.

Overtatte eiendeler

Som ledd i behandlingen av misligholdte lån og garanter overtar banken i en del tilfeller eiendeler som har vært stilt som sikkerhet for slike engasjementer. Ved overtakelse verdsettes eiendelene til antatt realisasjonsverdi. Eventuelt avvik fra balanseført verdi av misligholdt eller nedskrevet engasjement ved overtakelsen klassifiseres som nedskrivning på utlån. Overtatte eiendeler balanseres etter sin art. Ved endelig avhendelse resultatføres avviket fra balanseført verdi i henhold til eiendelens art i regnskapet.

Anleggsmidler holdt for salg

Eiendeler som bankens styre har besluttet skal selges, blir behandlet etter IFRS 5. Denne typen eiendeler er i hovedsak overtatte eiendeler i forbindelse med tapsengasjement. Eiendeler som opprinnelig blir avskrevet blir stoppet ved beslutning om salg. Resultat fra slik virksomhet samt tilhørende eiendeler og gjeld presenteres på egen linje som holdt for salg.

Leieavtaler

Finansielle leieavtaler er ført under hovedposten utlån i balansen og regnskapsføres til amortisert kost. Alle faste inntekter innenfor leieavtalens forventede løpetid inngår i beregningen av avtalens effektive rente.

Verdipapirer og derivater

Verdipapirer og derivater består av aksjer og andeler, sertifikater og obligasjoner og derivative valuta- og renteinstrumenter. Aksjer og andeler klassifiseres som enten til «virkelig verdi over resultatet» eller som «tilgjengelig for salg». Sertifikater og obligasjoner klassifiseres som «virkelig verdi over resultatet». Derivater regnes alltid som «virkelig verdi over resultatet», med mindre det er øremerket som sikringsinstrument.

Alle finansielle instrumenter som er klassifisert til «virkelig verdi over resultatet», måles til virkelig verdi, og endring i verdi fra inngående balanse resultatføres som inntekt fra andre finansielle investeringer.

Aksjer og andeler som er klassifisert som «tilgjengelig for salg», måles også til virkelig verdi, men endringen i verdi fra inngående balanse føres under utvidet resultatregnskap og inngår dermed i konsernets totalresultat. Aksjer som ikke kan måles pålitelig vurderes til kostpris etter IAS 39.46 c). Det er etablert rutiner for løpende verdivurdering av alle aksjeinvesteringer. Disse vurderingene gjøres med ulike intervaller i forhold til størrelsen på investeringen.

Verdipapirer og derivater som er øremerket som sikringsinstrumenter er ført til virkelig verdi i balansen. Kriterier og behandling av sikringsbokføring er omtalt nedenfor.

Immaterielle eiendeler

Immaterielle eiendeler består av goodwill og merverdier i konsernet Bank 1 Oslo Akershus. Andre immaterielle eiendeler vil innregnes når kravene til balanseføring er til stede. Goodwill oppstår som differanse mellom virkelig verdi av vederlaget ved kjøp av en virksomhet og virkelig verdi av identifiserbare eiendeler og forpliktelser, jfr. omtale under konsolidering. Goodwill avskrives ikke, men den er gjenstand for en årlig nedskrivningstest med siktet på å avdekke et eventuelt verdifall, i samsvar med IAS 36.

Eiendom, anlegg og utstyr

Eiendom, anlegg og utstyr samt eierbenyttet eiendom regnskapsføres i samsvar med IAS 16. Investeringen førsteganginnregnes til anskaffelseskost og avskrives deretter lineært over forventet levetid. Ved fastlegging av avskrivningsplan splittes de enkelte eiendeler i nødvendig utstrekning opp i komponenter med forskjellig levetid, og det tas hensyn til estimert restverdi. Eiendom, anlegg og utstyr som hver for seg er av liten betydning, eksempelvis PC-er og annet kontorutstyr, vurderes ikke individuelt for restverdier, levetid eller verdifall, men vurderes som grupper. Eierbenyttet eiendom er etter definisjon i IAS 40 eiendommer som i hovedsak benyttes av banken eller dens datterselskap til sin egen virksomhet. Eierbenyttet eiendom regnskapsføres etter kostmetoden, i samsvar med IAS 16.

Eiendom, anlegg og utstyr som avskrives, er gjenstand for en nedskrivningstest i samsvar med IAS 36 når omstendighetene indikerer det.

Investeringseiendommer

Eiendommer som eies med det formål å oppnå leieinntekter eller verdistigning, klassifiseres som investeringseiendommer og måles til virkelig verdi i samsvar med IAS 40. Beregningen av virkelig verdi oppdateres ved hver regnskapsavslutning og tar utgangspunkt i diskonerte kontantstrømmer. Avkastningskravet hensyntar rentenivået, den generelle risikoen i eiendomsmarkedet og risiko som er spesifikk for den enkelte eiendom. Leieinntekter og driftskostnader knyttet til investeringseiendommer presenteres særskilt i note 35. På investeringseiendommer blir verdiendring fra inngående balanse resultatført under andre driftsinntekter.

Innskudd fra kunder

Innskudd fra kunder vurderes til amortisert kost.

Gjeld ved utstedelse av verdipapirer

Lån som ikke inngår i sikringsbokføring førsteganginnregnes til opptakskost. Dette er virkelig verdi av det motatte vederlaget etter fradrag av transaksjonsutgifter. Lån med flytende rente måles deretter til amortisert kost. Enhver forskjell mellom opptakskost og oppgiørsbeløpet ved forfall blir dermed periodisert over lånetiden ved hjelp av lånetets effektive rente. Det benyttes ikke virkelig verdi opsjon for konsernets gjeld.

Usikre forpliktelser

Konsernet utsteder finansielle garantier som ledd i den ordinære virksomheten. Brutto latent forpliktelse framgår av note 41. Tapsvurderinger skjer som ledd i vurderingen av tap på utlån og etter samme prinsipper og rapporteres sammen med disse, jfr. note 11. Det foretas avsetninger for andre usikre forpliktelser dersom det er sannsynlighetsovervekt for at forpliktsen materialiserer seg og de økonomiske konsekvensene kan beregnes pålitelig. Det gis opplysninger om usikre forpliktelser som ikke fyller kriteriene for balanseføring dersom de er vesentlige. Avsetning for restrukturingsutgifter foretas når banken har en avtalemessig eller rettslig forpliktelse.

Ansvarlige lån og fondsobligasjoner

Ansvarlige lån har prioritet etter all annen gjeld. Tidsbegrenset ansvarlig lån kan telle med 50 % av kjernekapitalen i kapitaldekningen, mens evigvarende ansvarlige lån kan telle med inntil 100 % av kjernekapitalen. Ansvarlige lån klassifiseres som forpliktelse i balansen og måles til amortisert kost slik som andre langsiktige lån.

En fondsobligasjon er en obligasjon med pålydende rente, men banken har ikke plikt til å utbetale renter i en periode hvor det ikke utbetaltes utbytte, og investor har heller ikke senere krav på renter som ikke er utbetalte, dvs. rentene akkumuleres ikke. Fondsobligasjon er godkjent som et element i kjernekapitalen innen en ramme på 15 prosent av samlet kjernekapital. Finanstilsynet kan kreve at fondsobligasjonene skrives ned proporsjonalt med egenkapitalen dersom bankens kjernekapitaldekning faller under fem prosent eller samlet kapitaldekning faller under seks prosent. Nedskrevne beløp på fondsobligasjonene skal være skrevet opp før det kan utbetaltes utbytte til aksjonærerne eller egenkapitalen skrives opp. Fondsobligasjoner føres som annen langsiktig gjeld til amortisert kost.

Renteinntekter og -kostnader

Renteinntekter og rentekostnader knyttet til eiendeler og forpliktelser som måles til amortisert kost resultatføres løpende basert på en effektiv rentemetode. Gebyrer knyttet til rentebærende innlån og utlån inngår i beregningen av effektiv rente og amortiseres dermed over forventet løpetid.

Provisjonsinntekter og -kostnader

Provisjonsinntekter og -kostnader blir generelt periodisert i takt med at en tjeneste blir ytt. Gebyrer knyttet til rentebærende instrumenter blir ikke ført som provisjoner, men inngår i beregningen av effektiv rente og resultatføres tilsvarende. Honorarer for rådgivning oppfjernes i samsvar med inngått rådgivningsavtale, som oftest etter hvert som tjenesten ytes. Det samme gjelder for løpende forvaltningsjenester. Honorar og gebyr ved omsetning eller formidling av finansielle instrumenter, eiendom eller

andre investeringsobjekter som ikke genererer balanseposter i bankens regnskap, resultatføres når transaksjonen slutføres. Banken mottar provisjon fra SpareBank 1 Boligkreditt tilsvarende differansen mellom lånetets rente og den finansieringskostnad SpareBank 1 Boligkreditt oppnår. I bankens regnskap fremkommer dette som provisjonsinntekter.

Transaksjoner og beholdninger i utenlandsk valuta

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved transaksjonskursen. Gevinst og tap knyttet til gjennomførte transaksjoner eller til omregning av beholdninger av pengeposter på balansedagen resultatføres, med mindre de føres rett mot egenkapital etter prinsippene om sikringsbokføring. Gevinst og tap knyttet til omregning av andre poster enn pengeposter, innregnes på samme måte som den tilhørende balansepost.

Skatt

Resultatført skatt består av periodeskatt (betalbar skatt) og utsatt skatt. Periodeskatt er beregnet skatt på årets skattepliktige resultat. Utsatt skatt regnskapsføres etter gjeldsmetoden i samsvar med IAS 12. Det beregnes forpliktelse eller eiendel ved utsatt skatt på midlertidige forskjeller, som er differansen mellom balanseført verdi og skattemessig verdi på eiendeler og forpliktelser. Det beregnes likevel ikke forpliktelse eller eiendel ved utsatt skatt på goodwill som ikke gir skattemessige fradrag, og heller ikke på førstegangsinnregnede poster som verken påvirker regnskapsmessig eller skattepliktig resultat.

Det beregnes en eiendel ved utsatt skatt på fremførbare skattemessige underskudd. EIendel ved utsatt skatt innregnes bare i det omfang det forventes fremtidig skattepliktige resultater som gjør det mulig å utnytte den tilhørende skattekorden. Kildeskatt presenteres som periodeskatt.

Pensjoner

Banken har både innskuddsplaner og ytelsesplaner. Pensjonsordningene er finansiert gjennom innbetalingen til SpareBank 1 Livsforsikring AS.

En innskuddsplan er en pensjonsordning hvor konsernet betaler faste bidrag til forsikringsselskapet. Konsernet har ingen juridisk eller annen forpliktelse til å betale ytterligere tilskudd hvis forsikringsselskapet ikke har nok midler til å betale alle ansatte ytelsjer knyttet til opptjeninger i inneværende og tidligere perioder. Innskuddene regnskapsføres som lønnskostnad i takt med at de forfaller.

En ytelsesplan er en pensjonsordning som definerer en pensjonsutbetaling som en ansatt vil motta ved pensjonering. Bankens kollektive ytelsesbaserte ordning sikrer medlemmene en pensjon på 70 prosent av sluttlønn (opp til 12G) frem til 77 år med etterfølgende avtrapping. Lønn utover 12 G er sikret gjennom en innskuddsbasert ordning. Den ytelsesbaserte ordningen ble lukket for nyansatte etter 1. mai 2005. Gjenværende gjennomsnittelig opptjeningstid for medlemmene av ytelsesplanen i banken er beregnet til ca. 8,33 år.

I tillegg kommer forpliktelser som følger av Avtalefestet FørtidsPensjon (AFP) og enkelte særskilte avtaler om førtidspensjoner og tilleggspensjoner. I den gamle AFP avsetningen ligger kun en avsetning for tidligere ansatte mellom 64 år og 67 år som i dag er AFP-pensionister.

Den gamle AFP-ordningen vil være helt utfaset i løpet av år 2015.

Den balanseførte forpliktselen knyttet til ytelsesplaner er nåverdien av de definerte ytelsene på balansedatoen minus virkelig verdi av pensjonsmidlene. Pensjonsforpliktselen beregnes årlig av en uavhengig aktuar ved bruk av en lineær opptjeningsmetode.

Nåverdien av de definerte ytelsene bestemmes ved å diskontere estimerte fremtidige utbetalinger med en diskonteringsrente med utgangspunkt i renten på en obligasjon utstedt av et selskap med høy kreditverdigitet, OMF-renten (Obligasjoner med fortrinnsrett) da dette markedet anses dypt nok. OMF-renten skal ha tilnærmet den samme løpetiden som den relaterte pensjonsforpliktselen. Bruk av foretaksobligasjoner som diskonteringsrente krever at det finnes foretaksobligasjoner med lang løpetid, høy kvalitet, i samme valuta, og at det er et dypt marked for slike obligasjoner. Markedsaktører har fremholdt at OMF-markedet er tilstrekkelig dypt, og at prisingen i markedet er pålitelig. Analyser utført eksempelvis av aktører som Gabler Wassum, samt våre eierbankers egne analyser hensyntatt rentebetytteavtaler underbygger at det finnes et dypt og likvid marked for foretaksobligasjoner med høy kreditverdigitet, konsentrert til OMF. Det norske markedet for OMF har blitt mer velutviklet etter finanskrisen, og har høy kreditrating. Banken har derfor konkludert å legge til grunn OMF renten som diskonteringsrente for beregning av pensjonsforpliktselen. NRS har i sin oppdaterte veileding for pensjonsforutsetningen per 31.12.2012 også konkludert med at OMF renten ikke kan avvises som basis for fastsettelse av diskonteringsrenten.

Endringer i pensjonsplanens ytelsel resultatføres eller inntektsføres løpende i resultatregnskapet, med mindre rettigheten etter den nye pensjonsplanen er betinget av at arbeidstakeren blir værende i tjeneste i en spesifisert tidsperiode (oppfjøringsperioden). I dette tilfellet amortiseres kostnaden knyttet til endret ytelse lineært over oppfjøringsperioden.

Lov om statstilskudd til arbeidstakere som tar ut avtalefestet pensjon i privat sektor (AFP-tilskuddsloven) trådte i kraft 19. februar 2010. Arbeidstakere som tar ut AFP med virkningstidspunkt i 2011 eller senere, vil bli gitt ytelsjer etter den nye ordningen. Ny AFP-ordning utgjør et livsvarig påslag på Folketrygden og kan tas ut fra 62 år. Den nye AFP-ordningen legger opp til at bedriften skal betale en samlet premie med utgangspunkt i årlønn til arbeidstakeren. Premien beregnes med utgangspunkt i en fast prosent av årlønn mellom 1 og 7,1 ganger gjennomsnittlig grunnbeløp. Det skal ikke betales premie for arbeidstakere etter det året de fyller 61 år. Oppfjøring i ny ordning beregnes på bakgrunn av arbeidstakerens livsinntekt, slik at alle tidligere arbeidsår innregnes i oppfjøringsgrunnlaget. Ny ordning finansieres ved at Staten dekker 1/3 av pensjonsutsiftene og 2/3 dekkes av arbeidsgiver.

Den nye AFP-ordningen anses regnskapsmessig å være en ytelsesbasert flerforetaksordning. Dette innebærer at det enkelte foretaket skal regnskapsføre sin proporsjonale andel av ordningens pensjonsforpliktelse, pensjonsmidler og pensjonskostnad. Dersom det ikke foreligger beregninger av de enkelte komponentene i ordningen samt et konsistent og pålitelig grunnlag for allokering, regnskapsføres den nye AFP-ordningen som en innskuddsordning.

Dette er tilfellet per i dag så den nye AFP ordningen kostnadsføres som en innskuddsordning.

Utbytte

Styrets forslag til utbytte fremgår av årsberetningen. Foreslått utbytte til morselskapets aksjonærer klassifiseres som egenkapital inntil det er endelig vedtatt av generalforsamlingen. Fra og med det tidspunktet utbytte er vedtatt klassifiseres det som gjeld.

Kontantstrømoppstilling

Likviditetsbeholdningen er definert som kontanter, fordringer på sentralbanken og utlån og fordringer på kreditinstitusjoner. Kontantstrømoppstillingen utarbeides etter den indirekte metoden.

Segmentrapportering

Bank 1 Oslo Akershus har bedriftsmarked og personmarked samt datterselskapene som sitt primære rapporteringsformat. Konsernet presenterer en sektor- og næringsfordeling av utlån og innskudd som sitt sekundære rapporteringsformat. Konsernets segmentrapportering er i samsvar med IFRS 8.

Hendelser etter balansedagen

Regnskapet anses som godkjent for offentliggjøring når styret har behandlet regnskapet. Representantskapet og regulerende myndigheter vil etter dette kunne nekte å godkjenne regnskapet, men ikke forandre dette.

Hendelser fram til regnskapet anses godkjent for offentliggjøring og som vedrører forhold som allerede var kjent på balansedagen, vil inngå i informasjonsgrunnlaget for fastsettelsen av regnskapsestimater og således reflekteres fullt ut i regnskapet. Hendelser som vedrører forhold som ikke var kjent på balansedagen, vil bli opplyst om dersom de er vesentlige.

Regnskapet er avgjort etter en forutsetning om fortsatt drift. Denne forutsetningen var etter styrets oppfatning til stede på det tidspunkt regnskapet ble godkjent for fremleggelse.

Styrets forsølg til utbytte fremgår av årsberetningen.

verdi og nåverdien av diskontert kontantstrøm basert på effektiv rente på tidspunktet for første gangs beregning av spesifiserte tap.

Individuell nedskrivning av personmarkedsengasjement beregnes etter samme prinsipper.

Gruppevis nedskrivninger beregnes for grupper av engasjement som har økende kreditrisiko, men hvor det ikke er mulig å identifisere hvilket engasjement som vil medføre tap. Beregning foretas med utgangspunkt i økning i forventet tap for porteføljer som har migrert negativt siden innvilkelsestidspunktet.

Vurderingen av individuelle og gruppemessige nedskrivninger vil alltid baseres på en betydelig grad av skjønn. Banken benytter historisk informasjon som grunnlag for å estimere nedskrivningsbehov. Hvor sikkerhetsverdier er knyttet til spesielle objekter eller bransjer som er i krise, vil sikkerheter måtte realiseres i lite likvide markeder og vurdering av sikkerhetsverdier kan i slike tilfeller være befeftet med betydelig usikkerhet. For hendelser som har inntruffet, men som ennå ikke har gitt utslag i bankens porteføljeovervåkingssystemer, estimeres gruppevis nedskrivningsbehov ved bruk av stressmodeller. Se også note 2 Regnskapsprinsipper og note 6 Risiko-forhold.

Virkelig verdi derivater

Virkelig verdi av derivater fremkommer vanligvis ved bruk av verdivurderingsmodeller der prisene på underliggende, eksempelvis renter og valuta, innhentes i markedet.

For opsjoner vil volatiliteter være observerte implisit volatiliteter eller beregnede volatiliteter basert på historiske kursbevegelser for underliggende. I de tilfeller bankens risikoposisjon er tilnærmet nøytral, vil midtkurser bli anvendt. Med nøytral risikoposisjon menes eksempelvis at renterisiko innenfor et løpetidsbånd er tilnærmet null. I den utstrekning markedsprisene som innhentes tar utgangspunkt i transaksjoner med lavere kreditrisiko, vil dette hensyntas ved at den opprinnelige prisdifferansen målt mot slike transaksjoner med lavere kreditrisiko amortiseres over løpetiden.

Pensjoner

Nåverdien av pensjonsforpliktelsene avhenger av flere ulike faktorer som er bestemt av en rekke aktuarmessige forutsetninger. Forutsetningene som benyttes ved beregning av netto pensjonskostnad (inntekt) inkluderer diskonteringsrenten. Endringer i disse forutsetningene vil påvirke balanseført verdi av pensjonsforpliktelsene.

Konsernet bestemmer egnet diskonteringsrente ved utgangen av hvert år. Dette er renten som skal brukes til å beregne nåverdien av fremtidige estimerte utgående kontantstrømmer som kreves for å gjøre opp pensjonsforpliktelsene. Ved fastsettelse av egnet diskonteringsrente har man fra 31.12.2012 gått over til å benytte OMF-renten (Obligasjoner med fortrinnsrett), da dette markedet anses for å være dypt nok. En del andre pensjonsforutsetninger er delvis basert på markedsbetingelsjer. Tilleggsinformasjon er gitt i note 24.

Eventuelle endringer knyttet til forventet lønnsvekst og diskonteringsrente med videre kan gi betydelig effekt på de innregnede pensjonsforpliktelsjer for egne ansatte.

NOTE 3 - KRITISKE ESTIMATER OG VURDERINGER VEDRØRENDE BRUK AV REGNSKAPSPrINSIPPER

Ved utarbeidelse av konsernregnskapet foretar ledelsen estimater, skjønnsmessige vurderinger og tar forutsetninger som påvirker effekten av anvendelsen av regnskapsprinsipper. Dette vil derfor påvirke regnskapsførte beløp for eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader. Estimater og skjønnsmessige vurderinger evalueres løpende og er basert på historisk erfaring og forventninger om fremtidige hendelser som anses å være sannsynlige på balansetidspunktet.

Tap på utlån og garantier

Bankens utlånsportefølje rescores månedlig. Kunder med svak risikoklasse, betalingsmislyhold, negativ migrering eller andre objektive kriterier vurderes med tanke på behov for individuell nedskrivning. Individuell nedskrivning beregnes som forskjellen mellom lånets bokførte

NOTE 4 - SEGMENTINFORMASJON

Ledelsen har vurdert hvilke segmenter som er rapporterbare med utgangspunkt i distribusjonsform, produkter og kunder. Det primære rapporteringsformatet tar utgangspunkt i eiendelenes risiko og avkastningsprofil og er delt opp i divisjon personmarked og divisjon bedriftsmarked (inkl fagbevegelsen). Bankens egne investeringsaktiviteter er ikke et separat rapporterbart segment og fremkommer under posten «Øvrig virksomhet/elimineringer» sammen med aktiviter som ikke lar seg allokkere til person- eller bedriftsmarked.

Banken opererer i et geografisk avgrenset område og rapportering på geografiske sekundærsegmenter gir lite tilleggsinformasjon. Viktige eiendelsklasser (utlån) er imidlertid fordelt geografisk i egen note under utlån.

Personmarked (PM) tilbyr et bredt spekter av produkter og tjenester. Kundene tilbys blant annet ulike typer finansiering, innskudd, plasseringer, forsikring, valuta og rådgivnings-tjenester. I tillegg tilbys også et bredt spekter av tjenester innenfor dagligbankområdet gjennom nettbank og bankkontorer.

Bedriftsmarked (BM) tilbyr et bredt spekter av produkter og tjenester. Kundene tilbys blant annet ulike typer finansiering, innskudd, plasseringer, forsikring, valuta og rådgivnings-tjenester. I tillegg tilbys tjenester innenfor dagligbankområdet gjennom nettbank og bankkontorer.

Eiendomsmegler 1 tilbyr eiendomsmegling.

Invest 3-6; Invest 3, 4 og 5 ble etablert 2. kvartal 2011 og hadde som formål å klargjøre eiendommer for salg i forbindelse med et større misligholdt engasjement. Alle tre selskapene ble solgt i 2014. Det er ingen aktivitet i Invest 6.

31.12.14 (mill. kroner)	PM	BM	Eiendoms-Megler 1	Øvrige virksomhet/elimineringer			Totalt
				Invest 3-6			
Resultatregnskap							
Netto renteinntekter	319	191	1	-10	-43		459
Netto provisjons- og andre inntekter	349	59	193	19	-3		617
Andre driftskostnader	245	51	191	14	218		719
Netto resultat fra finansielle investeringer	0	0	0	0	166		166
Tap på utlån og garantier	-2	-3	0	0	-12		-18
Resultat før skatt	426	202	2	-4	-86		541
Balanse							
Brutto utlån til kunder	20 372	7 154	0	0	100		27 626
Individuelle nedskrivninger utlån	-23	-20	0	0	0		-44
Gruppevis nedskrivninger utlån	-34	-51	0	0	0		-85
Andre eiendeler	139	136	117	0	7 685		8 077
Sum eiendeler per segment	20 453	7 218	117	0	7 785		35 573
Innskudd fra og gjeld til kunder	10 196	5 064	0	0	6 586		21 846
Annен gjeld og egenkapital	10 257	2 155	117	0	1 199		13 727
Sum egenkapital og gjeld per segment	20 453	7 218	117	0	7 785		35 573
31.12.13 (mill. kroner)	PM	BM	Eiendoms-Megler 1	Øvrige virksomhet/elimineringer			Totalt
				Invest 3-6			
Resultatregnskap							
Netto renteinntekter	318	228	1	-14	-49		484
Netto provisjons- og andre inntekter	333	40	193	20	8		594
Andre driftskostnader	243	55	189	24	179		690
Netto resultat fra finansielle investeringer	0	12	0	0	37		49
Tap på utlån og garantier	19	-1	0	0	0		18
Resultat før skatt	390	225	5	-18	-183		419
Balanse							
Brutto utlån til kunder	17 423	7 697	0	0	-310		24 809
Individuelle nedskrivninger utlån	-30	-108	0	0	0		-138
Gruppevis nedskrivninger utlån	-34	-51	0	0	0		-85
Andre eiendeler	143	101	118	284	6 480		7 126
Sum eiendeler per segment	17 501	7 638	118	284	6 170		31 711
Innskudd fra og gjeld til kunder	7 650	11 411	0	0	-38		19 022
Annен gjeld og egenkapital	9 851	-3 773	118	284	6 209		12 689
Sum egenkapital og gjeld per segment	17 501	7 638	118	284	6 170		31 711

NOTE 5 - KAPITALDEKNING OG KAPITALSTYRING

Kapitalstyring

Kapitaldekningsreglene i henhold til CRD IV / Basel III ble innført 1. juli 2013 med overgangsbestemmelser som innebærer full gjennomføring fra 1. januar 2019.

Bank 1 Oslo Akershus AS fikk tillatelse fra Finanstilsynet til å benytte interne målemetoder (Internal Rating Based Approach) for kreditrisiko fra 1. januar 2008. Dette gjør det lovbestemte minimumskravet til kapitaldekning mer risikosensitivt, slik at kapitalkravet i større grad vil samsvarer med risikoen i underliggende porteføljer. Bruk av IRB stiller omfattende krav til bankens organisering, kompetanse, risikomodeller og risikostyringssystemer.

Finanstilsynet meddelte Bank 1 Oslo Akershus AS 24.02.2015 at de har gitt banken tillatelse til bruk av avansert IRB-metode for beregning av regulatorisk kapitalkrav for kreditrisiko for bedriftsmarkedet. Med tillatelsen vil banken kunne bruke interne modeller i kapitaldekningsberegningene.

Basel 1-gulvet er tatt inn i CRD IV-regelverket som en nedre grense for beregningsgrunnlaget.

Banken har som mål til enhver tid å ha en ren kjernekapitaldekning som overstiger regulatoriske minimumskrav (inkl. buffer) med minst 0,5 %-poeng.

Banken benytter interne modeller utviklet i SpareBank 1-alliansen for beregning av økonomisk kapital for kreditrisiko. Beregningene suppleres med vurderinger av kapitalbehov for konsentrationsrisiko, effekter av diversifisering, utfall av stressscenarier og ekspansjonsplaner. Sum nødvendig økonomisk kapital beregnes og rapporteres til styret hvert kvartal.

Det er gjennomført fullstendig revisjon av årsregnskapet for 2014 i henhold til forskrift.

Morbank			Konsern	
Basel II	Basel III		Basel III	Basel II
31.12.13	31.12.14	(mill. kroner)	31.12.14	31.12.13
457	457	Innbetalt aksjekapital	457	457
653	653	Overkursfond	653	653
1 438	1 366	Annen egenkapital	1 371	1 438
2 548	2 476	Sum balanseført egenkapital	2 482	2 548
Kjernekapital				
0	278	Årsresultat fratrukket påregnelig skatt og utbytte (revisorbekreftet)	323	0
0	0	Utsatt skattekjede (Basel II), goodwill og andre immaterielle eiendeler	-30	-34
-1	0	Fond for urealiserte gevinst tilgjengelig for salg (Basel II/overgangsregel)	0	-1
-78	0	Fradrag utbytte og konsernbidrag avsatt til utdeling klassifisert som egenkapital	0	-66
-329	0	Fradrag ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner (Basel II)	0	-329
-35	0	Fradrag i forventet tap IRB fratrukket tapsavsetninger (Basel II)	0	-35
0	-96	Positiv vedi av justert forventet tap etter IRB-metoden	-96	0
0	-161	Fradrag for ikke-vesentlige investeringer i ren kjernekapital i andre finansinstitusjoner	-161	0
0	-7	Verdiendringer som følge av kravene om forsvarlige verdsettelse (AVA)	-7	0
2 105	2 490	Sum ren kjernekapital	2 511	2 084
150	400	Hybridkapital	400	150
0	-322	Fradrag for ikke-vesentlige investeringer i annen kjernekapital i andre finansinstitusjoner	-322	0
150	78	Sum annen kjernekapital	78	150
Tilleggskapital utover kjernekapital				
500	700	Tidsbegrenset ansvarlig kapital	700	500
-329	0	Fradrag ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner (Basel II)	0	-329
-35	0	Fradrag i forventet tap IRB fratrukket tapsavsetninger (Basel II)	0	-35
0	-441	Fradrag for ikke-vesentlige investeringer i tilleggskapital i andre finansinstitusjoner	-440	0
136	259	Sum netto tilleggskapital	260	137
2 391	2 827	Netto ansvarlig kapital	2 850	2 371
Minimumskrav ansvarlig kapital				
0	1 155	Engasjement foretak SMB	1 155	0
5 451	5 101	Engasjement med spesialiserte foretak	5 101	5 451
1 863	443	Engasjement med øvrige foretak	443	1 863
37	102	Engasjement med masemarked SMB	102	37
2 263	5 075	Engasjement med masemarked personer	5 075	2 263
184	192	Engasjement med øvrig masemarked	192	184
3 038	926	Egenkapitalposisjoner	716	2 825
12 835	12 994	Sum kreditrisiko IRB	12 784	12 621

NOTE 5 forts.

Morbank			Konsern	
Basel II	Basel III		Basel III	Basel II
31.12.13	31.12.14	(mill. kroner)	31.12.14	31.12.13
1 195	0	Markedsrisiko	0	1 195
1 183	1 300	Operasjonell risiko	1 582	1 453
0	114	CVA-tillegg	114	0
0	0	Overgangsordning	0	0
1 289	2 672	Engasjemerter beregnet etter standardmetoden	2 771	1 342
-659	0	Fradrag (Basel II)	0	-659
15 844	17 081	Minimumskrav ansvarlig kapital (totalt beregningsgrunnlag)	17 252	15 952
1 267	1 366	Kapitalkrav (8 %)	1 380	1 276
Bufferkrav				
	427	Bevaringsbuffer (2,5 %)	431	
	0	Motsyklisk buffer (0 %)	0	
	512	Systemriskobuffer (3 %)	518	
939	Sum bufferkrav til ren kjernekapital (5,5 %)		949	
782	Tilgjengelig ren kjernekapital utover kapitalkrav (10 %)		786	
Kapitaldekning				
13,3 %	14,6 %	Ren kjernekapitaldekning	14,6 %	13,1 %
14,2 %	15,0 %	Kjernekapitaldekning	15,0 %	14,0 %
15,1 %	16,5 %	Kapitaldekning	16,5 %	14,9 %
14,2 %	15,0 %	Kjernekapitaldekning før overgangsordning	15,0 %	14,0 %

NOTE 6 -RISIKOFORHOLD

Risikostyring

Bank 1 Oslo Akershus har som mål å opprettholde en lav til moderat risikoprofil, og å ha en så høy kvalitet i sin risikooppfølging at ingen enkelhendelser skal kunne skade bankkonsernets finansielle stilling i alvorlig grad. Konsernets risikoprofil er kvantifisert gjennom mål for risikojustert avkastning, forventet tap, rammer for konsestrasjon, kapitalbehov samt regulatorisk kapitaldekning.

Prinsippene for risikostyring er fastsatt i konsernets risikostyringspolicy. Det legges stor vekt på å identifisere, måle, rapportere og følge opp sentrale risikoer med korrektive tiltak for å sikre at bankkonsernet utvikler seg i tråd med definerte mål, vedtatt strategi og risikoprofil.

Risikostyringen i konsernet skal støtte opp under vedtatte mål og strategier. Risikostyringen skal videre sikre finansiell stabilitet og forsvarlig formuesforvaltning. Dette skal oppnås gjennom blant annet følgende:

- en sterk organisasjonskultur som kjennetegnes av god forretningsforståelse og høy bevissthet om risikostyring
- en god forståelse av hvilke risikoer som driver inntjeningen og risikokostnadene, og gjennom dette skape et godt grunnlag for beslutningstagere på ulike nivåer i organisasjonen
- å tilstrebe en optimal kapitalanvendelse innenfor vedtatt forretningsstrategi
- å unngå uventede negative hendelser som kan være ødeleggende for bankkonsernets drift og omdømme i markedet

Konsernets risiko tallfestes blant annet gjennom beregninger av forventet tap og behov for risikojustert kapital for å kunne dekke uventede tap.

Forventet tap beskriver det beløpet som statistisk må forventes å gå tapt i en 12 måneders periode. Risikojustert kapital beskriver hvor mye kapital konsernet mener det trenger for å dekke den faktiske risikoen konsernet har påtatt seg. Styret har vedtatt at den risikojusterte kapitalen skal dekke 99,9 prosent av uventede tap. Det er lagt til grunn statistiske metoder for beregning av forventet tap og for risikojustert kapital, men beregningen forutsetter likevel i noen tilfeller bruk av ekspertvurderinger. For risikotyper hvor det ikke finnes anerkjente metoder for å beregne kapitalbehov, legges det vekt på å definere rammer for styring av risikoen som skal sikre at sannsynligheten for at en hendelse inntreffer er svært lav. For ytterligere detaljer vises det til bankens Pilar III-rapportering som er tilgjengelig på bankens hjemmesider.

Konsernets overordnede risikoeksponering og risikoutvikling følges opp gjennom periodiske risikorapporter til ledelse og styre. Overordnet risikoovervåking og rapportering (risikokontroll) foretas av enhet for Risikostyring og compliance, som er uavhengig av de enkelte forretningsområdene og som rapporterer til administrerende direktør.

Ansvar for risikostyring og kontroll

Bank 1 Oslo Akershus har gjennom flere år lagt ned store ressurser i å utvikle effektive risikostyringsprosesser for å

identifisere, måle og styre risiko. Konsernet legger vekt på en kontroll- og styringsstruktur som fremmer målrettet og uavhengig styring og kontroll, og dette er organisert med en tredeling av risikostyringsprosessen:

1. Første forsvarslinje, som omfatter daglig ledelse og daglig drift av alle enheter og operasjoner i konsernet
2. Andre forsvarslinje, som omfatter uavhengig risikoplassering og oppfølging.
3. Tredje forsvarslinje, som utgjøres av en uavhengig internrevision og som har til hensikt å bekrefte overfor styret at den interne kontrollen fungerer slik styret har forutsatt.

Det er bankens styre som har det overordnede ansvaret for å fastsette konsernets risikoprofil å påse at konsernet har ansvarlig kapital som er forsvarlig ut i fra risikoen i konsernet og myndighetsplagte krav.

Risikoområder

Konsernets risikostyringspolicy deler totalrisiko inn i ulike underområder. De viktigste hovedrisikoområdene anses å være kreditrisiko, markedsrisiko, likviditetsrisiko og operasjonell risiko, som omtales nærmere nedenfor.

Kreditrisiko

Kreditrisiko er risikoen for tap som følge av at kunder eller motparten ikke har evne eller vilje til å oppfylle sine forpliktelser. Konsernet er hovedsakelig eksponert for kreditrisiko gjennom bankens utlånsaktiviteter, men det er også knyttet noe kreditrisiko til likviditetsreserve-

NOTE 6 forts.

porteføljen og til motpartsrisiko som oppstår gjennom rente – og valutaderivater.

For ytterligere informasjon henvises til notene 7 – 15 som omhandler kreditrisiko.

Kreditrisiko knyttet til utlånsvirksomheten utgjør bankens største risikoområde. Gjennom den årlige revisjonen av bankens kreditstrategi konkretiserer styret bankens risikoappettitt gjennom fastsettelse av mål og rammer for bankens kreditportefølje. Bankens kreditstrategi og kredittpolicy er utledet av bankens hovedstrategi, og inneholder retningslinjer for risikoprofilen herunder maksimalt forventet tap (EL) for henholdsvis Privatmarked og Bedriftsmarked, maksimal misligholdssannsynlighet i porteføljen (PD) og maksimal økonomisk kapital (UL) allokkert til kredittvirksomheten.

Konsentrationsrisiko styres gjennom kapitalfordeling mellom Privatmarked og Bedriftsmarked, begrensning i størrelse på enkeltengasjement og grupper av engasjementer (eksempelvis bransjer), samt begrensninger i størrelsen på usikrede eksponeringer, både enkeltvis og samlet.

Bankens risikoklassifiseringssystem er utviklet for å kunne styre bankens utlånsportefølje i tråd med kreditstrategien og for å sikre den risikojusterte avkastningen. Styret delegerer kreditfullmakt til administrerende direktør og områdedirektørene, som igjen kan delegeres innenfor sine respektive områder. Utlånsfullmaktene er gradert både i forhold til engasjementstørrelse og risikoprofil.

Etterlevelse av styrevedtatt kreditstrategi med konkrete risikorammer overvåkes fortløpende av enhet for Risikostyring og compliance og rapporteres kvartalsvis til styret.

Banken har også egne enheter for håndtering av misligholdte - og tapsutsatte engasjementer.

Banken har godkjennelse fra Finanstilsynet til å benytte interne modeller i sin risikostyring og kapitalberegning (IRB). Den 24. februar 2015 meddelte Finanstilsynet at de nå har gitt banken tillatelse til bruk av avansert IRB-metode for beregning av regulatoriske kapitalkrav for kreditrisiko for foretakskunder (AIRB).

Banken bruker kreditmodeller for risikoklassifisering, risikoprising og portefølestyring.

Klassifiseringssystemet baserer seg på følgende 3 hovedkomponenter:

1. Misligholdssannsynlighet (PD)

Bankens kreditmodeller er basert på statistiske beregninger av misligholdssannsynlighet. Beregningene er basert på scoringsmodeller som tar hensyn til låntakers inntjeningssevne, finansielle stilling samt interne og eksterne adferdsdata. Modellene reflekterer misligholdssannsynligheten i løpet av de neste 12 månedene under de gjeldende konjunkturforhold.

For å kunne gruppere kundene etter misligholdssannsynlighet benyttes det ni risikoklasser. I tillegg har banken to risikoklasser for kunder med misligholdte og/eller tapsnedskrevne engasjement.

Modellene valideres minimum årlig både med hensyn på evne til å rangere kundene samt å estimere PD-nivå. Valideringsresultatene bekrefter at modellenes treffsikkerhet er innenfor interne mål og internasjonale anbefalinger.

2. Eksponering ved mislighold (EAD)

Dette er en beregnet størrelse på eksponeringen ved et fremtidig misligholdstidspunkt. For garantier og trekkerettigheter benyttes en konverteringsfaktor (KF) for å anslå hvor mye av ubenyttet ramme som antas å være trukket opp ved et fremtidig misligholdstidspunkt. For garantier benyttes KF til å estimere hvor mye av avgitte garantier som vil bli gjort gjeldende. Også KF-modellene valideres jevnlig.

3. Tap gitt mislighold (LGD)

Banken estimerer tapsgrad for hvert lån basert på forventet tilfriskningsgrad, realisasjonsverdi (RE -verdi) av stille realssikkerheter, gjenvinningsgrad på usikret del av lånene samt direkte kostnader ved inndrivelse. Verdien fastsettes etter faste modeller, og faktiske realisasjonsverdier valideres jevnlig for å teste modellenes pålitelighet.

De tre ovennevnte parametrene (PD, EAD og LGD) danner grunnlaget for bankens porteføljklassifisering og den statistiske beregningen av forventet tap (EL) og behov for nødvendig risikojustert kapital (UL).

Motpartsrisiko

Banken styrer motpartsrisiko i derivathandelen gjennom bruk av såkalte ISDA og CSA -avtaler mot de finansinstitusjonene som er de mest brukte motpartene. ISDA -avtalene regulerer oppgjør mellom finansielle motporter, mens CSA -avtalene begrenser maksimal eksponering.

For kunder sikres motpartsrisikoen gjennom bruk av kontantdepot eller andre typer realssikkerheter.

Markedsrisiko

Markedsrisiko er risikoen for tap som følge av endringer i observerbare markedspriser som renter, valutakurser og verdipapirkurser. I bankkonsernet oppstår markedsrisiko hovedsakelig som følge av investeringer/plasseringer i obligasjoner og sertifikater, og som følge av driftsaktiviteter som finansiering, likviditetsstyring, rente- og valutahandel.

Styringen av markedsrisiko skjer gjennom detaljerte rammeverk for blant annet investeringer i aksjer, obligasjoner og posisjoner i rente og valutamarkedene.

Rammene gjennomgås minst en gang i året og vedtas av bankens styre. Etterlevelse av rammene overvåkes av enhet for Risikostyring og compliance, og status i forhold til styrevedtatte rammer rapporteres minimum kvartalsvis. Rammene ligger til enhver tid godt innenfor de maksimalgrenser myndighetene har fastlagt.

Renterisiko er risikoen for tap som oppstår ved endringer i rentenivået. For bankens vedkommende kommer renterisiko hovedsakelig fra fastrenteutlån og innlån i fastrentepapirer. Renterisikoene for alle renteposisjoner kan uttrykkes ved å se på endringen i verdien på renteinstrumentene ved en renteendring på ett basispunkt.

Banken benytter analyser som viser effekten av nevnte renteendring for ulike løpetidsbånd, og det er fastsatt egne rammeverk for renteksponering både innenfor hvert løpetidsbånd og samlet. Rentebindingen på bankens instrumenter er i all hovedsak kort, og bankens renterisiko er lav. For ytterligere informasjon henvises til note 16 som viser markedsrisiko knyttet til renterisiko.

Spreadrisiko er risikoen for at det oppstår tap som følge av endringer i markedsverdi/realistisk verdi av obligasjoner grunnet generelle endringer i kreditspreader. Obligasjonsrisikoen styres med utgangspunkt i en evaluering av de enkelte utstederselskaper. I tillegg har banken en egen ramme for markedsrisiko inkludert spreadrisiko for samtlige obligasjoner. Banken beregner spreadrisikoen basert på Finanstilsynets modul for markeds- og kreditrisiko.

Valutakursrisiko er risikoen for tap som har bakgrunn i endringer i valutakursene. Banken måler valutarisikoen ut fra nettoposisjoner i de ulike valutasortene. Rammene for valutakursrisiko er uttrykt både ved rammer for maksimal aggregert valutaposisjon og maksimal posisjon i enkeltvaluta. Valutarisikoen vurderes som lav. For ytterligere informasjon henvises til note 17 som viser markedsrisiko knyttet til valutaeksponering.

Kursrisiko på verdipapirer er risikoen for tap som oppstår ved endringer i pris på obligasjoner, sertifikater og egenkapitalpapirer som banken har investert i. Bankens risikoeksponering mot denne formen for risiko er regulert gjennom rammer for maksimale investeringer i de ulike porteføljene.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er definert som risikoen for ikke å være i stand til å kunne innfri sine forpliktelser ved forfall, eventuelt å ikke kunne finansiere planlagt økning i eiendeler.

Innskudd fra kunder er bankkonsernets viktigste finansieringskilde. Per 31.12.2014 var innskudsdekningen 79,9 %, mot 76,7 % per 31.12.2013.

Konsernet styrer likviditetsrisiko gjennom å spre innlån på ulike markeder, innlånskilder, instrumenter og løptider. En stor grad av konsentrering i forfall øker sårbarheten for refinansiering. Denne risikoen er søkt begrenset gjennom definerte rammeverk.

Styringen tar utgangspunkt i en overordnet likviditetsstrategi som blir gjennomgått og vedtatt av styret minimum årlig. Likviditetsstrategien gjenspeiler konsernets moderate risikoprofil. Som en del av strategien er det også utarbeidet en beredskapsplan for håndtering av likviditetssituasjonen i perioder med urolige kapitalmarkeder med både bankspesifikke og bransjeomfattende krisescenarier. Banken har som mål å kunne overleve i tolv måneder med moderat vekst uten ny ekstern finansiering. I tillegg har banken som mål å kunne klare en etterlevelse på 90 dager i definerte krisescenarier.

Etterlevelse av rammer overvåkes av enhet for Risikostyring og compliance, og status rapporteres minimum kvartalsvis til styret.

De kvantitative likviditetskravene som antas å bli gjort gjeldende fra 2015 Liquidity Cover Ratio (LCR) og gjeldende fra 2018, Net Stable Funding Ratio (NSFR), overvåkes og rapporteres av Risikostyring & compliance. Banken har pt. ikke etablert konkrete rammer for måltallene.

Bankkonsernets likviditetssituasjon ved utgangen av 2014 vurderes å være god.

For ytterligere informasjon henvises til note 18 og 19.

NOTE 6 forts.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko defineres som risikoen for tap som skyldes utstrekkelige eller sviktende interne prosesser, svikt hos mennesker og systemer, eller eksterne hendinger. Definisjonen omfatter også juridisk risiko og etter-levelsesrisiko (compliancerisiko). Operasjonell risiko er en risikokategori som fanger opp det vesentligste av kostnader forbundet med kvalitetsbrister i konsernets løpende virksomhet.

Styring av operasjonell risiko har fått økt betydning i finansnæringen gjennom de senere årene. Faktorer som spiller inn er internasjonalisering, en sterk teknologisk utvikling og stadig økende krav fra både kunder, myndigheter og andre interessegrupper. Internasjonalt har

mange betydelige tapshendelser i finansnæringen hatt sin bakgrunn i svikt innenfor dette risikoområdet.

Identifisering, styring og kontroll av operasjonell risiko er en integrert del av lederansvaret på alle nivåer i bankkonsernet. Ledernes viktigste hjelpemidler i arbeidet er faglig innsikt og lederkompetanse samt handlingsplaner, kontrollrutiner og gode oppfølgingssystemer. Et systematisk arbeid med risikovurderinger bidrar også til økt kunnskap og bevissthet om aktuelle forbedringsbehov i egen enhet. Eventuelle svakheter og forbedringstiltak rapporteres oppover i organisasjonen.

Banken bruker et eget registrerings- og oppfølgingsverktøy for bedre struktur og oppfølging av risiko, hendelser og forbedringsområder.

Operasjonelle tap og større hendelser rapporteres periodisk til styret.

Styret mottar årlig en uavhengig vurdering fra intern revisor om konsernets risikostyring, herunder en vurdering av om konsernets internkontroll virker hensiktsmessig og er betryggende.

For ytterligere informasjon om risikostyring vises til kapittelet om risikostyring og risikoforhold i styrets årsberetning.

NOTE 7 - KREDITTINSTITUSJONER – FORDRINGER OG GJELD

Morbank			Konsern		
	31.12.13	31.12.14 (mill. kroner)		31.12.14	31.12.13
Utlån til og fordringer på kreditinstitusjoner					
41	112	Utlån og fordringer uten avtalt løpetid eller oppsigelsestid		112	41
1 031	600	Utlån og fordringer med avtalt løpetid eller oppsigelsestid		600	1 031
1 072	712	Sum		712	1 072
Spesifikasjon av utlån og fordringer på de vesentligste valutasorter					
1 031	605	NOK		605	1 031
18	74	EUR		74	18
0	9	CHF		9	0
5	7	JPY		7	5
5	4	USD		4	5
0	2	SEK		2	0
6	3	GBP		3	6
6	9	Andre		9	6
1 072	712	Sum		712	1 072
Gjeld til kreditinstitusjoner					
184	248	Lån og innskudd uten avtalt løpetid eller oppsigelsestid		248	184
1	101	Lån og innskudd med avtalt løpetid eller oppsigelsestid		101	1
184	350	Sum		350	184
Spesifikasjon av gjeld på de vesentligste valutasorter					
166	342	NOK		342	166
8	4	EUR		4	8
5	1	GBP		1	5
5	0	DKK		0	5
1	3	Andre		3	1
184	350	Sum		350	184

NOTE 8 - UTLÅN TIL OG FORDRINGER PÅ KUNDER

Morbank			Konsern	
31.12.13	31.12.14	(mill. kroner)	31.12.14	31.12.13
Utlån fordelt på fordringstype				
2 480	2 489	Kasse-/drifts- og brukskreditter	2 489	2 480
504	316	Byggelån	316	504
22 184	24 821	Nedbetalingslån	24 821	21 825
25 169	27 626	Brutto utlån og fordringer på kunder	27 626	24 809
-138	-44	Individuelle nedskrivninger	-44	-138
-85	-85	Gruppevise nedskrivninger	-85	-85
24 945	27 497	Utlån og fordringer på kunder	27 497	24 585
Utlån fordelt på markeder				
17 350	20 265	Lønnstakere	20 265	17 350
7 819	7 361	Næringsfordelt	7 361	7 459
0	0	Offentlig	0	0
25 169	27 626	Brutto utlån og fordringer på kunder	27 626	24 809
-224	-129	Nedskrivninger	-129	-224
24 945	27 497	Utlån og fordringer på kunder	27 497	24 585
Herav ansvarlig lånekapital				
0	0	Ansvarlig kapital i kreditinstitusjoner	0	0
0	0	Øvrig ansvarlig kapital	0	0
0	0	Ansvarlig lånekapital bokført under utlån	0	0
Herav				
221	292	Utlån til ansatte ¹⁾	377	308
I tillegg				
15 599	14 833	Utlån overført til SpareBank 1 Boligkredit	14 833	15 599
145	117	- Herav utlån til ansatte	154	195
1) Rentesats for for nedbetalingslån og Flexilån til ansatte tilsvarer 80 % av laveste rentesats for privatmarkedslån og Flexilån.				
23 294	25 871	Amortisert kost	25 871	22 935
1 874	1 754	Virkelig verdi	1 754	1 874
25 169	27 626	Brutto utlån og fordringer på kunder	27 626	24 809
Totalt engasjement fordelt på risikogruppe				
71 %	76 %	Lav risiko	76 %	71 %
21 %	20 %	Middels risiko	20 %	21 %
7 %	4 %	Høy risiko	4 %	7 %
1 %	1 %	Mislighold og nedskrevne	1 %	1 %
100 %	100 %	Sum totalt engasjement fordelt på risikogruppe	100 %	100 %
Brutto utlån fordelt på risikogruppe				
69 %	74 %	Lav risiko	74 %	69 %
22 %	21 %	Middels risiko	21 %	22 %
7 %	5 %	Høy risiko	5 %	7 %
1 %	1 %	Mislighold og nedskrevne	1 %	1 %
100 %	100 %	Sum brutto utlån fordelt på risikogruppe	100 %	100 %

NOTE 8 forts.

Morbank				Konsern	
31.12.13	31.12.14	(mill. kroner)		31.12.14	31.12.13
		Individuelle nedskrivninger fordelt på risikogruppe			
-138	-44	Misligholdt (intern definisjon)		-44	-138
		I bankens interne risikoklassifiseringssystem klassifiseres alle engasjementer med individuelle nedskrivninger som misligholdt uavhengig av ekstern definisjon på mislighold (jmf note 2). De fordeles ikke på ulike risikogråper slik som øvrige engasjement. Fordeling på risikogråper er basert på at banken beregner misligholdssannsynlighet for alle kunder i utlånsporteføljen basert på objektive historiske data. Misligholdssannsynligheten benyttes deretter sammen med sikkerhetsverdier til å klassifisere kundene i ulike risikogråper. Kundene rescores månedlig i bankens porteføljesystem.			
		Forventet årlig gjennomsnittlig tap fordelt på risikogruppe			
13	11	Lav risiko		11	13
20	19	Middels risiko		19	20
34	22	Høy risiko		22	34
30	13	Mislighold og nedskrevne		13	30
96	65	Sum forventet årlig gj.snittlig netto tap fordelt på risikogråper		65	96
		Forventet årlig gjennomsnittlig netto tap er det beløpet morbanken statistisk forventer å tape på utlånsporteføljen i løpet av en 12 måneders periode. Dette beregnes med bakgrunn i historiske data. I en oppgangskonjunktur vil faktiske årlige tap være lavere enn det gjennomsnittlige forventede tap. I en nedgangskonjunktur vil de faktiske tapene på samme måte kunne bli høyere.			
		Totalt engasjement fordelt på sektor og næring *			
18 253	21 337	Personkunder		21 337	18 253
0	0	Offentlig forvaltning		0	0
6	8	Primærnæringer		8	6
46	0	Trebearbeidende industri		0	46
33	30	Annen industri		30	33
243	140	Bygg og anlegg		140	243
4	3	Kraft- og vannforsyning		3	4
308	280	Varehandel		280	308
268	300	Hotell- og restaurant drift		300	268
5 749	5 155	Eiendomsdrift		5 155	5 749
2 136	2 705	Forretningsmessig tjenesteyting		2 705	1 777
83	79	Transport og kommunikasjon		79	83
508	115	Øvrig næring		115	508
27 638	30 153	Sum totalt engasjement fordelt på sektor og næring		30 153	27 278
		* Total engasjement inneholder ubenyttede kreditter og garantier i tillegg til netto utlån. Det er i tillegg gitt lånetilsagn på 277 millioner kroner i Divisjon PM og 747 millioner kroner i Divisjon BM per 31.12.2014.			
		Brutto utlån fordelt på sektor og næring			
17 350	20 265	Personkunder		20 265	17 350
0	0	Offentlig forvaltning		0	0
6	8	Primærnæringer		8	6
46	0	Trebearbeidende industri		0	46
23	25	Annen industri		25	23
177	75	Bygg og anlegg		75	177
4	3	Kraft- og vannforsyning		3	4
201	199	Varehandel		199	201
243	275	Hotell- og restaurant drift		275	243
5 431	4 848	Eiendomsdrift		4 848	5 431
1 148	1 784	Forretningsmessig tjenesteyting		1 784	788
58	52	Transport og kommunikasjon		52	58
483	92	Øvrig næring		92	483
25 169	27 626	Sum brutto utlån fordelt på sektor og næring		27 626	24 809
15 599	14 833	Utlån i SpareBank 1 Boligkreditt		14 833	15 599
40 767	42 459	Utlån inkludert SpareBank 1 Boligkreditt		42 459	40 408

NOTE 8 forts.

Morbank			Konsern		
31.12.13	31.12.14	(mill. kroner)	31.12.14	31.12.13	
Individuelle nedskrivninger fordelt på sektor og næring					
25	18	Personkunder	18	25	
0	0	Offentlig forvaltning	0	0	
0	0	Primærnæringer	0	0	
0	0	Trebearbeidende industri	0	0	
0	0	Annen industri	0	0	
59	0	Bygg og anlegg	0	59	
0	0	Kraft- og vannforsyning	0	0	
1	2	Varehandel	2	1	
0	0	Hotell- og restaurantdrift	0	0	
45	19	Eiendomsdrift	19	45	
0	0	Forretningsmessig tjenesteyting	0	0	
0	1	Transport og kommunikasjon	1	0	
8	4	Øvrig næring	4	8	
138	44	Sum individuelle nedskrivninger fordelt på sektor og næring	44	138	
Forventet årlig gjennomsnittlig tap fordelt på sektor og næring					
47	33	Personkunder	33	47	
0	0	Offentlig forvaltning	0	0	
0	0	Primærnæringer	0	0	
1	0	Trebearbeidende industri	0	1	
1	0	Annen industri	0	1	
1	2	Bygg og anlegg	2	1	
0	0	Kraft- og vannforsyning	0	0	
2	1	Varehandel	1	2	
1	1	Hotell- og restaurantdrift	1	1	
30	21	Eiendomsdrift	21	30	
7	2	Forretningsmessig tjenesteyting	2	7	
1	0	Transport og kommunikasjon	0	1	
6	4	Øvrig næring	4	6	
96	65	Sum forventet årlig gjennomsnittlig tap fordelt på sektor og næring	65	96	
Brutto utlån fordelt på geografiske områder					
15 158	15 032	Oslo	15 032	14 798	
7 753	9 634	Akershus	9 634	7 753	
2 258	2 960	Øvrig	2 960	2 258	
25 169	27 626	Sum brutto utlån fordelt på geografiske områder	27 626	24 809	

NOTE 9 - OVERFØRING AV UTLÅN TIL SPAREBANK 1 BOLIGKREDITT AS

Banken har avtaler om juridisk salg av utlån med høy sikkerhet og pant i eiendom til SpareBank 1 Boligkredit AS. I henhold til inngått forvaltningsavtale med dette selskapet i alliansen forestår banken forvalting av utlånene og opprettholder kundekontakten. Banken mottar et vederlag i form av provisjoner for de plikter som følger med forvaltningen av lånene. Banken har vurdert de regnskapsmessige implikasjonene dithen at det vesentligste av risiko og fordeler ved eierskap knyttet til de solgte utlånene er overført. Det innebærer full fraregning. Mottatt vederlag for lån som er overført til Sparebank 1 Boligkredit AS tilsvarer bokført verdi og vurderes å samsvarer med lånenes virkelige verdi på overføringstidspunktet. Banken innregner alle rettigheter og plikter som skapes eller beholdes ved overføringen separat som eiendeler eller forpliktelser.

Hvis kreditforetakene får tap på overtatte lån har de en viss motregningsrett i provisjoner fra samtlige banker som har overført lån. Det foreligger dermed en begrenset gjenværende involvering knyttet til solgte utlån ved mulig begrenset avregning av tap mot provisjon. Denne motregningsadgangen anses imidlertid ikke å være av en slik karakter at den endrer på konklusjonen om at det vesentligste av risiko og fordeler ved eierskap er overført. Bankens maksimale eksponering for tap er representeret ved det høyeste beløpet som vil kunne kreves dekket under avtalene.

Kreditforetakene kan foreta videresalg av utlån som er kjøpt av banken, samtidig som bankens rett til å forvalte kundene og motta provisjon følger med. Dersom banken ikke er i stand til å betjene kundene kan retten til betjening og provisjon falle bort. Videre kan banken ha opsjon til å kjøpe tilbake utlån under gitt betingelse.

Sparebank 1 Boligkredit

SpareBank 1 Boligkredit AS er eid av sparebanker som inngår i SpareBank 1-alliansen. Banken har en eierandel på 9,36 prosent pr 31.12.2014 (8,96 prosent pr 31.12.2013). SpareBank 1 Boligkredit AS erverver utlån med pant i boliger og utsteder OMF innenfor regelverket for dette som ble etablert i 2007. Lån solgt til SpareBank 1 Boligkredit AS er sikret med pant i bolig innenfor 75 prosent av takst. Solgte lån er juridisk eid av SpareBank 1 Boligkredit AS og Banken har, utover retten til å forestå forvaltning og motta provisjon, samt rett til å overta helt eller delvis nedskrevne lån, ingen rett til bruk av lånene. Banken forestår

forvaltningen av de solgte utlånene og banken mottar en provisjon basert på nettoen av avkastningen på utlånene banken har solgt og kostnadene i selskapet.

Det er i 2014 solgt boliglån til en netto verdi av 0,8 mrd kroner til Sparebank 1 Boligkredit. Totalt er det fraregnet boliglån til Sparebank 1 Boligkredit for 14,8 mrd kroner ved utgangen av regnskapsåret. Gjenværende involvering er som følger:

	Bokført verdi eiendel	Virkelig verdi eiendel	Bokført verdi forpliktelse	Virkelig verdi forpliktelse	Maksimal eksponering for tap
Gjenværende involvering	0,0	0,0	0,0	0,0	15,2

Banken har, sammen med de andre eierne av SpareBank 1 Boligkredit inngått avtale om etablering av likviditetsfasilitet for SpareBank 1 Boligkredit. Dette innebærer at bankene kommitterer seg til å kjøpe boligkreditobligasjoner begrenset til en samlet verdi av 12 måneders forfall i SpareBank 1 Boligkredit. Hver eier hefter principalt for sin andel av behovet, subsidiært for det dobbelte av det som er det primære ansvaret i henhold til samme avtale. Obligasjonene kan deponeres i Norges Bank og medfører således ingen vesentlig økning i risiko for banken. SpareBank 1 Boligkredit holder etter sine interne retningslinjer likviditet for de neste tolv måneders forfall. Denne trekkes fra ved vurderingen av bankenes ansvar. Det er dermed kun dersom foretaket ikke lenger har likviditet for de neste tolv måneders forfall at banken vil rapportere noe engasjement knyttet til dette.

Sammen med de øvrige eierne av SpareBank 1 Boligkredit har banken også inngått avtale om å sikre at SpareBank 1 Boligkredit til enhver tid har en kjernekapitaldekning på minimum 9 %. Aksjonærene skal tilføre tilstrekkelig kjernekapital innen 3 måneder etter å ha mottatt skriftlig anmodning om dette. Aksjonærernes forpliktelse til å tilføre slik kjernekapital er proratarisk og ikke solidarisk, og skal være i henhold til hver aksjonærers pro rata andel av aksjene i SpareBank 1 Boligkredit. Sammenholdt med den svært lave risikoprofilen i foretaket har banken vurdert det det som usannsynlig at det blir innkalt kapital ihht denne avtalen og har valgt å ikke holde noen reserver for dette.

NOTE 10 - ALDERSFORDELING PÅ FORFALTE, MEN IKKE NEDSKREVNE UTLÅN

Tabellen viser forfalte beløp på utlån og overtrekk på kreditt/innskudd fordelt på antall dager etter forfall som ikke skyldes forsinkelse i betalingsformidlingen. Hele utlånsengasjementet er inkludert når deler av engasjementet er forfalt.

Morbank (mill. kroner)

Utlån til og fordringer på kunder per 31.12.14	Under 30 dager	30 - 60 dager	61 - 90 dager	Over 90 dager	Totalt
- Personmarked	5	39	1	38	82
- Bedriftsmarked	0	2	0	2	4
Sum	5	41	1	40	87

Utlån til og fordringer på kunder per 31.12.13	Under 30 dager	30 - 60 dager	61 - 90 dager	Over 90 dager	Totalt
- Personmarked	4	6	7	67	85
- Bedriftsmarked	2	0	0	4	6
Sum	7	6	8	71	91

Konsern (mill. kroner)

Utlån til og fordringer på kunder per 31.12.14	Under 30 dager	30 - 60 dager	61 - 90 dager	Over 90 dager	Totalt
- Personmarked	5	39	1	38	82
- Bedriftsmarked	0	2	0	2	4
Sum	5	41	1	40	87

Utlån til og fordringer på kunder per 31.12.13	Under 30 dager	30 - 60 dager	61 - 90 dager	Over 90 dager	Totalt
- Personmarked	4	6	7	67	85
- Bedriftsmarked	2	0	0	4	6
Sum	7	6	8	71	91

NOTE 11 - TAP PÅ UTLÅN OG GARANTIER

Morbank							Konsern					
2013			2014			(mill. kroner)	2014			2013		
PM	BM	Totalt	PM	BM	Totalt		PM	BM	Totalt	PM	BM	Totalt
-11	54	43	7	88	95	Periodens endring i individuelle nedskrivninger	7	88	95	-11	54	43
0	0	0	0	0	0	+ Periodens endring i gruppenedskrivninger	0	0	0	0	0	0
-8	-51	-59	-7	-72	-79	+ Konstaterte tap på engasjement som tidligere er nedskrevet	-7	-72	-79	-8	-51	-59
0	-4	-4	-2	-13	-15	+ Konstaterte tap på engasjement som tidligere ikke er nedskrevet	-2	0	-3	0	-4	-4
1	2	3	3	1	4	- Inngang på tidligere konstaterte utlån, garantier m.v.	3	1	4	1	2	3
-19	1	-18	1	5	5	Sum tap på utlån og garantier	1	17	18	-19	1	-18

Note 11 avviker fra segmentnoten grunnet bruk av sektor istedenfor divisjon.

2013						2014						PM	BM	Totalt
PM	BM	Totalt	PM	BM	Totalt	Individuelle nedskrivninger			PM	BM	Totalt	PM	BM	Totalt
19	164	183	30	109	138	Individuelle nedskrivninger til dekning av tap på utlån, garantier, m.v. per 01.01.			30	109	138	19	164	183
-9	-43	-52	-6	-93	-99	Konstaterte tap i perioden på utlån, garantier m.v. hvor det tidligere er foretatt individuelle nedskrivninger			-6	-93	-99	-9	-43	-52
-1	-34	-35	-2	-5	-7	Tilbakeføring av tidligere års nedskrivninger			-2	-5	-7	-1	-34	-35
1	10	11	1	1	1	Økning i nedskrivninger på engasjementer hvor det tidligere er gjort individuelle nedskrivninger			1	1	1	1	10	11
20	12	31	1	9	10	Nedskrivninger på engasjementer hvor det tidligere år ikke er gjort individuelle nedskrivninger			1	9	10	20	12	31
30	109	138	23	21	44	Individuelle nedskrivninger til dekning av tap på utlån og garantier per. 31.12.¹			23	21	44	30	109	138

2013						2014						PM	BM	Totalt
PM	BM	Totalt	PM	BM	Totalt	Gruppenedskrivninger			PM	BM	Totalt	PM	BM	Totalt
34	51	85	34	51	85	Gruppenedskrivninger for dekning av tap på utlån og garantier pr. 01.01.			34	51	85	34	51	85
0	0	0	0	0	0	Periodens gruppenedskrivning for dekning av tap på utlån og garantier.			0	0	0	0	0	0
34	51	85	34	51	85	Gruppenedskrivning for dekning av tap på utlån og garantier pr. 31.12.			34	51	85	34	51	85

2013						2014						2013		
Totalt			Totalt			Tap fordelt på sektor og næring *			2014			2013		
						Totalt			Totalt			Totalt		
-21		-3				Personkunder			-3			-21		
0		0				Offentlig forvaltning			0			0		
0		0				Primærnæringer			0			0		
0		0				Trearbeidende industri			0			0		
0		0				Andre industri			0			0		
30		25				Bygg og anlegg			25			30		
0		0				Kraft- og vannforsyning			0			0		
-2		-1				Varehandel			-1			-2		
0		0				Hotell- og restaurantdrift			0			0		
-24		-21				Eiendomsdrift			-9			-24		
-3		1				Forretningsmessig tjenesteyting			1			-3		
0		0				Transport og kommunikasjon			0			0		
0		0				Øvrige næringer			0			0		
0		0				Gruppenedskrivning næring			0			0		
0		0				Gruppenedskrivning person			0			0		
0		0				Gruppenedskrivning (tap overtratte eiendommer)			0			0		
-21		1				Tap på utlån til kunder			13			-21		

* Sum tap ekskl. innganger på tidligere konstatert engasjement.

Morbank						Konsern					
2010	2011	2012	2013	2014	Misligholdte (over 90 dager) og tapsutsatte engasjement	2014	2013	2012	2011	2010	
515	217	215	205	125	Misligholdte engasjement (over 90 dager)	125	205	215	217	515	
65	97	136	102	37	Øvrige tapsutsatte engasjement	37	102	136	97	65	
580	314	351	306	162	Totalt misligholdte og tapsutsatte engasjement	162	306	351	314	580	
192	84	183	138	44	Individuelle nedskrivninger	44	138	183	84	192	
388	229	168	168	118	Netto misligholdte og tapsutsatte engasjement	118	168	168	229	388	
4	4	3	2	3	Inntektsførte renter på nedskrevne lån	3	2	3	4	4	

NOTE 12 - KREDITTEKSPOSERING FOR HVER INTERNE RISIKORATING

Banken benytter eget klassifiseringssystem for overvåking av kreditrisiko i porteføljen. Risikoklasseinndeling skjer ut fra den enkelte kundes sannsynlighet for mislighold. Risikogruppene er inndelt på basis av bankens 11 risikoklasser (A – K).

Misligholdssannsynlighet				
Risikoklasse	F.o.m.	Til	Historisk mislighold* (% av antall)	Risikogruppe
A	0,00 %	0,10 %	0,06 %	Lav
B	0,10 %	0,25 %	0,05 %	Lav
C	0,25 %	0,50 %	0,12 %	Lav
D	0,50 %	0,75 %	0,19 %	Lav
E	0,75 %	1,25 %	0,39 %	Lav
F	1,25 %	2,50 %	1,01 %	Middels
G	2,50 %	5,00 %	2,69 %	Middels
H	5,00 %	10,00 %	5,89 %	Høy
I	10,00 %	100,00 %	16,90 %	Høy
J	misligholdt			Misligh./nedsk
K	misligholdt/ nedskrevet			Misligh./nedsk

* Gjennomsnittlig mislighold for perioden 2007-2013 i prosent av antall eksponeringer i PM og BM, vektet.

Morbank	Gjennomsnittlig usikret eksponering i % 2014	Totalt engasjement 2014	Gjennomsnittlig usikret eksponering i % 2013	Totalt engasjement 2013
Lav risiko	5,08 %	22 607	7,16 %	19 415
Middels risiko	5,20 %	6 055	6,15 %	5 921
Høy risiko	6,38 %	1 341	7,98 %	1 972
Mislighold og nedskrevet	26,92 %	150	27,36 %	331
Totalt	5,27 %	30 153	7,24 %	27 638

Konsern	Gjennomsnittlig usikret eksponering i % 2014	Totalt engasjement 2014	Gjennomsnittlig usikret eksponering i % 2013	Totalt engasjement 2013
Lav risiko	4,87 %	22 607	6,91 %	19 415
Middels risiko	5,20 %	6 055	4,79 %	5 921
Høy risiko	6,38 %	1 341	6,85 %	1 972
Mislighold og nedskrevet	26,92 %	150	25,79 %	331
Totalt	5,12 %	30 153	6,68 %	27 638

Banken fastsetter realisasjonsverdien på stile sikkerheter slik at disse ut fra en konservativ vurdering reflekterer den antatte realisasjonsverdi i en nedgangskonjunktur. Eksempelvis vil stile sikkerheter i form av unoterte aksjer i henhold til bankens interne retningslinjer ikke bli tillagt noen realisasjonsverdi, og dermed fremstå som usikret. Den konervative vurderingen innebærer at faktisk oppnådd realisasjonsverdi kan bli høyere enn estimert realisasjonsverdi.

NOTE 13 - MAKSIMAL KREDITTEKSPONERING, IKKE HENSYNTATT PANTSTILLELSE

Tabellen nedenfor viser maksimal eksponering mot kreditrisiko i balansen, inkludert derivater. Eksponeringen er vist brutto før eventuelle pantstillelser og tillatte motregninger.

Morbank			Konsern	
31.12.13	31.12.14	(mill. kroner)	31.12.14	31.12.13
Eiendeler				
750	690	Kontanter og fordringer på sentralbanker	690	750
1 072	712	Utlån til og fordringer på kreditinstitusjoner	712	1 072
24 945	27 497	Utlån til og fordringer på kunder	27 497	24 585
2 441	4 497	Sertifikater, obligasjoner og rentefond	4 497	2 441
405	633	Finansielle derivater	633	405
29 612	34 028	Sum kreditteksponering balanseposter	34 028	29 253
Forpliktelser				
254	237	Betingede forpliktelser (stilte garantier)	237	254
2 166	2 237	Ubenyttede kreditter	2 237	2 166
461	1 024	Lånetilsagn	1 024	461
2 881	3 499	Sum finansielle garantistillelser og lånetilsagn	3 499	2 881
32 494	37 527	Total kredittrisikoeksponering	37 527	32 134

NOTE 14 - FINANSIELLE INSTRUMENTER OG MOTREGNING

I den finansielle oppstillingen har banken ingen finansielle instrumenter som bokføres netto.

Bank 1 Oslo Akershus har to sett avtaler som regulerer motpartsrisiko og netting av derivater.

For privat- og næringslivskunder anvendes rammeavtaler med krav om sikkerhetsstillelse. For kunder som driver med tradingvirksomhet aksepteres kun kontantdepot som sikkerhet. Avtalene er unilaterale, det vil si at det kun er kundene som stiller sikkerhet. Mot finansielle institusjoner inngår banken standardiserte og hovedsakelig bilaterale ISDA-avtaler. I tillegg har banken inngått tilleggsavtaler om sikkerhetsstillelse (CSA) mot de mest sentrale motpartene. Per 31.12.2014 har banken 5 aktive CSA-avtaler. Banken inngår i hovedsak avtaler med kontanter som sikkerhet og kun kontant sikkerhet er pt. anvendt, men enkelte avtaler åpner for sikkerhet i utvalgte statsobligasjoner.

Morbank og konsern	Brutto balanseført beløp	Balanseført beløp som nettoføres etter IAS32	Nettobeløp i balansen	Beløp som kan være gjenstand for nettooppgjør, men som ikke er presentert netto i balansen		Beløp etter mulig nettoppgjør
				Nettingavtaler	Sikkerhet i kontanter	
31.12.14 (mill. kroner)	A	B	C=A-B	D	E=C+D	
Eiendeler						
Finansielle derivater	633	0	633	-450	-110	73
Sum	633	0	633	-450	-110	73
Gjeld						
Finansielle derivater	206	0	206	0	-160	45
Sum	206	0	206	0	-160	45
Morbank og konsern	Brutto balanseført beløp	Balanseført beløp som nettoføres etter IAS32	Nettobeløp i balansen	Beløp som kan være gjenstand for nettooppgjør, men som ikke er presentert netto i balansen		Beløp etter mulig nettoppgjør
				Nettingavtaler	Sikkerhet i kontanter	
31.12.13 (mill. kroner)	A	B	C=A-B	D	E=C+D	
Eiendeler						
Finansielle derivater	405	0	405	-282	-68	55
Sum	405	0	405	-282	-68	55
Gjeld						
Finansielle derivater	111	0	111	0	-84	28
Sum	111	0	111	0	-84	28

NOTE 15 KREDITTKVALITET PER KLASSE AV FINANSIELLE EIENDELER

Morbank 31.12.14 (mill. kroner)	Verken misligholdt eller nedskrevet				Misligholdt eller individuelt nedskrevet	Sum
	Noter	Lav risiko	Middels risiko	Høy risiko		
Utlån til og fordringer på kreditinstitusjoner		712	0	0	0	712
Sum utlån til og fordringer på kreditinstitusjoner	7	712	0	0	0	712
Brutto utlån til og fordringer på kunder		19 196	5 418	1 210	150	25 974
<i>Privatmarked</i>		14 723	3 221	736	131	18 811
<i>Bedriftsmarked</i>		4 473	2 197	474	19	7 163
Brutto utlån til og fordring på kunder og kreditinstitusjoner klassifisert som finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet ved første gangs innregning		1 388	233	31	0	1 652
<i>Privatmarked</i>		1 296	230	31	0	1 557
<i>Bedriftsmarked</i>		91	3	0	0	95
Sum brutto utlån	8	20 584	5 651	1 241	150	27 626
Finansielle investeringer						
Sertifikater og obligasjoner		4 202	270	25	0	4 497
Sum finansielle investeringer	30	4 202	270	25	0	4 497
Totalt utlånsrelaterte eiendeler		25 498	5 921	1 266	150	32 835
Morbank 31.12.13 (mill. kroner)						
Utlån til og fordringer på kreditinstitusjoner		1 072	0	0	0	1 072
Sum utlån til og fordringer på kreditinstitusjoner	7	1 072	0	0	0	1 072
Brutto utlån til og fordringer på kunder		16 003	5 197	1 770	325	23 294
<i>Privatmarked</i>		11 831	2 724	983	167	15 705
<i>Bedriftsmarked</i>		4 172	2 473	787	158	7 589
Brutto utlån til og fordring på kunder og kreditinstitusjoner klassifisert som finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet ved første gangs innregning		1 481	335	58	0	1 874
<i>Privatmarked</i>		1 404	272	56	0	1 732
<i>Bedriftsmarked</i>		77	63	2	0	142
Sum brutto utlån	8	17 484	5 532	1 828	325	25 169
Finansielle investeringer						
Sertifikater og obligasjoner		1 937	473	31	0	2 441
Sum finansielle investeringer	30	1 937	473	31	0	2 441
Totalt utlånsrelaterte eiendeler		20 492	6 005	1 859	325	28 682
Konsern 31.12.2014 (mill. kroner)						
Utlån til og fordringer på kreditinstitusjoner		712	0	0	0	712
Sum utlån til og fordringer på kreditinstitusjoner	7	712	0	0	0	712
Brutto utlån til og fordringer på kunder		19 196	5 418	1 210	150	25 974
<i>Privatmarked</i>		14 723	3 221	736	131	18 811
<i>Bedriftsmarked</i>		4 473	2 197	474	19	7 163
Brutto utlån til og fordring på kunder og kreditinstitusjoner klassifisert som finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet ved første gangs innregning		1 388	233	31	0	1 652
<i>Privatmarked</i>		1 296	230	31	0	1 557
<i>Bedriftsmarked</i>		91	3	0	0	95
Sum brutto utlån	8	20 584	5 651	1 241	150	27 626
Finansielle investeringer						
Sertifikater og obligasjoner		4 202	270	25	0	4 497
Sum finansielle investeringer	30	4 202	270	25	0	4 497
Totalt utlånsrelaterte eiendeler		25 498	5 921	1 266	150	32 835

NOTE 15 forts.

Konsern 31.12.13 (mill. kroner)	Noter	Verken misligholdt eller nedskrevet			Misligholdt eller individuelt nedskrevet	Sum
		Lav risiko	Middels risiko	Høy risiko		
Utlån til og fordringer på kreditinstitusjoner		1 072	0	0	0	1 072
Sum utlån til og fordringer på kreditinstitusjoner	7	1 072	0	0	0	1 072
Brutto utlån til og fordringer på kunder		16 003	4 838	1 770	325	22 935
<i>Privatmarked</i>		11 831	2 724	983	167	15 705
<i>Bedriftsmarked</i>		4 172	2 114	787	158	7 230
Brutto utlån til og fordring på kunder og kreditinstitusjoner klassifisert som finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet ved første gangs innregning		1 481	335	58	0	1 874
<i>Privatmarked</i>		1 404	272	56	0	1 732
<i>Bedriftsmarked</i>		77	63	2	0	142
Sum brutto utlån	8	17 484	5 173	1 828	325	24 809
Finansielle investeringer						
Sertifikater og obligasjoner		1 937	473	31	0	2 441
Sum finansielle investeringer	30	1 937	473	31	0	2 441
Totalt utlånsrelaterte eiendeler		20 492	5 646	1 859	325	28 322

NOTE 16 - MARKEDSRISIKO KNYTTET TIL RENTERISIKO

Renterisiko oppstår som følge av at rentebærende eiendeler og forpliktelser har ulik gjenstående rentebindingstid. Den totale renterisikoen kan splittes i fire elementer:

- basisrisiko
- administrativ renterisiko
- rentekurverisiko
- spreadrisiko

Bankens styre har vedtatt rammer for den totale renterisikoen både med hensyn til basisrisiko og rentekurverisiko. Banken styrer renterisikoen mot det ønskede nivå på plasseringer og innlån gjennom rentebindingen, samt ved bruk av rentederivater som rentebytteavtaler.

Basisrisiko er den verdiendring på bankens eiendeler og gjeld som finner sted når hele rentekurven parallellforskyver seg. Denne risikoen er vist i tabellen nedenfor ved at renterisiko er beregnet som effekten på instrumentenes virkelige verdi av en renteendring hvor hele rentekurven forutsettes å parallellforskyve seg med ett prosentpoeng. Administrativ renterisiko, dvs. effekten av at det i praksis vil gå noe tid fra en renteendring inntreffer i markedet til banken har fått justert vilkårene på innskudd og utlån med flytende rente, er hensyntatt i beregningene. Finansavtaleloven krever som hovedregel minimum seks ukers varslingsfrist ved renteoøkning på utlån til kunder og åtte uker ved rentereduksjon på innskudd.

	Renterisiko, 1 % endring	
	31.12.14	31.12.13
Basisrisiko konsern (mill. kroner)		
Kontanter og likvider i Norges Bank	-1	-1
Utlån til kunder (eksklusiv fastrente)	-30	-28
Fastrenteutlån	-56	-64
Obligasjoner og sertifikater	-8	-8
Aksjer	-34	-37
Øvrige eiendeler	-2	-1
Sum eiendeler	-131	-139
Innskudd fra kunder (eksklusiv fastrente)	24	18
Fastrenteinnskudd	8	22
Innlån obligasjoner og sertifikater	197	170
Annен gjeld	3	1
Sum gjeld	233	212
Derivater	-102	-72
Total renterisiko, effekt på resultat etter skatt*	-0	1

*Negativt fortegn indikerer at banken taper på en renteoppgang.

NOTE 17 - MARKEDSRISIKO KNYTTET TIL VALUTARISIKO

Valutarisiko oppstår ved at konsernet har forskjeller mellom eiedeler og forpliktelser i den enkelte valuta. Handelsaktiviteten knyttet til omsetning av valuta skal til enhver tid skje innenfor vedtatte rammer og fullmakter. Konsernets rammer definerer kvantitative mål for maksimal nettoeksponering i valuta, målt i kroner. Den kommersielle risikoen kvantifiseres og overvåkes kontinuerlig.

Konsernet har utarbeidet rammer for nettoeksponering i hver enkelt valuta, samt rammer for aggregert netto valutaeksponering (uttrykt som den høyeste av sum lange og korte posisjoner). Overnatten kursrisiko for spothandel i valuta må netto ikke overstige 15 mill. kroner per enkeltvaluta og 30 mill. kroner aggregert.

Tabellen angir brutto valutaeksponering i NOK.

Morbank			Konsern		
2013	2014	Brutto valutaeksponering NOK (hele 1.000 kroner)	2014	2013	
6	1 950	USD		1 950	6
118	672	DKK		672	118
2 141	656	SGD		656	2 141
244	378	EUR		378	244
1 339	120	SEK		120	1 339
181	89	JPY		89	181
156	69	GBP		69	156
405	22	CHF		22	405
2 361	2 285	Andre		2 285	2 361
6 951	6 242	Sum		6 242	6 951
30 000	30 000	Total valutaramme på bruttoposisjoner		30 000	30 000
15 000	15 000	Total ramme per valutasort		15 000	15 000
150	137	Res.effekt etter skatt ved 3 % endring		137	150
500	456	Res.effekt etter skatt ved 10 % endring		456	500

NOTE 18 - LIKVIDITETSRISIKO

Likviditetsrisiko er risikoen for at konsernet ikke er i stand til å refinansiere sin gjeld eller ikke har evnen til å finansiere økninger i eiendeler.

Morbank	Per 31.12.14 (mill. kroner)	På forespørsel	Under 3 måneder	3-12 måneder	1-5 år	Over 5 år	Totalt
KONTANTSTRØMMER KNYTTET TIL FORPLIKTELSER							
Gjeld til kreditinstitusjoner	0	352	0	0	0	0	352
Innskudd fra og gjeld til kunder	21 577	2	301	0	0	0	21 879
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	158	1 162	6 640	1 541	9 501	
Derivater	0	58	152	653	132	996	
Ansvarlig lånekapital	0	11	34	1 245	0	1 291	
Lånetilsagn	0	872	0	0	0	0	872
Sum kontantstrøm forpliktelser	21 577	1 453	1 649	8 539	1 673	34 891	

Morbank	Per 31.12.13 (mill. kroner)	På forespørsel	Under 3 måneder	3-12 måneder	1-5 år	Over 5 år	Totalt
KONTANTSTRØMMER KNYTTET TIL FORPLIKTELSER							
Gjeld til kreditinstitusjoner	0	186	0	0	0	0	186
Innskudd fra og gjeld til kunder	18 717	2	331	21	0	0	19 072
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	262	1 001	1 044	6 124	8 431	
Derivater	0	235	84	72	208	598	
Ansvarlig lånekapital	0	235	84	72	0	391	
Lånetilsagn	0	461	0	0	0	461	
Sum kontantstrøm forpliktelser	18 717	1 383	1 500	1 209	6 331	29 139	

Note 18 forts. neste side

NOTE 18 forts.

Konsern Per 31.12.14 (mill. kroner)	På forespørsel	Under 3 måneder	3-12 måneder	1-5 år	Over 5 år	Totalt
KONTANTSTRØMMER KNYTTET TIL FORPLIKTELSER						
Gjeld til kreditinstitusjoner	0	352	0	0	0	352
Innskudd fra og gjeld til kunder	21 551	2	301	0	0	21 854
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	158	1 162	6 640	1 541	9 501
Derivater	0	58	152	653	132	996
Ansvarlig lånekapital	0	11	34	1 245	0	1 291
Lånetilsagn	0	872	0	0	0	872
Sum kontantstrøm forpliktelser	21 551	1 453	1 649	8 539	1 673	34 866

Konsern Per 31.12.13 (mill. kroner)	På forespørsel	Under 3 måneder	3-12 måneder	1-5 år	Over 5 år	Totalt
KONTANTSTRØMMER KNYTTET TIL FORPLIKTELSER						
Gjeld til kreditinstitusjoner	0	186	0	0	0	186
Innskudd fra og gjeld til kunder	18 679	2	331	21	0	19 033
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	262	1 001	1 044	6 124	8 431
Derivater	0	235	84	72	208	598
Ansvarlig lånekapital	0	235	84	72	0	391
Lånetilsagn	0	461	0	0	0	461
Sum kontantstrøm forpliktelser	18 679	1 383	1 500	1 209	6 331	29 101

For innskudd er det i 2014 brukt en gjennomsnittlig rente på 2,65%, det er regnet en gjennomsnittlig løpetid på 3 år for innskudd i intervallet 1–5 år.

For innskudd er det i 2013 brukt en gjennomsnittlig rente på 2,88 %, det er regnet en gjennomsnittlig løpetid på 3 år for innskudd i intervallet 1–5 år.

Styringen av likviditetsrisikoen tar utgangspunkt i rammer som årlig vedtas av styret. Størrelsen på likviditetsreserven skal til enhver tid være slik at banken med prognosert vekst er uavhengig av ekstern finansiering i 12 måneder. I tillegg gjennomfører banken minst kvartalsvise stresstester og har etablert overlevelsesmål og tiltaksplaner for ulike tidsperioder og ulike stressscenarioer.

Likviditetsreserven består av låneadgang i Norges Bank, boliglån som er klargjort for salg til SpareBank 1 Boligkreditt AS samt likvide verdipapirer som ikke er deponert i Norges Bank. Reserven per 31.12.2014 var på 7,2 milliarder kroner. Gjennomsnittlig løpetid på senior finansiering i obligasjons- og sertifikatmarkedet er per årsskiftet 3,4 år.

NOTE 19 - FORFALLSANALYSE AV EIENDELER OG GJELD/FORPLIKTELSER
Morbank

Per 31.12.14 (mill. kroner)	På forespørsel	Under 3 måneder	3-12 måneder	1-5 år	Over 5 år	Totalt
Eiendeler						
Kontanter og fordringer på sentralbanker	690	0	0	0	0	690
Utlån til og fordringer på kreditinstitusjoner	0	712	0	0	0	712
Netto utlån til og fordringer på kunder	4 301	231	532	2 957	19 476	27 496
Sertifikater, obligasjoner og rentefond	0	1 721	115	1 686	975	4 497
Finansielle derivater	0	0	70	291	272	633
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	0	0	0	123	0	123
Virksomhet og anleggsmidler holdt for salg	0	0	0	0	0	0
Investering i felleskontrollert virksomhet	1 027	0	0	0	0	1 027
Investering i datterselskaper	58	0	0	0	0	58
Eiendom, anlegg og utstyr	211	0	0	0	0	211
Investeringseiendommer	0	0	0	0	0	0
Goodwill og andre immaterielle eiendeler	0	0	0	0	0	0
Eiendel ved utsatt skatt	0	0	0	0	0	0
Andre eiendeler	54	0	0	0	0	54
Sum eiendeler	6 341	2 664	717	5 057	20 723	35 501
Gjeld						
Innskudd fra og gjeld til kreditinstitusjoner	0	350	0	0	0	350
Innskudd fra og gjeld til kunder	21 577	0	295	0	0	21 872
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	88	882	6 169	1 634	8 773
Finansielle derivater	0	0	26	82	97	206
Forpliktelser ved periodeskatt	0	93	0	0	0	93
Forpliktelse ved utsatt skatt	0	12	0	0	0	12
Annен gjeld og balanseført forpliktelse	0	215	0	0	0	215
Ansvarlig lånekapital	0	0	2	0	1 100	1 102
Sum gjeld	21 577	757	1 206	6 252	2 830	32 621

Morbank

Per 31.12.13 (mill. kroner)	På forespørsel	Under 3 måneder	3-12 måneder	1-5 år	Over 5 år	Totalt
Eiendeler						
Kontanter og fordringer på sentralbanker	750	0	0	0	0	750
Utlån til og fordringer på kreditinstitusjoner	0	1 072	0	0	0	1 072
Netto utlån til og fordringer på kunder	4 415	248	451	2 680	17 150	24 945
Sertifikater, obligasjoner og rentefond	0	110	296	1 623	412	2 441
Finansielle derivater	0	0	78	162	165	405
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	0	0	0	286	0	286
Virksomhet og anleggsmidler holdt for salg	0	0	0	0	0	0
Investering i felleskontrollert virksomhet	916	0	0	0	0	916
Investering i datterselskaper	58	0	0	0	0	58
Eiendom, anlegg og utstyr	187	0	0	0	0	187
Investeringseiendommer	0	0	0	0	0	0
Goodwill og andre immaterielle eiendeler	0	0	0	0	0	0
Eiendel ved utsatt skatt	0	0	0	0	0	0
Andre eiendeler	623	0	0	0	0	623
Sum eiendeler	6 949	1 431	825	4 751	17 727	31 683
Gjeld						
Innskudd fra og gjeld til kreditinstitusjoner	0	184	0	0	0	184
Innskudd fra og gjeld til kunder	18 717	0	323	20	0	19 060
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	348	1 047	5 012	2 096	8 503
Finansielle derivater	0	0	31	48	32	111
Forpliktelser ved periodeskatt	0	100	0	0	0	100
Forpliktelse ved utsatt skatt	0	27	0	0	0	27
Annен gjeld og balanseført forpliktelse	0	497	0	0	0	497
Ansvarlig lånekapital	0	0	1	0	650	651
Sum gjeld	18 717	1 157	1 403	5 079	2 778	29 134

NOTE 19 forts.

Konsern

Per 31.12.14 (mill. kroner)	På forespørsel	Under 3 måneder	3-12 måneder	1-5 år	Over 5 år	Totalt
Eiendeler						
Kontanter og fordringer på sentralbanker	690	0	0	0	0	690
Utlån til og fordringer på kreditinstitusjoner	0	712	0	0	0	712
Netto utlån til og fordringer på kunder	4 301	231	532	2 957	19 476	27 496
Sertifikater, obligasjoner og rentefond	0	1 721	115	1 686	975	4 497
Finansielle derivater	0	0	70	291	272	633
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	0	0	0	123	0	123
Virksomhet og anleggsmidler holdt for salg	0	0	0	0	0	0
Investering i felleskontrollert virksomhet	1 069	0	0	0	0	1 069
Investering i datterselskaper	0	0	0	0	0	0
Eiendom, anlegg og utstyr	216	0	0	0	0	216
Investeringseiendommer	0	0	0	0	0	0
Goodwill og andre immaterielle eiendeler	30	0	0	0	0	30
Eiendel ved utsatt skatt	0	0	0	0	0	0
Andre eiendeler	108	0	0	0	0	108
Sum eiendeler	6 412	2 664	717	5 057	20 723	35 573
Gjeld						
Innskudd fra og gjeld til kreditinstitusjoner	0	350	0	0	0	350
Innskudd fra og gjeld til kunder	21 577	0	269	0	0	21 846
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	88	882	6 169	1 634	8 773
Finansielle derivater	0	0	26	82	97	206
Forpliktelser ved periodeskatt	0	94	0	0	0	94
Forpliktelse ved utsatt skatt	0	8	0	0	0	8
Annen gjeld og balanseført forpliktelse	0	264	0	0	0	264
Ansvarlig lånekapital	0	0	2	0	1 100	1 102
Sum gjeld	21 577	803	1 180	6 252	2 830	32 642

Konsern

Per 31.12.13 (mill. kroner)	På forespørsel	Under 3 måneder	3-12 måneder	1-5 år	Over 5 år	Totalt
Eiendeler						
Kontanter og fordringer på sentralbanker	750	0	0	0	0	750
Utlån til og fordringer på kreditinstitusjoner	0	1 072	0	0	0	1 072
Netto utlån til og fordringer på kunder	4 415	248	91	2 680	17 150	24 585
Sertifikater, obligasjoner og rentefond	0	110	296	1 623	412	2 441
Finansielle derivater	0	0	78	162	165	405
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	0	0	0	286	0	286
Virksomhet og anleggsmidler holdt for salg	342	0	0	0	0	342
Investering i felleskontrollert virksomhet	936	0	0	0	0	936
Investering i datterselskaper	0	0	0	0	0	0
Eiendom, anlegg og utstyr	192	0	0	0	0	192
Investeringseiendommer	0	0	0	0	0	0
Goodwill og andre immaterielle eiendeler	34	0	0	0	0	34
Eiendel ved utsatt skatt	0	0	0	0	0	0
Andre eiendeler	668	0	0	0	0	668
Sum eiendeler	7 337	1 431	465	4 751	17 727	31 711
Gjeld						
Innskudd fra og gjeld til kreditinstitusjoner	0	184	0	0	0	184
Innskudd fra og gjeld til kunder	18 717	0	285	20	0	19 022
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	348	1 047	5 012	2 096	8 503
Finansielle derivater	0	0	31	48	32	111
Forpliktelser ved periodeskatt	0	102	0	0	0	102
Forpliktelse ved utsatt skatt	0	23	0	0	0	23
Annен gjeld og balanseført forpliktelse	0	556	0	0	0	556
Ansvarlig lånekapital	0	0	1	0	650	651
Sum gjeld	18 717	1 213	1 365	5 079	2 778	29 153

NOTE 20 - NETTO RENTEINNTEKTER

Morbank			Konsern	
2013	2014	(mill. kroner)	2014	2013
Renteinntekter				
12	17	Renter av utlån til og fordringer på kreditinstitusjoner	17	12
1 071	1 087	Renter av utlån til og fordringer på kunder ¹⁾	1 085	1 065
68	90	Renter av sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer	90	68
9	7	Andre renteinntekter og lignende inntekter	7	9
1 160	1 201	Sum renteinntekter	1 199	1 154
Rentekostnader				
12	12	Renter på gjeld til kreditinstitusjoner	12	12
363	426	Renter på innskudd fra og gjeld til kunder	432	370
258	247	Renter på utstedte verdipapirer	247	258
18	35	Renter på ansvarlig lånekapital	35	18
12	14	Andre rentekostnader og lignende kostnader	14	12
663	734	Sum rentekostnader	740	669
497	467	Sum netto renteinntekter	459	484
73	70	1) Av dette utgjør renter av utlån til og fordringer på kunder bokført til virkelig verdi	70	73

NOTE 21 - NETTO PROVISJONS- OG ANDRE INNTEKTER

Morbank			Konsern	
2013	2014	(mill. kroner)	2014	2013
Provisjonsinntekter				
3	3	Interbankprovisjon	3	3
93	95	Betalingsformidling	95	93
0	0	Meglerprovisjon	189	191
197	210	Provisjon fra SpareBank 1 Boligkreditt	210	197
64	72	Provisjon fra salg av forsikringstjenester	72	64
33	36	Øvrig formidlingsprovisjon	36	33
5	5	Garantiprovisjon	5	5
2	4	Andre provisjonsinntekter	4	2
398	424	Sum provisjonsinntekter	613	589
Provisjonskostnader				
6	6	Interbankprovisjon	6	6
22	23	Betalingsformidling	23	22
28	29	Sum provisjonskostnader	29	28
Andre driftsinntekter				
9	7	Driftsinntekter fast eiendom	30	29
2	3	Andre driftsinntekter	3	4
11	10	Sum andre driftsinntekter	33	33
381	405	Sum netto provisjons- og andre driftsinntekter	617	594

NOTE 22 - NETTO RESULTAT FRA FINANSIELLE INVESTERINGER

Morbank			Konsern		
2013	2014	(mill. kroner)	2014	2013	
VURDERT TIL VIRKELIG VERDI OVER RESULTATET					
Verdiendring på renteinstrumenter					
2	18	Obligasjoner og sertifikater utpekt til virkelig verdi over resultatet	18	2	
-6	-179	Verdipapirgjeld utpekt til virkelig verdi over resultatet	-179	-6	
-5	50	Fastrenteutlån utpekt til virkelig verdi over resultatet	50	-5	
Verdiendring på derivater og sikring					
-1	-95	Netto verdiendring på derivater som sikrer obligasjoner (eiendeler)	-95	-1	
-11	431	Netto verdiendring på derivater som sikrer innlån	431	-11	
17	-266	Netto verdiendring på øvrige derivater	-266	17	
Inntekter fra egenkapitalinstrumenter					
0	0	Inntekter fra erierinteresser	47	14	
28	37	Utbytte fra egenkapitalinstrumenter holdt for omsetning	11	19	
31	120	Verdiendring på egenkapitalinstrumenter holdt for omsetning	114	31	
55	116	Sum netto inntekter fra finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet	131	60	
VURDERT TIL AMORTISERT KOST					
-1	-9	Obligasjoner og sertifikater holde til forfall	-9	-1	
-1	-9	Sum netto inntekter fra finansielle eiendeler til amortisert kost	-9	-1	
VURDERT TIL VIRKELIG VERDI - TILGJENGELIG FOR SALG					
0	0	Utbytte fra egenkapitalinstrumenter tilgjengelig for salg	0	0	
0	0	Gevinst/tap ved realisasjon av egenkapitalinstrumenter tilgjengelig for salg	0	0	
0	0	Sum netto inntekter fra finansielle eiendeler tilgjengelig for salg	0	0	
10	44	Netto inntekter fra valutahandel	44	10	
0	0	Verdiregulering investeringseiendom	0	-19	
63	151	Sum netto resultat fra finansielle investeringer	166	49	

NOTE 23 - PERSONALKOSTNADER OG YTELSER TIL LEDENDE ANSATTE OG TILLITSVALGTE

Morbank			Konsern		
2013	2014	(mill. kroner)	2014	2013	
206	212	Lønn	324	318	
19	24	Pensjonskostnader (note 24)	27	21	
23	21	Sosiale kostnader	25	25	
247	257	Sum personalkostnader	376	364	
274	281	Gjennomsnittlig antall ansatte	417	411	
277	282	Antall årsverk	412	417	
281	287	Antall ansatte	426	433	

Note 23 forts. neste side

NOTE 23 forts.

Ytelsel til konsernledelsen

2014 (hele 1.000 kroner)	Tittel	Lønn og andre kortsiktige ytelsjer	Herav utbetalte bonus	Andre godtgjøringer	Oppjette pensjonsrettigheter siste år	Lån
Torbjørn Vik ¹⁾	Administrerende direktør	2 630	268	140	1 296	4 314
Monica Mathisen ¹⁾	Direktør Bedriftsmarked	1 651	100	139	269	8 430
Kåre Johan Osen ¹⁾	Direktør Personmarked	1 870	100	119	142	1 739
Ottar Karbøl ¹⁾	Direktør Organisasjonsmarked	1 614	120	136	113	0
Geir-Egil Bolstad ²⁾	Direktør Forretningsstøtte	1 830	120	138	0	2 488
Gudrun Michelsen ¹⁾	Direktør Risiko og Compliance	1 484	100	134	189	1 627
Marianne Uppman ²⁾	Leder Juridisk avdeling	1 451	100	137	0	2 554
Odd Nymark ²⁾	Adm. dir Eiendomsmegler 1	2 189	0	134	0	8 052

2013 (hele 1.000 kroner)

Torbjørn Vik ¹⁾	Administrerende direktør	2 469	0	131	1 241	4 720
Monica Mathisen ¹⁾	Direktør Bedriftsmarked	1 354	0	132	237	8 197
Kåre Johan Osen ¹⁾	Direktør Personmarked	1 353	0	147	217	2 831
Ottar Karbøl ¹⁾	Direktør Organisasjonsmarked	1 364	0	156	101	3 690
Geir-Egil Bolstad ²⁾	Direktør Forretningsstøtte	1 360	0	132	0	1 216
Gudrun Michelsen ¹⁾	Direktør Risiko og Compliance	1 292	0	133	166	1 501
Marianne Uppman ²⁾	Leder Juridisk avdeling	1 105	0	66	0	2 617
Odd Nymark ²⁾	Adm. dir Eiendomsmegler 1	2 145	0	131	0	6 627

¹⁾ Ytelsesbasert pensjon²⁾ Innskuddsbasert pensjon**Ytelsel til styret og kontrollkomiteen**

2014 (hele 1.000 kroner)	Tittel	Honorar	Lån
Richard Heiberg	Styreleder, leder godtgjørelsесutvalget	235	0
Roar Flåthen	Nestleder styret	200	0
Tore Anstein Dobloug	Styremedlem, medlem risikoutvalget og revisjonsutvalget	185	0
Jan-Egil Pedersen	Styremedlem	165	0
Finn Haugan	Styremedlem	165	0
Knut Oscar Fleten	Styremedlem	165	0
Arve Bakke	Styremedlem, medlem revisjonsutvalget, risikoutvalget og godtgjørelsесutvalget	199	0
Tone Bjørnov	Styremedlem, leder revisjonsutvalget og risikoutvalget, medlem godtgjørelsесutvalget	212	0
Dordi Formoe	Styremedlem (ansattrepresentant)	165	1 971
Jan Grenaker	Styremedlem fom. 9. april 2014 (møtende varamedlem, ansatt)	15	0
Marit Jørgenrud	Styremedlem tom. 8. april 2014 (møtende varamedlem, ansatt)	83	4 528
Torbjørn Vik	Administrerende direktør	0	4 314
Knut Ro	Leder kontrollkomiteen	120	0
Ivar Listerud	Nestleder kontrollkomiteen	86	0
Odd Broshaug	Medlem kontrollkomiteen	86	0
Rolf Røkke	Medlem kontrollkomiteen	86	0
Rigmor Abel	Medlem kontrollkomiteen	86	0

Ytelsel til styret og kontrollkomiteen

2013 (hele 1.000 kroner)	Tittel	Honorar	Lån
Richard Heiberg	Styreleder fom 27. april 2013 og medlem av revisjonsutvalget	207	0
Hans Olav Karde	Styreleder og medlem av godtgjørelsесutvalget tom 26. april 2013	264	0
Roar Flåthen	Nestleder styret	195	0
Tore Anstein Dobloug	Styremedlem fom 27. april 2013	0	0
Jan Egil Pedersen	Styremedlem fom 27. april 2013	0	0
Arne Austreid	Styremedlem tom 26. april 2013	160	0
Finn Haugan	Styremedlem	160	0
Knut Oscar Fleten	Styremedlem	160	0
Arve Bakke	Styremedlem, medlem revisjonsutvalget og godtgjørelsесutvalget	233	0
Tone Bjørnov	Styremedlem, leder revisjonsutvalget og medlem godtgjørelsесutvalget	258	0
Dordi Formoe	Styremedlem (ansattrepresentant)	160	32
Marit Jørgenrud	Styremedlem (møtende varamedlem, ansatt)	80	4 398
Torbjørn Vik	Administrerende direktør	0	4 720

NOTE 23 forts.

Ytelser til styret og kontrollkomiteen

2013 (hele 1.000 kroner)	Tittel	Honorar	Lån
Knut Ro	Leder kontrollkomiteen	115	0
Ivar Listerud	Nestleder kontrollkomiteen	83	0
Odd Broshaug	Medlem kontrollkomiteen	83	0
Rolf Røkke	Medlem kontrollkomiteen	83	0
Rigmor Abel	Medlem kontrollkomiteen	83	0

Ytelser til representantskapet (hele 1.000 kroner)

	2014
Representantskapets leder	50
Øvrige medlemmer	96

Banken har utarbeidet en godtgjørelsopolitikk, som er styregodkjent i tråd med godtgjørelsesforskriften som trådde i kraft 1. januar 2011. Godtgjørelsepolutikken identifiserer ledende ansatte og risikotagere, samt beskriver aktuell godtgjørelsosordning. Variabelt lønnsselement for disse gruppene utgjør maksimalt 1,5 månedslønn. Banken har en overskuddsdeling for bankens andre ansatte på inntil 50.000 kroner per år. Kriteriene for ordningene er knyttet til egenkapitalavkastning, kostnadsutvikling, samt innskuddsvekst. Overskuddsdeling avvikes fra og med 2015.

Sluttvederlag blir betalt når ansettelsesforhold avsluttes av konsernet før det normale tidspunktet for pensjonering eller når en ansatt frivillig aksepterer å slutte mot et slikt vederlag. Konsernet regnskapsfører sluttvederlag når det beviselig er forpliktet til enten å avslutte arbeidsforholdet til dagens arbeidstakere i henhold til en formell, detaljert plan som konsernet ikke kan trekke tilbake, eller til å gi sluttvederlag som følge av et tilbud som er gitt for å oppfordre til frivilig avgang. Sluttvederlag som faller mer enn 12 måneder etter balansedagen diskonteres til nåverdi.

Nedbetalingsslåt til ansatte gis med inntil 30 års nedbetalingstid og månedlige terminer. Rentesats for nedbetalingsslåt og Flexilåt til ansatte tilsvarer 80 % av laveste rentesats for privatmarkedsråt og Flexilåt. Totalt lånebeløp innenfor disse betingelsene er det høyeste beløp av 2 mill. kroner og tre ganger den ansattes inntekt. Låt over denne rammen skal det prises i forhold til scoring og sikkerhet, samt at totalkundeforholdet må vurderes.

NOTE 24 - PENSJONER**Generell beskrivelse av selskapets pensjonsforpliktelser**

Selskapet har en kollektiv pensjonsordning for sine ansatte i SpareBank 1 Livsforsikring AS. Pensjonsordningen sikrer de fleste av de ansatte en pensjon på 70 % av sluttlonnen frem til 77 år med etterfølgende avtrapping. I tillegg er det etablert en ordning for kollektiv innskuddspensjon for nyansatte fra 01.01.2005. Fra samme tidspunkt ble den ytelesbaserte pensjonsordningen lukket.

I selskapet er 90 yrkesaktive i den ytelesesbaserte pensjonsordningen og 114 pensjonister omfattet av ordningen.

I innskuddsordningen er 190 yrkesaktive i Bank 1 Oslo Akershus AS, og 119 i EM 1 Oslo AS omfattet av ordningen.

Ved verdsettelse av pensjonsmidlene og ved måling av påløpte forpliktelser benyttes estimerte verdier. Disse verdiene korrigeres hvert år i samsvar med oppgaver over pensjonsmidernes flytteverdi fra Livselskapet og aktuarmessig beregning av forpliktelsen.

Kostnadene er beregnet på forutsetningene for inngående balanse per 01.01 og det er beregnet en oppdatert netto pensjonsforpliktelse ut fra forutsetningene 31.12. Aktuarielle

gevinster og tap (estimatavvik) blir regnskapsført mot egenkapitalen i oppstillingen over utvidet resultatregnskap i den perioden de oppstår.

Periodens pensjonskostnad består av periodens pensjonsoppptjenning og rentekostnad påløpt pensjonsforpliktelse fratrukket forventet avkastning samt periodisert arbeidsgiveravgift. Innbetalte innskuddspensjon kostnadsføres i betalingsåret.

Forventet premieinnbetaling for 2015 er anslått til å være 13,9 millioner.

Morbank			Konsern	
31.12.13	31.12.14	(mill. kroner)	31.12.14	31.12.13
Pensjonsforpliktelse i ytelesesbaserte pensjonsordninger				
216	280	Nåverdi pensjonsforpliktelse 01.01.	280	216
7	10	Pensjon opptjent i perioden	10	7
9	10	Rentekostnad påløpt pensjonsforpliktelse	10	9
0	0	Utmelding medlemmer i pensjonsordning	0	0
61	48	Aktuarielle gevinst og tap (estimatavvik)	48	61
-12	-11	Utbetalte ytelser	-11	-12
280	337	Nåverdi pensjonsforpliktelse 31.12	337	280
263	316	- herav fondsbaserte	316	263
17	21	- herav ikke-fondsbaserte	21	17
Pensjonsmidler				
207	240	Pensjonsmidler 01.01	240	207
9	8	Forventet avkastning i perioden	8	9
0	0	Utmelding medlemmer i pensjonsordning	0	0
13	18	Aktuarielle gevinst og tap (estimatavvik)	18	13
21	12	Innbetaling fra arbeidsgiver	12	21
-10	-10	Utbetalte ytelser	-10	-10
240	268	Pensjonsmidler 31.12	268	240

NOTE 24 forts.

Morbank			Konsern		
31.12.13	31.12.14	(mill. kroner)	31.12.14	31.12.13	
Finansiell status 31.12					
280	337	Nåverdi pensjonsforpliktelse 31.12	337	280	
240	268	Pensjonsmidler 31.12	268	240	
40	70	Nette pensjonsforpliktelse 31.12	70	40	
40	70	Netto pensjonsforpliktelse 31.12 eksl. arbeidsgiveravgift	70	40	
2	6	Arbeidsgiveravgift 01.01	6	2	
1	2	Arbeidsgiveravgiftkostnad	2	1	
0	0	Netto arbeidsgiveravgift utmelding av medlemmer	0	0	
7	4	Aktuarielle gevinst og tap (estimatavvik)	4	7	
-3	-2	Utbetalt	-2	-3	
-1	0	Andre endringer	0	-1	
6	10	Arbeidsgiveravgift 31.12	10	6	
46	79	Netto pensjonsforpliktelse i balansen	79	46	
Periodens pensjonskostnad					
7	10	Ytelsesbasert pensjon optjent i perioden	10	7	
9	10	Rentekostnad påløpt pensjonsforpliktelse	10	9	
-9	-8	Forventet avkastning på pensjonsmidler	-8	-9	
7	12	Netto ytelsesbasert pensjonskostnad uten arbeidsgiveravgift	12	7	
3	2	Periodisert arbeidsgiveravgift	2	3	
9	13	Netto resultatført ytelsesbasert pensjonskostnad	13	9	
8	9	– herav sikret pensjonskostnad inklusive arbeidsgiveravgift	9	8	
9	11	Innskuddsbasert pensjonskostnad inkl aga	14	12	
19	24	Periodens pensjonskostnad innregnet i resultatregnskapet	27	22	
0	0	Avviklingsgevinst som følge av gammel AFP opphører inkl. aga	0	0	
0	0	Avviklingsgevinst/tap ved avslutning av pensjonsopptjening (utstedelse av fropoliser)	0	0	
19	24	Sum pensjonskostnader innskudd og ytelse inklusive avviklingsgevinster	27	22	
20	27	Estimert pensjonskostnad ytelse og innskudd for neste år inkl. aga ekskl. estimatavvik:	29	24	
60	56	Pensjonsgrunnlag - ytelse sikret	56	60	
13,6 %	16,1 %	Kostnad i prosent av pensjonsgrunnlaget	16,1 %	13,6 %	
Aktuarielle gevinst og tap (estimatendringer)					
-52	-35	Periodens aktuarielle gevinst og (tap) innregnet i resultatet inkl. aga og før skatt	-35	-52	
16	-18	Kumulative aktuarielle gevinst og (tap) innregnet i resultatet inkl. aga og før skatt	-18	16	

Morbank					Konsern			
31.12.13		31.12.14		Sammensetning av pensjonsmidler (mill. kroner)	31.12.14		31.12.13	
Noterte	Unoterte	Noterte	Unoterte		Noterte	Unoterte	Noterte	Unoterte
49	12	59	13	Obligasjoner til amortisert kost	59	13	49	12
95	5	112	1	Obligasjoner til virkelig verdi	112	1	95	5
0	44	0	47	Eiendom	0	47	0	44
34	0	36	0	Aksjer og andeler	36	0	34	0
1	0	1	0	Andre eiendeler	1	0	1	0
179	61	207	60	Sum pensjonsmidler	207	60	179	61

Note 24 forts. neste side

NOTE 24 forts.

Morbank			Konsern		
2013	2014	(mill. kroner)	2014	2013	
9	8	Den faktiske avkastningen på pensjonsmidlene i NOK	8	9	
31.12.13		31.12.14	Forutsetninger		31.12.14
3,90 %		2,30 %	Diskonteringsrente		2,30 %
3,90 %		2,30 %	Forventet avkastning på midlene		2,30 %
3,75 %		2,75 %	Fremtidig lønnsutvikling		2,75 %
3,50 %		2,50 %	G-regulering		2,50 %
2,10 %		2,00 %	Pensjonsregulering		2,00 %
14,10 %		14,10 %	Arbeidsgiveravgift		14,10 %
4 % og 2 %		4 % og 2 %	Frivillig avgang		4 % og 2 %
Demografiske forutsetninger:					31.12.13
K2013BE	K2013BE	Dødelighet	K2013BE	K2013BE	
IR2003	IR2003	Uførhet	IR2003	IR2003	
Utviklingen de siste fem år i den ytelsesbaserte pensjonsordningen					
(mill. kroner)					
2010	2011	2012	2013	2014	
250	274	216	280	337	Nåverdi pensjonsforpliktelse 31.12
185	196	207	240	268	Pensjonsmidler 31.12
65	78	8	40	70	Underskudd
					337
					280
					216
					274
					250
					185
					65

Vedlagt følger en tabell for sensitivitet på Bank 1 Oslo Akershus sin pensjonsforpliktelse:

Påvirkning på pensjonsforpliktsen		Endring	Økning i forutsetning	Reduksjon i forutsetning
Diskonteringsrenten		0,50%	-7,15%	8,05%
Lønnsvekst		0,50%	3,05%	-2,89%
Pensjonsvekst		0,25%	2,89%	-2,76%
Forventet levetid		1 år	3,61%	-3,76%

Sensitivitetsanalysen over er basert på endring i en av forutsetningene, gitt at alle andre forutsetninger holdes konstante. I praksis vil dette neppe skje, og endringer i noen av forutsetningene kan samvariere. Sensitivitetsberegningen er utført ved bruk av samme metode som aktuarberegningen for beregning av pensjonsforpliktsen i balansen. Vektet gjennomsnittlig durasjon på pensjonsforpliktsen til Bank 1 Oslo AS er på 17,47.

Forventet forfallsprofil på pensjonsforpliktsene til Bank 1 Oslo AS som er forventet utbetalingstidspunkt følger følgende forfallsprofil:

	Under 1 år	1 – 2 år	2 – 5 år	Mer enn 5 år	Sum
Forventet utbetaling av pensjonsforpliktsen	32	0	1 131	321 472	322 635

NOTE 25 - ANDRE DRIFTSKOSTNADER

Morbank			Konsern		
2013	2014	(mill. kroner)	2014	2013	
92		IT-kostnader	108		98
17		Markedsføring	35		33
20		Ordinære avskrivninger (note 34 og 37)	24		24
38		Kostnader faste eiendommer og lokaler	53		53
26		Kjøp av tjenester	25		28
12		Eksterne honorarer	16		16
43		Andre driftskostnader	81		75
248		Sum andre driftskostnader	343		326
Godtgjørelse til revisor (hele 1.000 kroner)					
585		Lovpålagt revisjon	2 004		1 317
0		Skatterådgivning	0		0
133		Andre attestasjonsjstjenester	125		133
33		Andre tjenester utenfor revisjon	286		33
751		Sum inklusiv merverdiavgift	2 415^{*)}		1 483^{*)}

^{*)} I konsernet utgjør fradragssiert inngående merverdiavgift kr 329 000 og kr 146 000 for henholdsvis 2014 og 2013.

NOTE 26 - SKATT

Morbank			Konsern	
2013	2014	(mill. kroner)	2014	2013
428	510	Resultat før skattekostnad	541	419
39	23	Endring i midlertidige forskjeller	22	53
-52	-35	Endring midlertidige forskjeller ført direkte mot egenkapitalen	-35	-52
-57	-154	Permanente forskjeller	-179	-56
358	344	Grunnlag for betalbar skatt	349	363
100	93	Betalbar skatt	94	102
1	2	Skatt på utenlandsk utbytte	2	1
-11	-6	Endring i utsatt skatt/utsatt skattefordel	-6	-14
-1	0	Endring i utsatt skatt/utsatt skattefordel som følge av endret skattesats	0	-1
0	0	For lite/mye avsatt skatt tidligere år	-1	3
90	88	Skattekostnad	89	91
Midlertidige forskjeller per 31.12				
34	38	Anleggsmidler	34	29
1	2	Gevinst- og tapskonto	2	1
0	0	Netto avsetning for forpliktelser	-8	-8
66	122	Aksjer og verdipapirer	122	66
-275	-448	Obligasjonsinntån	-448	-275
250	384	Sikringsinstrumenter	384	250
-46	-79	Netto pensjonsforpliktelse	-79	-46
51	40	Påløpte renter renteswapper	40	51
-52	-35	Estimatavvik pensjoner mot egenkapital	-35	-52
29	24	Sum midlertidige forskjeller som påvirker skattegrunnlag	13	17
Endring i midlertidige forskjeller per 31.12				
3	-4	Anleggsmidler utsatt skatt	-5	21
0	-1	Gevinst- og tapskonto	-1	0
8	-56	Aksjer og verdipapirer	-56	8
3	173	Obligasjonsinntån	173	3
-6	-134	Sikringsinstrumenter	-134	-6
35	33	Netto pensjonsforpliktelse	33	35
-5	11	Påløpte renter renteswapper	11	-5
0	0	Netto avsetning for forpliktelser	0	-4
-52	-35	Estimatavvik pensjoner mot egenkapital	-35	-52
-13	-12	Sum endring midlertidige forskjeller som påvirker skattegrunnlag	-13	1
Utsatt skatt/utsatt skattefordel per 31.12				
8	7	Utsatt skatt netto midlertidige forskjeller som påvirker skattegrunnlaget	3	5
19	5	Utsatt skatt på estimatavvik pensjoner ført mot egenkapital tidligere år	5	19
27	12	Sum utsatt skatt/utsatt skattefordel	8	24
Skattekostnad på totalresultat				
90	88	Sum skattekostnad resultatregnskapet	89	91
14	9	Utsatt skatt på estimatavvik	9	14
14	9	Sum skattekostnad i utvidet resultatregnskap	9	14
104	97	Sum skattekostnad på totalresultat	98	105
Avstemming av skattekostnad				
120	138	27 % av resultat før skatt	146	117
-16	-42	Permanente forskjeller (27 %)	-50	-16
1	21	Skatt på utenlandsk utbytte	2	1
0	0	Korreksjon tidligere år	-1	3
104	97	Beregnet skattekostnad	98	105
24 %	19 %	Effektiv skattesats	18 %	25 %

NOTE 27 - KLASSIFIKASJON AV FINANSIELLE INSTRUMENTER

Morbank Per 31.12.14 (mill. kroner)	Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet						
	Trading	Bestemt regnskapsført til virkelig verdi	Finansielle derivater som sikringsinstrumenter	Finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost	Finansielle instrumenter vurdert som tilgjengelig for salg	Finansielle instrumenter som holdes til forfall	Totalt
Finansielle eiendeler							
Kontanter og fordringer på sentralbanker	0	0	0	690	0	0	690
Utlån til og fordringer på kreditinstitusjoner	0	0	0	712	0	0	712
Utlån til og fordringer på kunder	0	1 754	0	25 742	0	0	27 497
Sertifikater og obligasjoner	0	4 497	0	0	0	0	4 497
Finansielle derivater	91	0	542	0	0	0	633
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	0	123	0	0	1 085	0	1 208
Anleggsmidler holdt for salg	0	0	0	0	0	0	0
Sum finansielle eiendeler	91	6 374	542	27 144	1 085	0	35 236
Finansiell gjeld							
Innskudd fra og gjeld til kreditinstitusjoner	0	0	0	350	0	0	350
Innskudd fra og gjeld til kunder	0	0	0	21 872	0	0	21 872
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	4 682	0	4 091	0	0	8 773
Finansielle derivater	206	0	0	0	0	0	206
Ansvarlig lånekapital	0	0	0	1 102	0	0	1 102
Sum finansiell gjeld	206	4 682	0	27 414	0	0	32 301
Morbank Per 31.12.13 (mill. kroner)							
Finansielle eiendeler							
Kontanter og fordringer på sentralbanker	0	0	0	750	0	0	750
Utlån til og fordringer på kreditinstitusjoner	0	0	0	1 072	0	0	1 072
Utlån til og fordringer på kunder	0	1 871	0	23 074	0	0	24 945
Sertifikater og obligasjoner	0	2 441	0	0	0	0	2 441
Finansielle derivater	65	0	340	0	0	0	405
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	0	221	0	0	65	0	286
Anleggsmidler holdt for salg	0	0	0	0	0	0	0
Sum finansielle eiendeler	65	4 532	340	24 896	65	0	29 898
Finansiell gjeld							
Innskudd fra og gjeld til kreditinstitusjoner	0	0	0	184	0	0	184
Innskudd fra og gjeld til kunder	0	0	0	19 060	0	0	19 060
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	4 215	0	4 288	0	0	8 503
Finansielle derivater	111	0	0	0	0	0	111
Ansvarlig lånekapital	0	0	0	651	0	0	651
Sum finansiell gjeld	111	4 215	0	24 184	0	0	28 510

Note 27 forts. neste side

NOTE 27 forts.

Konsern Per 31.12.14 (mill. kroner)	Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet						Totalt
	Trading	Bestemt regnskapsført til virkelig verdi	Finansielle derivater som sikringsinstrumenter	Finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost	Finansielle instrumenter vurdert som tilgjengelig for salg	Finansielle instrumenter som holdes til forfall	
Finansielle eiendeler							
Kontanter og fordringer på sentralbanker	0	0	0	690	0	0	690
Utlån til og fordringer på kreditinstitusjoner	0	0	0	712	0	0	712
Utlån til og fordringer på kunder	0	1 754	0	25 742	0	0	27 497
Sertifikater og obligasjoner	0	4 497	0	0	0	0	4 497
Finansielle derivater	91	0	542	0	0	0	633
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	0	123	0	0	1 069	0	1 191
Anleggsmidler holdt for salg	0	0	0	0	0	0	0
Sum finansielle eiendeler	91	6 374	542	27 144	1 069	0	35 220
Finansiell gjeld							
Innskudd fra og gjeld til kreditinstitusjoner	0	0	0	350	0	0	350
Innskudd fra og gjeld til kunder	0	0	0	21 846	0	0	21 846
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	4 682	0	4 091	0	0	8 773
Finansielle derivater	206	0	0	0	0	0	206
Ansvarlig lånekapital	0	0	0	1 102	0	0	1 102
Sum finansiell gjeld	206	4 682	0	27 388	0	0	32 276
Konsern Per 31.12.13 (mill. kroner)							
Finansielle eiendeler							
Kontanter og fordringer på sentralbanker	0	0	0	750	0	0	750
Utlån til og fordringer på kreditinstitusjoner	0	0	0	1 072	0	0	1 072
Utlån til og fordringer på kunder	0	1 871	0	22 715	0	0	24 585
Sertifikater og obligasjoner	0	2 441	0	0	0	0	2 441
Finansielle derivater	65	0	340	0	0	0	405
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	0	221	0	0	65	0	286
Anleggsmidler holdt for salg	0	0	0	0	342	0	342
Sum finansielle eiendeler	65	4 532	340	24 536	65	0	29 881
Finansiell gjeld							
Innskudd fra og gjeld til kreditinstitusjoner	0	0	0	184	0	0	184
Innskudd fra og gjeld til kunder	0	0	0	19 022	0	0	19 022
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	4 215	0	4 288	0	0	8 503
Finansielle derivater	111	0	0	0	0	0	111
Ansvarlig lånekapital	0	0	0	651	0	0	651
Sum finansiell gjeld	111	4 215	0	24 146	0	0	28 471

NOTE 28 - VIRKELIG VERDI AV FINANSIELLE INSTRUMENTER VURDERT TIL AMORTISERT KOST

(mill. kroner)	Bokført verdi 31.12.14	Virkelig verdi 31.12.14	Bokført verdi 31.12.13	Virkelig verdi 31.12.13
Morbank				
EIENDELER				
Kontanter og fordringer på sentralbanker	690	690	750	750
Utlån til og fordringer på kreditinstitusjoner	712	712	1 072	1 072
Utlån til og fordringer på kunder	25 742	25 742	23 074	23 074
Verdipapirer	0	0	0	0
Derivater	0	0	0	0
Sum finansielle eiendeler	27 144	27 144	24 896	24 896
FORPLIKTELSER				
Gjeld til kreditinstitusjoner	350	350	184	184
Innskudd fra og gjeld til kunder	21 872	21 872	19 060	19 060
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	4 091	4 080	4 288	4 275
Derivater	0	0	0	0
Ansvarlig lånekapital	1 102	1 100	651	650
Sum finansielle forpliktelser	27 414	27 401	24 184	24 170
Konsern				
EIENDELER				
Kontanter og fordringer på sentralbanker	690	690	750	750
Utlån til og fordringer på kreditinstitusjoner	712	712	1 072	1 072
Utlån til og fordringer på kunder	25 742	25 742	22 715	22 715
Verdipapirer	0	0	0	0
Derivater	0	0	0	0
Sum finansielle eiendeler	27 144	27 144	24 536	24 536
FORPLIKTELSER				
Gjeld til kreditinstitusjoner	350	350	184	184
Innskudd fra og gjeld til kunder	21 846	21 846	19 022	19 022
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	4 091	4 080	4 288	4 275
Derivater	0	0	0	0
Ansvarlig lånekapital	1 102	1 100	651	650
Sum finansielle forpliktelser	27 388	27 375	24 146	24 132

Virkelig verdi klassifisert per nivå

Morbank	Per 31.12.14 (mill. kroner)	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum virkelig verdi
		Kvoterte priser	Observerbare forutsetninger	Ikke observerbare forutsetninger	
EIENDELER					
Kontanter og fordringer på sentralbanker	0	690	0	0	690
Utlån til og fordringer på kreditinstitusjoner	0	712	0	0	712
Utlån til og fordringer på kunder	0	0	25 742	0	25 742
Verdipapirer	0	0	0	0	0
Derivater	0	0	0	0	0
Sum finansielle eiendeler	0	1 402	25 742	0	27 144
FORPLIKTELSER					
Gjeld til kreditinstitusjoner	0	350	0	0	350
Innskudd fra og gjeld til kunder	0	0	21 872	0	21 872
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	4 080	0	0	4 080
Derivater	0	0	0	0	0
Ansvarlig lånekapital	0	1 100	0	0	1 100
Sum finansielle forpliktelser	0	5 529	21 872	0	27 401

NOTE 28 forts.

Virkelig verdi klassifisert per nivå

Konsern Per 31.12.14 (mill. kroner)	Nivå 1 Kvoterte priser	Nivå 2 Observerbare forutsetninger	Nivå 3 Ikke observerbare forutsetninger	Sum virkelig verdi
EIENDELER				
Kontanter og fordringer på sentralbanker	0	690	0	690
Utlån til og fordringer på kreditinstitusjoner	0	712	0	712
Utlån til og fordringer på kunder	0	0	25 742	25 742
Verdipapirer	0	0	0	0
Derivater	0	0	0	0
Sum finansielle eiendeler	0	1 402	25 742	27 144
FORPLIKTELSER				
Gjeld til kreditinstitusjoner	0	350	0	350
Innskudd fra og gjeld til kunder	0	0	21 846	21 846
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	4 080	0	4 080
Derivater	0	0	0	0
Ansvarlig lånekapital	0	1 100	0	1 100
Sum finansielle forpliktelser	0	5 529	21 846	27 375

GENEREKT

Finansielle instrumenter vurdert til virkelig verdi

De fleste finansielle instrumenter, med unntak av kundeutlån og kundeinnskudd med flytende rente samt gjeld til kreditinstitusjoner, vurderes til virkelig verdi. For nærmere beskrivelse henvises til note 2 og 3.

Finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost

Finansielle instrumenter som ikke måles til virkelig verdi regnskapsføres til amortisert kost. For nærmere beskrivelse se note 2. Amortisert kost innebærer verdsettning av balanseposter etter opprinnelig avtalte kontantstrømmer, eventuelt justert for nedskrivninger.

Verdsettning til virkelig verdi vil alltid være befeftet med usikkerhet.

Virkelig verdivurdering av poster ført til amortisert kost

Med virkelig verdivurdering av poster ført til amortisert kost har vi delt inn i følgende: utlån til og fordringer på kreditinstitusjoner, utlån til kunder personmarked og bedriftsmarked, innskudd fra og gjeld til kunder og gjeld til kreditinstitusjoner.

Utlån til kunder og kreditinstitusjoner prises på ulike måter. Her følger en oversikt over ulike prismodeller fordelt på de ulike kategoriene:

- Utlån til og fordringer på kreditinstitusjoner prises med utgangspunkt i NIBOR.
- Utlån til kunder personmarked prises med flytende og fast kunderente.
- Utlån til kunder bedriftsmarked prises med flytende og fast kunderente samt endelån prises med utgangspunkt i NIBOR.

Alle fastrentelån bokføres til virkelig verdi i bankens regnskap.

Banken vurderer at lån i personmarkedet med flytende rente har en riktig markedspris til enhver tid. Lån til bedriftsmarkedet med flytende rente har også etter vår vurdering en riktig markedspris på balanstidspunktet. Begrunnelsen for dette er at den flytende renten kontinuerlig vurderes og justeres i henhold til rentenivået i kapitalmarkedet og endringer i konkurransesituasjonen.

NIBOR-lån på til sammen 5,2 milliarder kroner (fordelt på bedriftsmarkedet og kreditinstitusjoner) pr 31.12.2014 er inngått med forskjellige marginer og med ulike tidsintervall for renteregulering. Av disse lånene har i overkant 1,2 milliarder kroner margin med fast bindingstid. Samlet sett har denne porteføljen etter bankens vurdering en riktig markedspris. De øvrige NIBOR-lånene kan reforhandles kontinuerlig. Banken tilstreber at disse lånene har rett markedspris til enhver tid.

Gjeld til kreditinstitusjoner og innskudd til kunder
For innskudd til kunder og gjeld til kreditinstitusjoner estimeres virkelig verdi lik bokført verdi siden disse i all hovedsak har flytende rente.

Basert på ovennevnte vurderinger blir det ingen forskjell mellom bokført verdi og virkelig verdi i tabellen over.

Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer

Verdipapirgjeld blir verdivurdert ved teoretisk markedsverdvurdering basert på rente- og spreadkurver.

NOTE 29 - VURDERING AV VIRKELIG VERDI PÅ FINANSIELLE EIENDELER

Tabellene under viser finansielle eiendeler til virkelig verdi etter verdsettelsesmetode. De ulike nivåene er definert som følger:

Nivå 1: Notert pris i et aktivt marked for en identisk eiendel eller forpliktelse

Nivå 2: Verdsettelse basert på andre observerbare faktorer enn notert pris (brukt i nivå 1) enten direkte (pris) eller indirekte (utledet fra priser) for eiendelen eller forpliktelsen.

Nivå 3: Verdsettelse basert på faktorer som ikke er hentet fra observerbare markeder (ikke observerbare forutsetninger).

Morbank

per 31.12.14 (mill. kroner)

	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
EIENDELER				
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet				
– Derivater	0	633	0	633
– Obligasjoner og sertifikater	0	4 497	0	4 497
– Egenkapitalinstrumenter	51	0	2	53
– Fastrentelån	0	0	1 754	1 754
Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg				
– Anleggsmidler holdt for salg	0	0	0	0
– Egenkapitalinstrumenter	0	0	64	64
Sum finansielle eiendeler	51	5 130	1 820	7 001
GJELD				
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet				
– Derivater	0	206	0	206
– Verdipapirgeld	0	4 682	0	4 682
Sum finansiell gjeld	0	4 887	0	4 887

Morbank

per 31.12.13 (mill. kroner)

	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
EIENDELER				
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet				
– Derivater	0	405	0	405
– Obligasjoner og sertifikater	0	2 441	0	2 441
– Egenkapitalinstrumenter	0	0	221	221
– Fastrentelån	0	0	1 871	1 871
Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg				
– Anleggsmidler holdt for salg	0	0	0	0
– Egenkapitalinstrumenter	6	0	59	65
Sum finansielle eiendeler	6	2 846	2 150	5 002
GJELD				
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet				
– Derivater	0	111	0	111
– Verdipapirgeld	0	4 215	0	4 215
Sum finansiell gjeld	0	4 326	0	4 326

Konsern

per 31.12.14 (mill. kroner)

	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
EIENDELER				
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet				
– Derivater	0	633	0	633
– Obligasjoner og sertifikater	0	4 497	0	4 497
– Egenkapitalinstrumenter	51	0	2	53
– Fastrentelån	0	0	1 754	1 754
Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg				
– Anleggsmidler holdt for salg	0	0	0	0
– Egenkapitalinstrumenter	0	0	64	64
Sum finansielle eiendeler	51	5 130	1 820	7 001
GJELD				
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet				
– Derivater	0	206	0	206
– Verdipapirgeld	0	4 682	0	4 682
Sum finansiell gjeld	0	4 887	0	4 887

NOTE 29 forts.

Konsern

Per 31.12.13 (mill. kroner)

	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
EIENDELER				
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	0	405	0	405
- Obligasjoner og sertifikater	0	2 441	0	2 441
- Egenkapitalinstrumenter	0	0	221	221
- Fastrentelån	0	0	1 871	1 871
Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg				
- Anleggsmidler holdt for salg	0	0	342	342
- Egenkapitalinstrumenter	6	0	59	65
Sum finansielle eiendeler	6	2 846	2 493	5 345
GJELD				
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	0	111	0	111
- Verdipapirgjeld	0	4 215	0	4 215
Sum finansiell gjeld	0	4 326	0	4 326

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som handles i aktive markeder er basert på markedspris på balansedagen. Et marked er betraktet som aktivt dersom markedskurserne er enkelt og regelmessig tilgjengelige fra en børs, handler, meglér, næringsgruppering, prissettingstjeneste eller reguléringsmyndighet, og disse prisene representerer faktiske og regelmessige forekommende markedstransaksjoner på en armelengdes avstand. Markedsprisen som benyttes for finansielle eiendeler er gjeldende kjøpskurs; for finansielle forpliktelser benyttes gjeldende salgskurs. Disse instrumentene er inkludert i nivå 1. Instrumenter inkludert i nivå 1 omfatter kun egenkapitalinstrumenter notert på Oslo Børs eller New York Stock Exchange klassifisert som holdt for handelsformål eller tilgjengelig for salg.

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som ikke handles i et aktivt marked (for eksempel enkelte OTC-derivater) bestemmes ved å bruke verdsettelsesmetoder. Disse verdsettelsesmetodene maksimerer bruken av observerbare data der det er tilgjengelig, og belager seg minst

mulig på konsernets egne estimer. Dersom alle vesentlige data som kreves for å fastsette virkelig verdi av et instrument er observerbare data, er instrumentet inkludert i nivå 2.

Dersom en eller flere vesentlige data ikke er basert på observerbare markedsdata, er instrumentet inkludert i nivå 3.

Verdsettelsesmetoder som brukes til å verdsette finansielle instrumenter inkluderer:

- Virkelig verdi av rentebytteavtaler er beregnet som nåverdien av estimert fremtidig kontantstrøm basert på observerbar rentekurve.
- Virkelig verdi av forwardkontrakter i fremmed valuta er bestemt ved å se på nåverdien av forskjellen mellom avtalt terminkurs og terminkurs på balansedagen.
- Virkelig verdi av obligasjoner og sertifikater (eiendeler og forpliktelser) er beregnet som nåverdien av estimert fremtidig kontantstrøm basert på observerbar avkastningskurve, herunder inkludert en indirekt kreditspread

på utsteder fra et anerkjent meglarhus eller Reuters prissettingstjeneste.

- Virkelig verdi av fastrenteinnskudd og -utlån er beregnet som nåverdien av estimert fremtidig kontantstrøm basert på observerbar swaprentekurve med tillegg for et implisitt påslag beregnet som differanse mellom referanserenton og rente gitt av bankens prisliste på balansedagen.

- Andre teknikker, slik som multiplikatormodeller, er benyttet for å fastsette virkelig verdi på de resterende finansielle instrumentene.

Eierandelen i Nets Holding ble solgt i 2. kvartal 2014. Verddivurderingen av denne og eierandelen i Nordito Property verddivurderes hvert kvartal av SpareBank 1 Gruppen og distribueres til alle alliansebankene. Denne verddivurderingen er basert på et gjennomsnitt av fem ulike metoder hvor siste kjente transaksjonskurs, resultat per aksje, utbytte per aksje og EBITDA er input i vurderingene.

Følgende tabell presenterer endringene i instrumentene klassifisert i nivå 3 i konsern per 31.12.14:

	Egenkapital-instrumenter over resultatet	Fastrentelån	Anleggsmidler holdt for salg	Egenkapital-instrumenter tilgjengelig for salg	Sum
Inngående balanse 01.01.	221	1 871	342	59	2 493
Investeringer i perioden	0	233	0	5	239
Salg i perioden (til bokført verdi)	-342	-349	-319	0	-1 010
Gevinst eller tap ført i resultatet	123	0	-23	0	99
Gevinst eller tap ført direkte mot totalresultatet	0	0	0	0	0
Utgående balanse 31.12	2	1 754	0	64	1 820

Følgende tabell presenterer endringene i instrumentene klassifisert i nivå 3 i konsern per 31.12.13:

Inngående balanse 01.01	190	1 513	267	56	2 025
Investeringer i perioden	0	485	56	0	540
Salg i perioden (til bokført verdi)	0	-127	0	0	-127
Gevinst eller tap ført i resultatet	31	1	19	0	51
Gevinst eller tap ført direkte mot totalresultatet	0	0	0	3	3
Utgående balanse 31.12	221	1 871	342	59	2 493

Periodens samlede gevinst og tap gjelder for eiendeler som er eiet på balansedagen.

Egenkapitalinstrumenter over resultatet og fasterentelån påvirker henholdsvis linjen netto resultat fra finansielle instrumenter og renteinntekter i resultatregnskapet.

På basis i ulik verdsettelsesmetodikk for fastrenteinnskuddet samt at disse rentesikres, oppstår det en dag-en-effekt på 6,6 MNOK. Banken yter ikke ytterligere lån som bokføres til virkelig verdi.

NOTE 30 - SERTIFIKATER OG OBLIGASJONER

Morbank			Konsern		
31.12.13	31.12.14	(mill. kroner)	31.12.14	31.12.13	
	Stat				
0	0	- pålydende verdi	0	0	
0	0	- virkelig verdi	0	0	
		Annen offentlig utsteder			
143	1 251	- pålydende verdi	1 251	143	
143	1 259	- virkelig verdi	1 259	143	
		Finansielle foretak			
1 755	2 949	- pålydende verdi	2 949	1 755	
1 795	2 984	- virkelig verdi	2 984	1 795	
		Ikke-finansielle foretak			
500	250	- pålydende verdi	250	500	
503	253	- virkelig verdi	253	503	
2 398	4 450	Sum rentepapirer, pålydende verdi	4 450	2 398	
2 441	4 497	Sum rentepapirer, virkelig verdi over resultatet	4 497	2 441	

Alle sertifikater og obligasjoner måles til virkelig verdi over resultatet. For nærmere spesifikasjon av risiko knyttet til rentepapirer henvises til note 16 Markedsrisiko knyttet til renterisiko.

NOTE 31 - FINANSIELLE DERIVATER

Generell beskrivelse

Banken har bare inngått rentebytteavtaler og opsjoner og disse består av;

Valutainstrumenter: Avtaler om å bytte valutabetingelser over en på forhånd avgitt periode og til et avgitt beløp.

Renteinstrumenter: Avtaler om å bytte rentebetingelser over en på forhånd avgitt periode og til et avgitt beløp.

Opsjoner: Avtale hvor selger gir kjøper rett, men ikke plikt til enten å selge eller kjøpe et finansielt instrument før eller på et bestemt tidspunkt og til en forhåndsaftalt pris.

Derivatene blir bokført til virkelig verdi over resultatet. Gevinster blir ført som eiendeler og tap ført som gjeld for alle rentederivater. Kun sikringer knyttet til bankens innlånsvirksomhet defineres som «virkelig verdi sikring» i henhold til IFRS standard IAS 39. Øvrig sikring defineres som økonomisk sikring, og benyttes blant annet for sikring av rentebytteavtaler med små beløp hvor det ikke er naturlig med sikring i et en-til-en forhold. Disse derivatene bulkssikres (sikring av flere sikringsobjekter med ett sikringsinstrument), og dette kvalifiserer dermed ikke til dokumentert sikringsbokføring. Banken benytter også økonomisk sikring for alle andre derivater enn rentebytteavtaler (rente- og valutabytte, valutabytte og valutatermin), og banken benytter seg således ikke av kontantstrømssikring.

Morbank og konsern	31.12.14			31.12.13		
	Kontraktssum	Virkelig verdi		Kontraktssum	Virkelig verdi	
		Eiendeler	Forpliktelser		Eiendeler	Forpliktelser
Valuta- og renteinstrumenter (mill. kroner)	Kontraktssum					
Til virkelig verdi over resultatet:						
Valutainstrumenter	454	1	-31	543	11	-10
Rentebytteavtaler (swap) (dekker også cross currency)	4 378	91	-206	4 956	70	-116
Øvrige rentederivater	25	0	0	25	0	0
Sum valuta- og renteinstrumenter	4 857	91	-236	5 524	81	-127
Til sikringsformål:						
Valutainstrumenter	0	0	0	0	0	0
Rentebytteavtaler (swap) (dekker også cross currency)	4 109	542	0	3 709	319	0
Sum valuta- og renteinstrumenter	4 109	542	0	3 709	319	0
Sum valutainstrumenter	454	1	-31	543	11	-10
Sum renteinstrumenter	8 512	633	-206	8 690	410	-116
Sum valuta- og rentederivater	8 966	634	-236	9 233	421	-127

Markedsverdien til valutaswapper og valutatermer er nettoført under andre eiendeler i balansen.

Banken har ingen kreditderivater. Kreditderivater er finansielle kontrakter som overfører hele eller deler av kreditrisikoen knyttet til lån, obligasjoner eller andre engasjementer fra kjøperen av beskyttelse til selgeren av beskyttelse. Kreditderivater gjør det mulig å overføre kreditrisiko knyttet til bestemte aktiva til en tredje part uten å selge aktivaene. Kreditderivater har mange likhets-trekk med garantiene.

NOTE 32 - AKSJER, ANDELER OG ANDRE EGENKAPITALINTERESSER

Banken klassifiserer aksjer innenfor kategoriene virkelig verdi og tilgjengelig for salg. Verdipapirer som kan måles pålitelig og som rapporteres internt til virkelig verdi klassifiseres til virkelig verdi over resultatet. Øvrige aksjer klassifiseres som tilgjengelig for salg til virkelig verdi mot utvidet resultat.

Morbank			Konsern		
31.12.13	31.12.14	(mill. kroner)		31.12.14	31.12.13
221	2	Til virkelig verdi over resultat		2	221
0	0	- Børsnoterte		0	0
221	2	- Unoterte		2	221
65	70	Tilgjengelig for salg		70	65
6	6	- Børsnoterte		6	6
59	64	- Unoterte		64	59
286	71	Sum aksjer og andeler		71	286
6	6	Sum børsnoterte selskaper		6	6
280	65	Sum unoterte selskaper		65	280

Morbank og konsern	Prinsipp*	Eierandel (%)	Vår beholdning (antall)	Anskaffelseskost	Markedsverdi/ bokført verdi
Børsnoterte selskaper					
SR Eiendomsinvest Tyskland I AS	TFS	1,3 %	46 461	5	3
Nordisk Areal AS	TFS	1,0 %	50 000	5	3
Sum børsnoterte aksjer				10	6
Unoterte selskaper					
Nordito Property AS	FVO	4,0 %	405 190	1	2
Arbejdernes Landsbank AS (DK)	TFS	0,0 %	1 000	0	0
Bank Solidarity (RU)	TFS	0,9 %	14 500	2	0
S.W.I.F.T. Scrl (BE)	TFS	0,0 %	7	0	0
Oslo Kongressenter Folket Hus BA	TFS	13,7 %	70 638	7	54
Filmparken AS	TFS	2,3 %	379 197	0	0
VISA Inc. (US)	TFS	0,0 %	4 641	2	9
Sum ikke børsnoterte aksjer og andeler				12	65
Sum aksjer og andeler				22	71

* FVO (Fair Value Option) - til virkelig verdi over resultatet, TFS (Tilgjengelig for salg) - til virkelig verdi mot utvidet resultat.

NOTE 33 - INVESTERINGER I EIERINTERESSER

Datterselskaper, tilknyttede selskaper, felleskontrollert virksomhet og selskaper holdt for salg

Firma	Anskaffelses - tidspunkt	Forretningskontor	Eierandel i prosent
Investeringer i datterselskaper			
Aksjer eid av morbanken			
EiendomsMegler 1 Oslo og Akershus AS	2001	Oslo	100,00 %
Invest 6 AS	2011	Oslo	100,00 %
Aksjer eid av datterselskaper			
EiendomsMegler 1 Oslo AS (100 % eid av EiendomsMegler 1 Oslo og Akershus AS)	2007	Oslo	100,00 %
Tilknyttede selskaper			
SpareBank 1 Banksamarbeidet DA	2003	Oslo	7,74 %
SpareBank 1 Boligkredit AS	2007	Stavanger	9,52 %
SpareBank 1 Kredittkort AS	2012	Trondheim	9,28 %
SpareBank 1 Gruppen AS	2013	Tromsø	1,40 %

Aksjer i datterselskaper morbank

Investeringer er bokført til virkelig verdi i morbanken. Det foretas full konsolidering i konsernregnskapet.

31.12.14 (mill. kroner)	Selskapets aksjekapital	Antall aksjer	Pålydende verdi	Eiendeler	Gjeld	Sum inntekter	Sum kostnader	Årsresultat før skatt	Bokført verdi 31.12.14
EiendomsMegler 1 Oslo og Akershus AS	1	1	1,0	117	50	194	191	2	58
Invest 6 AS	0	1 000	0,1	0	0	0	0	0	0
Sum investering i datterselskaper									
31.12.13 (mill. kroner)	Selskapets aksjekapital	Antall aksjer	Pålydende verdi	Eiendeler	Gjeld	Sum inntekter	Sum kostnader	Årsresultat før skatt	Bokført verdi 31.12.13
EiendomsMegler 1 Oslo og Akershus AS	1	1	1	118	53	194	189	5	58
Invest 6 AS	0	1 000	0	0	0	0	0	0	0
Sum investering i datterselskaper									

Tilknyttede selskaper

Tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet er bokført til anskaffelseskost i morbanken. Konserntall er presentert etter egenkapitalmetoden.

Morbank			Konsern		
31.12.13	31.12.14	(mill. kroner)		31.12.14	31.12.13
611	916	Balanseført verdi per 01.01		937	626
305	112	Tilgang/avgang		112	305
0	0	Nedskrivning		0	0
0	0	EK-endring		0	0
0	0	Resultatandel		47	14
0	0	Utbetalt utbytte		-26	-9
916	1 027	Balanseført verdi per 31.12		1 070	937

Spesifikasjon av årets endring på konsern (mill. kroner)	Tilgang/avgang	EK-endring	Utbetalt utbytte	Sum
SpareBank 1 Boligkredit AS	60	0	-23	37
SpareBank 1 Kundesenter AS	-3	0	0	-3
SpareBank 1 Kredittkort AS	55	0	0	55
SpareBank 1 Gruppen AS	0	0	-2	-2
Sum kontantstrøm	112	0	-26	86
SpareBank 1 Boligkredit AS - resultatandel	20	0	0	20
SpareBank 1 Kredittkort AS - resultatandel	1	0	0	1
SpareBank 1 Gruppen AS - resultatandel	26	0	0	26
Sum endring balanseført verdi	158	0	-26	133

NOTE 33 forts.

31.12.14 (mill. kroner)	Eiendeler	Gjeld	Inntekter	Kostnader	Resultat	Bokført verdi	Eierandel	Antall aksjer
						31.12.14		
SpareBank 1 Boligkredit AS	227 594	219 117	317	110	207	774	9,52%	5 155 681
SpareBank 1 Banksamarbeidet DA	556	464	690	703	-13	8	7,74%	774
SpareBank 1 Kredittkort AS	4 772	177	526	514	12	74	9,28%	237 983
SpareBank 1 Gruppen AS	55 408	7 394	12 623	10 775	1 849	172	1,40%	27 390
	288 330	227 153	14 156	12 101	2 055	1 027		

31.12.13 (mill. kroner)	Eiendeler	Gjeld	Inntekter	Kostnader	Resultat	Bokført verdi	Eierandel	Antall aksjer
						31.12.13		
SpareBank 1 Boligkredit AS	206 166	197 877	332	109	223	714	8,96%	4 758 979
SpareBank 1 Banksamarbeidet DA	556	464	690	703	-13	8	7,74%	774
SpareBank 1 Kundesenter AS	3	3	24	24	0	0	5,95%	595
SpareBank 1 Verdipapirservice AS	91	44	20	30	-10	3	5,70%	67 944
SpareBank 1 Kredittkort AS	45	8	17	40	-23	19	8,79%	61 058
SpareBank 1 Gruppen konsern	50 753	5 800	12 662	11 566	1 097	172	1,40%	27 390
	257 615	204 196	13 745	12 472	1 273	916		

NOTE 34 - EIENDOM, ANLEGG OG UTSTYR

Morbank			Konsern			
Bygg, tomter og annen fast eiendom	Maskiner, inventar og transportmidler	Totalt	(mill. kroner)	Bygg, tomter og annen fast eiendom	Maskiner, inventar og transportmidler	Totalt
153	89	242	Anskaffelseskost 01.01.13	153	100	253
2	5	8	Tilgang	2	8	10
6	1	7	Avgang	6	1	7
149	93	243	Anskaffelseskost 31.12.13	149	107	256
8	28	36	Akkumulert av-og nedskrivning 01.01.13	8	36	44
4	16	20	Årets avskrivning	4	18	21
0	0	0	Årets nedskrivning	0	0	0
0	1	1	Årets avgang	0	1	1
12	44	55	Akkumulert avskrivning og nedskrivning 31.12.13	12	53	64
137	50	187	Balanseført verdi 31.12.13	137	54	192
149	93	243	Anskaffelseskost 01.01.14	149	107	256
27	44	71	Tilgang	27	47	73
28	0	28	Avgang	28	0	28
148	138	285	Anskaffelseskost 31.12.14	148	154	302
12	44	55	Akkumulert av-og nedskrivning 01.01.14	12	53	64
4	16	19	Årets avskrivning	4	18	21
0	0	0	Årets nedskrivning	0	0	0
0	0	0	Årets avgang	0	0	0
15	59	74	Akkumulert avskrivning og nedskrivning 31.12.14	15	70	86
133	78	211	Balanseført verdi 31.12.14	132	84	216

Avskrivning

Med utgangspunkt i anskaffelseskost fratrukket eventuell restverdi, avskrives eiendelene lineært over forventet levetid innenfor følgende rammer:

- Maskiner 3 år
- Inventar 7 år
- Lt-utstyr 3-5 år
- Tekniske anlegg 10 år
- Bygg og annen fast eiendom 50 år

Sikkerhetsstillelse

Banken har ikke pantsatt eller akseptert andre rådighetsbegrensninger for sine anleggsmedler.

Anskaffelseskost av avskrevne eiendeler

Anskaffelseskost av fullt ut avskrevne eiendeler som fortsatt er i bruk i banken i 2014 utgjør 15,3 millioner kroner.

Utnyttede driftsmidler

Alle aktiverte bygninger er fullt utnyttet. Det var de også i 2013.

Bruttoverdi av anleggsmedler som er midlertidig ute av drift Konsernet har ikke anleggsmedler som midlertidig er ute av drift per 31.12.2014.

Overtatte eiendeler utgjør 6,5 millioner kroner i 2014 og utgjorde 33,9 millioner kroner i 2013.

NOTE 35 - INVESTERINGSEIENDOMMER

Morbank

Bank 1 Oslo Akershus AS hadde ingen investeringseiendommer i 2013 og 2014.

Konsern

Konsernet hadde ingen investeringseiendommer i 2014.

(mill. kroner)	Verdi 01.01.13	Verdiregulering	Reklassifisering/ avgang	Verdi 31.12.13	Leieinntekter 2013	Driftskostnader 2013	Utleid per 31.12.13
Eiendom							
Munkegata 30, Trondheim	73	0	73 *)	0	*)	*)	*)
Totalt	73	0	0	0			

*) I 4. kvartal 2013 ble Munkegata 30 (Invest 4 AS) overført til virksomhet holdt for salg. Se note 36 for ytterligere spesifikasjon.

NOTE 36 - VIRKSOMHET OG ANLEGGSMIDLER HOLDT FOR SALG

Investering i selskaper holdt for salg

Bankens strategi er at eierskap som følge av misligholdte engasjementer i utgangspunktet skal ha kort varighet, normal ikke lenger enn ett år. Investeringer er bokført til virkelig verdi i morbanken. Det foretas full konsolidering i konsernregnskapet.

Morbank

2014

Bank 1 Oslo Akershus AS hadde ved utgangen av 2014 ingen virksomhet holdt for salg da Invest 3 AS, Invest 4 AS og Invest 5 AS ble solgt i løpet av 2014.

2013 (mill. kroner)	Selskapets aksjekapital	Antall aksjer	Pålydende verdi	Eiendeler	Gjeld	Sum inntekter	Sum kostnader	Selskapets årsresultat	Bokført verdi 31.12.13
Invest 3 AS	0	1 000	0	272	271	14	19	-5	0
Invest 4 AS	0	1 000	0	78	77	6	8	-2	0
Invest 5 AS	0	1 000	0	14	21	0	8	-8	0
Sum selskaper holdt for salg									0

Konsern

2014 (mill. kroner)

	Verdi 01.01.14	Tilgang/ verdiregulering/ endring	Verdi 31.12.14
Munkegata 26, Trondheim	250	-250	0
Munkegata 30, Trondheim	73	-73	0
Munkegata 40, Trondheim	12	-12	0
Total eiendom	335	-335	0
Øvrig anleggsmedler	8	-8	0
Totalt virksomhet og anleggsmedler holdt for salg	342	-342	0

2013 (mill. kroner)	Verdi 01.01.13	Tilgang/ verdiregulering/ endring	Verdi 31.12.13	Leieinntekter 2013	Driftskostnader 2013	Utleid per 31.12.13
Munkegata 26, Trondheim	250	0	250	14	3	78,1 %
Munkegata 30, Trondheim	0	-73 *)	73	6	3	100,0 %
Munkegata 40, Trondheim	17	-5	12	0	0	0,0 %
Total eiendom	267	68	335	20	6	
Øvrig anleggsmedler	1	7	8	0	0	
Totalt virksomhet og anleggsmedler holdt for salg	267	75	342	20	6	

*) Overført fra investeringseiendommer (note 35) i 4. kvartal 2013.

NOTE 37 - GOODWILL OG ANDRE IMMATERIELLE EIENDELER

Morbank			Konsern	
31.12.13	31.12.14	(mill. kroner)	31.12.14	31.12.13
Goodwill				
0	0	Anskaffelsekost 01.01	58	58
0	0	Oppkjøp av datterselskap	0	0
0	0	Avgang	0	0
0	0	Anskaffelsekost 31.12	58	58
0	0	Akkumulerte nedskrivninger 01.01	37	37
0	0	Årets nedskrivninger	0	0
0	0	Akkumulerte nedskrivninger 31.12	37	37
0	0	Balanseført goodwill 31.12	21	21
Andre immaterielle eiendeler				
0	0	Anskaffelsekost 01.01	17	4
0	0	Tilgang	0	13
0	0	Avgang	0	0
0	0	Anskaffelsekost 31.12	17	17
0	0	Akkumulerte avskrivninger og nedskrivninger 01.01	5	2
0	0	Årets nedskrivninger	0	0
0	0	Årets avskrivninger	3	3
0	0	Akkumulerte avskrivninger og nedskrivninger 31.12	8	5
0	0	Balanseført andre immaterielle eiendeler 31.12	9	12
0	0	Sum goodwill og andre immaterielle eiendeler 31.12	30	34

Balanseført goodwill er knyttet til EiendomsMegler 1-konsernet.

Goodwillpostene vurderes årlig og nedskrives dersom det er grunnlag for det.

Det er ikke foretatt nedskrivning av goodwill i 2014.

Økte merverdier i 2013 på MNOK 13 er knyttet til overtakelse av Tonne Partnere (Kolbotn) og BM megler.

Se note 3 for beskrivelse av verdivurderingsmodell for goodwill.

NOTE 38 - ANDRE EIENDELER

Morbank			Konsern	
31.12.13	31.12.14	(mill. kroner)	31.12.14	31.12.13
248	15	Oppjente ikke mottatte inntekter	64	301
33	26	Forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader	27	33
342	14	Øvrige eiendeler	17	333
623	55	Sum andre eiendeler	108	668

NOTE 39 - INNSKUDD FRA OG GJELD TIL KUNDER

Morbank			Konsern	
31.12.13	31.12.14	(mill. kroner)	31.12.14	31.12.13
Innskudd fra og gjeld til kunder				
12 041	14 809	Innskudd fra og gjeld til kunder uten avtalt løpetid	14 783	12 003
7 019	7 063	Innskudd fra og gjeld til kunder med avtalt løpetid	7 063	7 019
19 060	21 872	Sum innskudd fra og gjeld til kunder	21 846	19 022
13,3 %	10,9 %	Av totale innskudd utgjør fastrenteinnskudd	10,9 %	13,3 %
Innskudd fordelt på sektor og næring				
6 720	9 566	Lønnstakere o.l	9 566	6 720
144	416	Offentlig forvaltning	416	144
3	4	Primærnæringer	4	3
3	2	Trebearbeidende industri	2	3
43	75	Annen industri	75	43
171	210	Bygg og anlegg	210	171
0	0	Kraft- og vannforsyning	0	0
494	430	Varehandel	430	494
103	121	Hotell- og restaurantdrift	121	103
1 495	1 487	Eiendomsdrift	1 487	1 495
9 521	9 133	Forretningsmessig tjenesteyting	9 108	9 483
78	94	Transport og kommunikasjon	94	78
285	333	Øvrig virksomhet	333	285
19 060	21 872	Sum innskudd fordelt på sektor og næring	21 846	19 022
Innskudd fordelt på geografiske områder				
14 969	15 307	Oslo	15 281	14 931
3 366	4 568	Akershus	4 568	3 366
726	1 997	Andre	1 997	726
19 060	21 872	Sum innskudd fordelt på geografiske områder	21 846	19 022

NOTE 40 - GJELD VED UTSTEDELSE AV VERDIPAPIRER

Morbank			Konsern		
31.12.13	31.12.14	(mill. kroner)	31.12.14	31.12.13	
		Sertifikater og andre kortsligte låneopptak			
254	0	- pålydende verdi	0	254	
258	0	- bokført verdi	0	258	
		Obligasjonskjeld			
7 876	8 190	- pålydende verdi	8 190	7 876	
8 245	8 773	- bokført verdi	8 773	8 245	
8 130	8 190	Sum gjeld ved utstedelse av verdipapirer, pålydende verdi	8 190	8 130	
8 503	8 773	Sum gjeld ved utstedelse av verdipapirer, bokført verdi	8 773	8 503	
		Verdipapirkjeld fordelt på forfallstidspunkt			
1 296	0	2014	0	1 296	
875	881	2015	881	875	
1 400	1 400	2016	1 400	1 400	
1 200	1 200	2017	1 200	1 200	
1 400	1 400	2018	1 400	1 400	
1 100	1 900	2019	1 900	1 100	
600	1 100	2020	1 100	600	
259	309	2022	309	259	
8 130	8 190	Sum verdipapirkjeld, pålydende verdi	8 190	8 130	
Morbank og konsern					
(mill. kroner)		31.12.14	Emmittert	Forfalt/innløst	Øvrige endringer
Sertifikatkjeld, nominell verdi		0	0	-254	0
Obligasjonskjeld, nominell verdi		8 190	1 426	-1 112	0
Verdijusteringer		495	0	0	216
Oppjente renter		88	0	0	-6
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		8 773	1 426	-1 366	210
					8 503

NOTE 41 - ANNEN GJELD OG FORPLIKTELSE

Morbank			Konsern		
31.12.13	31.12.14	(mill. kroner)	31.12.14	31.12.13	
		Annen gjeld og balanseført forpliktelse			
46	79	Pensjonsforpliktelser (note 24)	79	46	
51	61	Andre spesifiserte avsetninger	82	75	
18	20	Påløpte feriepenger	30	28	
11	7	Leverandørgjeld	11	18	
372	47	Annet	61	388	
497	215	Sum annen gjeld og balanseført forpliktelse	264	557	
		Stilte garantier mv. (avtalte garantibeløp)			
16	12	Betalingsgarantier	12	16	
171	161	Kontraktsgarantier	161	171	
12	9	Lånegarantier	9	12	
0	0	Garantier for skatter	0	0	
55	54	Annnet garantisvar	54	55	
0	0	Garanti overfor Bankenes Sikringsfond	0	0	
254	237	Sum stilte garantier	237	254	

Note 41 forts. neste side

NOTE 41 forts.

Morbank			Konsern	
31.12.13	31.12.14	(mill. kroner)	31.12.14	31.12.13
		Andre forpliktelser ikke balanseført		
2 166	2 237	Ubenyttede kreditter	2 237	2 166
461	1 024	Innvilgede lånetilsagn (ikke diskontert)	1 024	461
49	-53	Ubenyttede garantisagn	-53	49
2 676	3 209	Sum andre forpliktelser	3 209	2 676
3 428	3 660	Totale forpliktelser	3 709	3 487
		Pantstillelser		
1 665	710	Pantstillelser i verdipapirer	710	1 665

Pantstillelser

Pantstillelser består i sin helhet av verdipapirer stillet som sikkerhet for D-lånsadgang i Norges Bank.

NOTE 42 - ANSVARLIG LÅNEKAPITAL OG FONDSOBLIGASJONSLÅN

For beskrivelse av ansvarlig lånekapital og fondsobligasjoner og hvordan de påvirker kapitaldekningen, henvises til note 2 Regnskapsprinsipper.

Morbank			Konsern	
31.12.13	31.12.14	(mill. kroner)	31.12.14	31.12.13
		Tidsbegrenset:		
200	200	2023 3 mndr Nibor + 2,75 % (Call opsjon 2018) ¹⁾	200	200
301	301	2023 3 mndr Nibor + 1,95 % (Call opsjon 2018) ¹⁾	301	301
0	200	2024 3 mndr Nibor + 1,65 % (Call opsjon 2019) ¹⁾	200	0
501	701	Sum tidsbegrenset	701	501
		Fondsobligasjonslån:		
0	201	Evigvarende 3 mndr Nibor + 3,05 % (Call opsjon 2019)	201	0
0	200	Evigvarende 3 mndr Nibor + 3,5 % (Call opsjon 2019)	200	0
150	0	Evigvarende 3 mndr Nibor + 1,7 % (Innfridd 2014)	0	150
150	401	Sum fondsobligasjonslån	401	150
651	1 102	Sum ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån	1 102	651
3,79 %	4,07 %	Gjennomsnittlig rente NOK	4,07 %	3,79 %

¹⁾ Det fremkommer ingen marginøkning i avtalen i tilfellet call-opsjonen ikke benyttes.

Morbank og konsern

(mill. kroner)

Endringer i ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån	31.12.14	Emittert	Forfalt/innløst	Øvrige endringer	31.12.13
Ordinær ansvarlig lånekapital, nominell verdi	700	200	0	0	500
Fondsobligasjonslån, nominell verdi	400	400	150	0	150
Oppjiente renter	2	0	0	2	1
Sum ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån	1 102	600	150	2	651
Endringer i ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån	31.12.13	Emittert	Forfalt/innløst	Øvrige endringer	31.12.12
Ordinær ansvarlig lånekapital, nominell verdi	500	500	500	0	500
Fondsobligasjonslån, nominell verdi	150	0	0	0	150
Oppjiente renter	1	0	0	1	0
Sum ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån	651	500	500	1	650

NOTE 43 - OPPKJØP AV VIRKSOMHETER / VIRKSOMHETSSAMMENSLUTNING

Det ble ikke foretatt oppkjøp av virksomheter i 2014. EiendomsMegler 1 Oslo Akerhus kjøpte Tonne Partnere (Kolbotn) og BM Megler i 2013.

NOTE 44 - VESENTLIGE TRANSAKSJONER MED NÆRSTÅENDE SELSKAPER

Med nærstående parter menes her tilknyttede selskaper, felleskontrollerte virksomheter, datterselskaper og selskaper holdt for salg hvor banken har betydelig innflytelse. Spesifikasjon av disse selskapene er vist i note 33. I tillegg omfatter nærstående selskaper i denne sammenhengen våre eierbanker (se note 45) og SpareBank 1 Gruppen AS med tilhørende selskaper fordi de er underlagt den samme felleskontrollen etter vurderingsreglene i IAS 24 punkt 9.b ii-iv.

Bankens mellomværende med ansatte og medlemmer av styret vises i note 8 og 23.

(mill. kroner)	Datterselskaper		Øvrige nærstående selskaper	
	31.12.14	31.12.13	31.12.14	31.12.13
Lån				
Lån utestående pr 01.01.	359	371	631	529
Nye utlån/tilbakebetalingar i perioden	0	-11	-55	102
Endringer i nærstående parter	-359	0	0	0
Utlån per 31.12	0	359	577	631
Renteinntekter	11	14	20	27
Tap ved utlån	12	0	0	0
Innskudd				
Innskudd per 01.01	38	33	4 603	4 649
Innskudd/uttak i perioden	3	5	-1 108	-47
Endringer i nærstående parter	-9	0	0	0
Innskudd per 31.12	26	38	3 495	4 603
Rentekostnader	0	0	40	71
Provisjonsinntekt	0	0	313	282
Utstedte garantier og kausjonsansvar	62	62	5	5

Alle lån til og innskudd fra nærstående selskaper er inngått på markedsmessige vilkår og er bokført i morbanken.

NOTE 45 - AKSJEKAPITAL OG EIERSTRUKTUR

Bankens aksjekapital utgjør per 31.12.2014 457.333.900 kroner fordelt på 4.573.339 aksjer, hver pålydende 100 kroner. Per 31.12.14 var det 23 aksjeeiere.

Alle aksjeeiere	31.12.14			31.12.13		
	Antall aksjer	Aksjekapital	Andel	Antall aksjer	Aksjekapital	Andel
Samarbeidende Sparebanker AS	694 435	69 443 500	15,184 %	694 435	69 443 500	15,184 %
SpareBank 1 Nord-Norge	218 841	21 884 100	4,785 %	218 841	21 884 100	4,785 %
SpareBank 1 SMN	218 841	21 884 100	4,785 %	218 841	21 884 100	4,785 %
SpareBank 1 SR-Bank ASA	218 841	21 884 100	4,785 %	218 841	21 884 100	4,785 %
Sparebanken Hedmark	1 854 126	185 412 600	40,542 %	1 854 126	185 412 600	40,542 %
Landsorganisasjonen i Norge	889 306	88 930 600	19,445 %	889 306	88 930 600	19,445 %
Fellesforbundet	168 073	16 807 300	3,675 %	168 073	16 807 300	3,675 %
Fagforbundet	28 111	2 811 100	0,615 %	28 111	2 811 100	0,615 %
Handel og Kontor i Norge	12 863	1 286 300	0,281 %	12 863	1 286 300	0,281 %
Industri Energi	38 348	3 834 800	0,839 %	38 348	3 834 800	0,839 %
Norsk Arbeidsmandsforbund	6 310	631 000	0,138 %	6 310	631 000	0,138 %
Norsk Tjenestemannslag	25 223	2 522 300	0,552 %	25 223	2 522 300	0,552 %
Norsk Nærings- og Nyttelsesmiddelarbeiderforbund	105 064	10 506 400	2,297 %	105 064	10 506 400	2,297 %
Norsk Jernbaneforbund	3 214	321 400	0,070 %	3 214	321 400	0,070 %
Norsk Sjømannsforbund	23 375	2 337 500	0,511 %	23 375	2 337 500	0,511 %
Norsk Transportarbeiderforbund	23 246	2 324 600	0,508 %	23 246	2 324 600	0,508 %
Forbundet for Ledelse og Teknikk	22 844	2 284 400	0,500 %	22 844	2 284 400	0,500 %
Norsk Post- og Kommunikasjonsforbund	21 659	2 165 900	0,474 %	21 659	2 165 900	0,474 %
Norges Offisersforbund	303	30 300	0,007 %	303	30 300	0,007 %
Norsk Fengels- og Friomsorgsforbund	185	18 500	0,004 %	185	18 500	0,004 %
Musikernes Fellesorganisasjon	62	6 200	0,001 %	62	6 200	0,001 %
Skolenes Landsforbund	44	4 400	0,001 %	44	4 400	0,001 %
Arbeiderbevegelsens Presseforbund	25	2 500	0,001 %	25	2 500	0,001 %
Sum	4 573 339	457 333 900	100,000 %	4 573 339	457 333 900	100,000 %

Det ble i løpet av 1. kvartal 2013 gjennomført en rettet emisjon mot LO og tilknyttede forbund på 500 mill. kroner. Emisjonen ble gjennomført ved utstedelse av nye aksjer.

Det er i tillegg gjennomført en endring i eierstruktur ved at Sparebanken Hedmark har ervervet aksjer fra SpareBank 1 SR-Bank, SpareBank 1 Nord-Norge og SpareBank 1 SMN.

Etter emisjonen og øvrige eiertilpasninger vil banken ha følgende eierstruktur: Sparebanken Hedmark (40,5 %), Landsorganisasjonen i Norge/fagforbund tilknyttet LO (29,9 %), Samarbeidende Sparebanker AS (15,2 %), SpareBank 1 Nord-Norge (4,8 %), SpareBank 1 SMN (4,8 %) og SpareBank 1 SR-Bank (4,8 %).

Emisjonen er godkjent av Finanstilsynet, mens øvrige transaksjoner er godkjent av Finansdepartementet.

NOTE 46 - FORSLAG TIL UTBYTTE

Styret foreslår at 30 % av netto resultat utbetales som utbytte. Dette utgjør 126,7 millioner kroner eller 27,71 kroner per aksje.

NOTE 47 - HENDELSE ETTER BALANSEDAGEN

Det er ikke fremkommet informasjon om vesentlige hendelser etter balansedato 31.12.2014 som påvirker konsernregnskapet.

Erklæring fra styret og administrerende direktør

Vi bekrefter at årsregnskapet for perioden 1. januar til 31. desember 2014, etter vår beste overbevisning, er utarbeidet i samsvar med internasjonale standarder for finansiell rapportering (IFRS) og at opplysningsene i årsrapporten gir et rettvisende bilde av morbankens og konsernets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet og gir en rettvisende oversikt over opplysningsene nevnt i verdipapirhandelloven § 5-5.

Styret i Bank 1 Oslo Akershus AS

Oslo, 13. mars 2015

Richard Heiberg
Leder

Roar Flåthen
Nestleder

Tore Anstein Dobloug

Jan-Egil Pedersen

Arve Bakke

Tone Bjørnøy

Finn Haugan

Knut Oscar Fleten

Dordi Formoe
Ansattes representant

Thorbjørn Vik
Adm. direktør

KPMG AS
 P.O. Box 7000 Majorstuen
 Sørkedalsveien 6
 N-0306 Oslo

Telephone +47 04063
 Fax +47 22 60 96 01
 Internet www.kpmg.no
 Enterprise 935 174 627 MVA

Til generalforsamlingen i Bank 1 Oslo Akershus AS

REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Bank 1 Oslo Akershus AS, som består av selskapsregnskap og konsernregnskap. Selskaps- og konsernregnskapet består av balanse per 31. desember 2014, resultatregnskap og oppstilling over totalresultat, oppstilling over endringer i egenkapitalen og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne dato, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettvisende bilde i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav, og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningsene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for selskapets utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettvisende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige, og om regnskapsestimatene utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter, og gir et rettvisende bilde av selskapet og konsernet Bank 1 Oslo Akershus AS' finansielle stilling per 31. desember 2014 og av deres resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret, som ble avsluttet per denne dato i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU.

Revisors beretning 2014

Bank 1 Oslo Akershus AS

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen og redegjørelsene og samfunnsansvar

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen og redegjørelsene om samfunnsansvar om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Oslo, 13. mars 2015

KPMG AS

Lars Inge Pettersen

Statsautorisert revisor

Offices in:

Oslo	Haugesund	Stavanger
Alta	Knarvik	Stord
Arendal	Kristiansand	Straume
Bergen	Larvik	Tromsø
Bodø	Mo i Rana	Trondheim
Elverum	Molde	Tynset
Finnset	Narvik	Tønsberg
Grimstad	Sandefjord	Ålesund
Hamar	Sandnessjøen	

KPMG AS, a Norwegian member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity.

Statsautoriserte revisorer - medlemmer av Den norske Revisorforening.

Kontrollkomitéens melding

Til: Representantskapet
Generalforsamlingen
Finanstilsynet

BANK 1 OSLO AKERSHUS AS - KONTROLLKOMITÉENS MELDING 2014-2015

Kontrollkomitéen avgir følgende melding for 2014-2015, jfr. forretningsbanklovens § 13, vedtekter for Bank 1 Oslo Akershus AS § 7-2 og instruksen for kontrollkomitéen § 9.

Kontrollkomitéen i Bank 1 Oslo Akershus AS har bestått av Knut Ro (kontrollkomiteens leder), Ivar Listerud, Rolf Røkke, Odd Broshaug og Rigmor Abel. Kontrollkomitéen har i perioden hatt seks møter. Under møtene har representanter for bankens administrasjon vært til stede. Kontrollkomitéen har utført sitt arbeid i samsvar med vedtatt arbeidsplan og har regelmessig gjennomgått styreprotokollene. Komitéen er blitt løpende orientert om driftsmessige forhold og aktuelle utviklingstrekk for banken. Komitéen har også fått redegjørelse for bankens strategiske planer og prognose for 2015.

Internrevisjonen har deltatt på kontrollkomitéens møter, og komitéen er orientert om internrevisjonens planer og ressursbruk. Ekstern revisor har møtt i komitéen i forbindelse med gjennomgang av årsregnskapet. Kontrollkomitéen er blitt orientert om foretatte revisjonshandlinger, oppsummering for de enkelte revisjonsområder og fått seg forelagt rapporter og konklusjoner. Komitéen har også gjennomgått administrerende direktørs internkontrollrapport og internrevisjonens rapporter. Kontrollkomitéen er også orientert om Finanstilsynets inspeksjoner i banken.

Kontrollkomitéen har regelmessig fått seg forelagt engasjementsrapporter og oversikter over engasjementer med aktuell fare for tap. Større engasjementer med tap, eller hvor det vurderes å være fare for tap, er gjennomgått. Komitéen har også jevnlig gått gjennom store engasjementer på mer generell basis. Komitéen er blitt holdt løpende oppdatert om utviklingen på de tyve største engasjementene og har også gått gjennom store engasjementer på konsolidert basis. Kontrollkomitéen er periodisk orientert om bankens fundingsituasjon. Komitéen er blitt orientert om misligholdsutviklingen både innen PM og BM og er blitt holdt oppdatert gjennom jevnlige rapporter. Gjennom konsernets risk managementfunksjon er også komiteen orientert om risikosituasjonen mer generelt for banken.

I samsvar med retningslinjer for funksjonærer, jfr. Finansieringsvirksomhetslovens § 2-15, har kontrollkomitéen behandlet oppgaver over innvilgede og utbetalte lån og godkjent sikkerheten for disse i den utstrekning denne oppgaven ikke er delegert til andre instanser i banken.

Komitéen har gått gjennom bankens delårsregnskaper og behandlet og avgitt uttalelse om årsregnskapet. I forbindelse med kvartalsregnskapene og årsregnskapet er kontrollkomitéen blitt forelagt oversikt over viktige nøkkeltall samt forslag til både individuelt beregnede tap og gruppevis nedskrivninger.

Komitéen kjenner ikke til forhold som påvirker bankens økonomiske stilling utover det som fremgår av regnskap, noter og styres beretning. Kontrollkomitéen anser at stillingen til Bank 1 Oslo Akershus AS og Bank 1 Oslo Akershus -konsern per 31.12.2014 er tilfredsstillende og dekkende dokumentert gjennom styrets beretning og årsregnskapet for 2013 med tilhørende noter.

Styret i Bank 1 Oslo Akershus AS
Oslo, 18. mars 2015

Knut Ro
(leder)

Ivar Listerud

Rolf Røkke

Rigmor Abel

Odd Broshaug

Kontrollkomitéens uttalelse om årsregnskap 2014

Kontrollkomitéen har utført det verv som pålegges den etter lov, forskrift og instruks fastsatt av representantskapet.

Kontrollkomitéen har gjennomgått styrets forslag til årsoppgjør for 2014 og revisors beretning.

Med henvisning til revisors beretning anbefaler kontrollkomitéen at det fremlagte årsoppgjør for Bank 1 Oslo Akershus AS fastsettes som årsoppgjør for 2014.

Oslo, 18. mars 2015

Knut Rø
(leder)

Ivar Listerud

Rolf Røkke

Rigmor Abel

Odd Broshaug

Bankens organer

STYRET I BANK 1 OSLO AKERSHUS AS

Richard Heiberg (leder)
 Roar Flåthen (nestleder)
 Finn Haugan (medlem)
 Arve Bakke (medlem)
 Tone Bjørnov (medlem)
 Jan-Egil Pedersen (medlem)
 Tore Anstein Dobloug (medlem)
 Knut Oscar Fleten (medlem)
 Dordi Formoe (medlem)
 Jan Grenaker (møtende varamedlem)
 Elin Veimo (vara)
 Bjørn Arild Hansen (vara)
 Vegard Sæten (vara)
 Kjell Fordal (vara)
 Monica Derbakk (vara)
 Marit Jørgenrud (vara)

GODTGJØRELSESUTVALGET I BANK 1 OSLO AKERSHUS AS

Richard Heiberg (leder)
 Arve Bakke (medlem)
 Tone Bjørnov (medlem)

REVISJONSUTVALGET I BANK 1 OSLO AKERSHUS AS

Tone Bjørnov
 Arve Bakke
 Tore Anstein Dobloug

RISIKOUTVALGET I BANK 1 OSLO AKERSHUS AS

Tone Bjørnov
 Arve Bakke
 Tore Anstein Dobloug

KONTROLLKOMITEEN I BANK 1 OSLO AKERSHUS AS

Knut Ro (leder)
 Ivar Listerud (nestleder)
 Rigmor Abel (medlem)
 Rolf Røkke (medlem)
 Odd Broshaug (medlem)

REPRESENTANTSKAPET I BANK 1 OSLO AKERSHUS AS

Medlemmer

Siri Strømmevold (leder)
 Tor-Arne Solbakken (nestleder)
 Kjell Olav Pettersen (medlem)
 Kristian Eidesvik (medlem)
 Steinar Haugli (medlem)
 Hans Christian Gabrielsen (medlem)
 Kjell Bjordal (medlem)
 Rolf Dammann (medlem)
 Hilde Skjeie (medlem)
 Marit Hansen-Tangen (medlem)
 Terje Heggedal (medlem)
 Øystein Ruud (medlem)
 Thore Myhrvold (medlem)
 Karina Brenden (medlem)
 Tor-Emil Norheim (medlem)

Varamedlemmer

Bjørnar Håkensmoen (vara)
 Trine-Lise Sundnes (vara)
 Petter Høiseth (vara)
 Gunn Jane Haaland (vara)
 Egil Meland (vara)
 Odd Hallgeir Larsen (vara)
 Bård Benum (vara)
 Arne Ruud (vara)
 Thomas Johannessen (vara)
 Martin Strømmen (vara)
 Geir Brumoen (vara)
 Cathrine Norland (vara)
 Roshna Westad (vara)

Sparebank 1-alliansen

SpareBank 1-alliansen ble grunnlagt i 1996. Alliansen er et bank- og produktsamarbeid der SpareBank 1-bankene i Norge samarbeider gjennom de felleside holdingselskapene SpareBank 1 Gruppen AS og SpareBank 1 Banksamarbeidet DA. Et overordnet mål for SpareBank 1-alliansen er å sikre den enkelte banks selvstendighet og regionale forankring gjennom sterk konkurranseevne, lønnsomhet og soliditet. Samtidig representerer SpareBank 1-alliansen et konkurransemessig fullverdig bankalternativ på nasjonalt nivå.

SpareBank 1-alliansen er samlet sett en av de største tilbydere av finansielle produkter og tjenester i det norske markedet. Alliansen har etablert en nasjonal markedsprofil og utviklet en felles strategi for merkevarebygging og kommunikasjon. Den markedsstrategiske plattformen danner også basis for felles produkt- og konseptutvikling. Markedsinnsatsen er i hovedsak rettet mot personmarkedet, små og mellomstore bedrifter og forbund tilknyttet LO. Både bankene og produktområdene hevder seg godt i konkurransebildet, og resultatutviklingen er god.

SpareBank 1-alliansen består per 31.12.2014 av 15 selvstendige sparebanker, 2 felleside forretningsbanker og SpareBank 1 Gruppen konsern.

De 15 selvstendige bankene i alliansen er:

- SpareBank 1 SR-Bank ASA
- SpareBank 1 SMN
- SpareBank 1 Nord-Norge
- Sparebanken Hedmark
- Samarbeidende Sparebanker (SamSpar) som består av følgende lokale sparebanker:
 - SpareBank 1 Buskerud-Vestfold
 - SpareBank 1 Gudbrandsdal
 - SpareBank 1 Hallingdal Valdres
 - SpareBank 1 Lom og Skjåk
 - SpareBank 1 Modum
 - SpareBank 1 Nordvest
 - SpareBank 1 Nøtterøy-Tønsberg
 - SpareBank 1 Ringerike Hadeland
 - SpareBank 1 Søre Sunnmøre
 - SpareBank 1 Telemark
 - SpareBank 1 Østfold Akershus

De to felleside forretningsbankene er Bank 1 Oslo Akershus AS og BN Bank ASA.

SpareBank 1 Gruppen AS er morselskapet i konsernet som består av:

- SpareBank 1 Skadeforsikring AS (100 %)
- SpareBank 1 Forsikring AS (100 %)
- ODIN Forvaltning AS (100 %)
- SpareBank 1 Medlemskort AS (51 %)
- SpareBank 1 Gruppen Finans AS (100 %)
- Conecto AS (100 %)

Bankene i SpareBank 1-alliansen distribuerer SpareBank 1 Gruppens produkter og samarbeider på sentrale områder som merkevare, arbeidsprosesser, kompetansebygging, IT-drift, systemutvikling og innkjøp. Alliansen har inngått strategiske samarbeidsavtaler med LO og LOs fagforbund, og leverer finansielle produkter og tjenester til LOs medlemmer gjennom fordelsprogrammet LOfavør.

Produktselskapene etablert under SpareBank 1 Gruppen AS og alliansebankene har utviklet en felles teknologiplattform. Erfaringsutveksling og overføring av kompetanse innenfor alliansen, basert på beste praksis, er et viktig element for å utvikle alliansen videre. Som et ledd i denne satsingen er det etablert kompetansesentra for henholdsvis Kreditstyring i Stavanger og Betaling i Trondheim.

SpareBank 1-alliansen forvaltet ved utgangen av 2014 til sammen 866,3 mrd. kroner, mot 840,1 mrd. kroner i 2013.

SpareBank 1 Banksamarbeidet DA - virksomhet og aktiviteter

Om virksomheten

Selskapet SpareBank 1 Banksamarbeidet DA utgjør den administrative overbygningen for allianse-samarbeidet. Selskapets hovedfunksjon i SpareBank 1-alliansen er å drive frem og utvikle samarbeidet i alliansen med felles forvaltning, utvikling og gjennomføring av aktiviteter som gir stordrifts- og kompetansefordeler. Videre ivaretar selskapet finansieringen av og eierskap til applikasjoner, konsepter, kontrakter og merkevare på vegne av deltakerne i alliansesamarbeidet.

SpareBank 1 Banksamarbeidet DA hadde følgende eierstruktur per 31.12.2014:

	Forretningsadresse	Org. nummer	Eierandel
SpareBank 1 SR-Bank ASA	Bjergsted Terrasse 1 4007 Stavanger	937 895 321	17,74 %
SpareBank 1 SMN	Søndre gate 4 7011 Trondheim	937 901 003	17,74 %
SpareBank 1 Nord-Norge	Storgata 65 9008 Tromsø	952 706 365	17,74 %
Samarbeidende Sparebanker Utvikling DA	Storgata 33 0184 Oslo	987 804 467	17,74 %
Sparebanken Hedmark	Strandgata 15 2317 Hama	920 426 530	11,3 %
SpareBank 1 Gruppen AS	Storgata 65 9008 Tromsø	975 966 372	10,0 %
Bank 1 Oslo Akershus AS	Youngstorget 5 0181 Oslo	910 256 351	7,74 %

Finanskalender 2015

1. kvartal 2015	23. april 2015
2. kvartal 2015	13. august 2015
3. kvartal 2015	28. oktober 2015

Investorkontakter

Torbjørn Vik

Administrerende direktør / CEO

Mobil: (+47) 909 73 218

Geir-Egil Bolstad

Finansdirektør / CFO

Mobil: (+47) 918 82 071

Thomas Borch Myhre

Leder Kapitalmarked / Head of Treasury

Mobil: (+47) 992 69 789

Youngstorget 5, 0181 Oslo
Postboks 778 Sentrum, 0106 Oslo
Telefon 07040
Foretaksnr 910 256 351
www.sparebank1.no/oa

